

گزارش تحلیلی عملکرد سال 1399

موسسه توانمند سازی زنان و کودکان
مهر و ماه شمیرانات اردیبهشت 1400

فهرست

1.....	مقدمه
3.....	کمیته سوادآموزی
8.....	کمیته پیش دبستانی
14.....	کمیته آموزش کودکان بازمانده از تحصیل (مدرسه)
22.....	کمیته حمایت تحصیلی
28.....	کمیته مددکاری اجتماعی و روانشناسی
35.....	کمیته روابط عمومی
39.....	کمیته فرهنگ و هنر
42.....	کمیته کارآفرینی
45.....	کمیته منابع انسانی
49.....	واحد پژوهش
50.....	واحد برنامه‌ریزی و سیستم‌ها
51.....	واحد تدارکات و انبارداری موسسه
51.....	هیات مدیره و هیات اجرایی
52.....	پویش همیاری با صندوق های کارآفرینی در استان سیستان و بلوچستان
59.....	حسابداری و مالی

سال 99 را با کوله‌باری از تجربیات حاصل از تلخی و شیرینی‌های زیادی که خاطره‌هایی فراموش ناشدنی از خود به جای گذاشتند، پشت سر گذاشتیم. بیراه نگفته‌ایم اگر دشواری‌های بیش از حد تصور سال گذشته را استثنایی و بسیار سخت بشمار آوریم. سال را با بحران ناشی از کوید-19 (کرونا) آغاز کردیم و حال که سال به پایان رسیده است، هرچند که تلخی‌های ناشی از بحران کرونا اوج گرفته، اما امید تنها شاخصی است که می‌توان این دوران را از سر گذراند. درست در همین نقطه است که نقش سازمان‌های غیردولتی در پیوند با مردم و کمک به گذار از این دوران پررنگتر شده و حضورشان در کمک‌رسانی به مردم از یک سو و ایفای نقش واسط بین مردم و دولت و تلاش برای به گوش رسانیدن صدای اقشار فرودست و همچنین تاثیرگذاری در سیاست‌گذاری‌ها از سوی دیگر حیاتی است. مهر و ماه در سال 99 با چندین چالش بزرگ روبرو بود. پایبندی به برنامه‌های از پیش تایید شده سال 99 از سویی و تطبیق فعالیت‌ها با شرایط جدید و تلاش بیشتر برای پاسخگویی به نیازهای رو به فزونی هر روزه اقشار نابرخوردار و کم‌برخوردار از سویی دیگر جزء بزرگترین چالش‌های سال گذشته بود. توجه به عدم غلتیدن یک سویه در بعد حمایتی با توجه به افزایش نیازهای معیشتی اقشار فرودست، نیاز به برنامه‌های چابک و همه‌جانبه داشت که با همراهی و همدلی و با فعالیت‌های فشرده روزهای سال 99 و آماده‌باش کامل تیم مددکاری و روانشناسی موسسه توانستیم نقش خود را بعنوان سمن همراه مردم حتی در شرایط بحران حفظ کنیم. اگر روزهای آغاز سال و دوران قرنطینه برای بیشتر مردم روزهای درخانه ماندن بود برای بخش زیادی از فعالین اجتماعی روزهای حساس حضور به منظور هماهنگی و برنامه‌ریزی و فعالیت برای پشتیبانی از مردم بود. مهر و ماه علاوه بر فعالیتهای محله‌محور خود چه در فرحزاد تهران چه در شهرستان سرباز بلوچستان توانست با حضور در شبکه کمک به عنوان نماینده شبکه یاری کودکان کار، در تمامی فعالیت‌های کمک‌رسانی در سطح ملی نیز تاثیرگذار باشد. فعالیت‌های ویژه مهر و ماه در بحران کمک بصورت ویژه نامه‌ای جدا تهیه و ضمیمه می‌باشد. گزارش پیش‌رو همچون سال‌های گذشته براساس تقسیم‌بندی کمیته‌های مختلف و همچنین واحد بلوچستان جمع‌بندی و بصورت تحلیلی آمده است. در بخش آموزش با چندین چالش اساسی روبرو بودیم. مجتمع آموزشی غیرانتفاعی رهیار که در آموزش کودکان بازمانده از تحصیل همراهان بود، با شروع کرونا و شرایط پیش آمده دیگر نتوانست به تعهداتش ادامه دهد و مهر و ماه عهده‌دار، آموزش تمام وقت همه کودکان شدند. ایجاد سیستم جدید آموزش بصورت آنلاین، نیاز به زیرساخت‌هایی داشت که کاملاً در توان موسسه نبوده هر چند نهایت تلاش خود را برای مدیریت و برنامه‌ریزی دسترسی تمامی کودکان به گوشی‌های هوشمند صورت گرفت اما جلوگیری از موج ترک تحصیل کودکان کار بخصوص پسران از چالش‌های بزرگ دیگر در این بخش بوده است. با آنکه مهر و ماه اعتقاد به توان‌افزایی خانوادها داشته و از شیوه‌های حمایتی به جز موارد نادر و ضروری اجتناب می‌کند اما بیکاری اجباری بسیاری از نان‌آوران خانوادها در شرایط دوران قرنطینه و افزایش فقر و تنگدستی ما را مجبور به حمایت معیشتی از تعداد بیشتری از خانوادها کرد. این کمک‌های مقطعی مشکلی از بیکاری و نیاز هر روزه جامعه هدف حل نمی‌کند. لذا در شرایطی که بنگاه‌های اقتصادی خود در حال تعطیلی و بحران هستند توانستیم با تلاش بیشتر همچنان چراغ بخش توانمندسازی اقتصادی مهر و ماه را روشن نگاه داریم و با تلاشی مضاعف همچنان زنان بسیاری درآمد داشته و اشتغال‌یابی را به شرح وظایف تیم مددکاری اضافه کنیم. همراهی و همدلی تیم مددکاری، روانشناسی، بهداشت و درمانی موسسه از بخش‌هایی بود که بی‌وقفه به فعالیت خود حتی در دوران قرنطینه ادامه دادند. این بخش در گروه یک تقسیم‌بندی ستاد کرونا قرار گرفته و ارتباط با خانوادها و کمک به کاهش و رفع بحران‌های مراجعین از اهم فعالیت‌های این تیم در سال گذشته بوده است. اساس همه فعالیت‌های مهر و ماه، تیم مددکاری و روانشناسی است و حجم فعالیت‌های همدلانه این تیم در سال گذشته موید آن می‌باشد.

پیشرفت چشمگیر فعالیت‌های واحد بلوچستان در به ثمر رسیدن صندوق‌های کار آفرینی مطابق برنامه‌های تعیین شده آن هم در شرایطی که رفت و آمدهای به منطقه همیشه با توجه به شرایط کرونا محدودیت‌های غیرقابل پیش‌بینی ایجاد می‌کرد، دلیلی بود بر تلاش برای گسترش فعالیت در بلوچستان از طریق تسهیل‌گری برای تشکیل تعاونی‌های روستایی و حتی ایجاد سمن‌های محلی که خود عهده‌دار فعالیت‌های مردمی شوند. "ایجاد کارگاه تولید صابون مایع" که از نیازهای ضروری دوران کرونا در منطقه بوده و "تولید توسط خود افراد بومی منطقه" و "تشکیل پایه‌های اولیه تعاونی" از دستاوردهای مهم فعالیت در سرباز می‌باشد که در گزارش واحد بلوچستان با جزئیات آمده است.

هزینه‌های سال 99 در برنامه‌ریزی زمستان 98 معادل 11,323,350,231 (یازده میلیارد و سیصد و بیست و سه میلیون و سیصد و پنجاه هزار و دویست و بیست و یک) ریال، بدون در نظر گرفتن هزینه‌های واحد بلوچستان تخمین زده شده بود که همچنان که در گزارش مالی سال 99 در انتهای گزارش آمده، کل هزینه‌های صورت گرفته بدون هزینه‌های واحد بلوچستان رقم 13,716,027,726 (سیزده میلیارد و هفتصد و شانزده میلیون و بیست و هفت هزار و هفتصد و بیست و شش) ریال و هزینه‌های واحد بلوچستان رقم 3,908,670,594 (سه میلیارد و هشتصد و بیست و پنج میلیون و چهارصد و نود هزار و هشتصد و هشتاد و سه) ریال می‌باشد. همچنان که مشخص است بدون احتساب هزینه‌های واحد بلوچستان که در برنامه 99 هنوز پیش‌بینی نشده بود، 21 درصد بیش از میزان پیش‌بینی شده می‌باشد و این موضوع از چند بعد قابل بررسی است. در بعد ضرورت هزینه، با توجه به سال بحرانی 99 و مشارکت موسسه در حمایت‌های معیشتی و حتی وام‌های ایجاد اشتغال این موضوع قابل توجیه و مشخص است. اما در بعد دیگر موضوع تامین منابع بیشتر از برنامه پیش‌بینی شده و همچنین افزایش حجم فعالیت‌های موسسه و کار دواطلبانه نیز قابل توجه می‌باشد که همه اینها اثبات نکته‌ای است که در ابتدای مقدمه گزارش بدان اشاره شد و آن چیزی نیست به جز همدلی و همراهی همه اعضای موسسه مهر و ماه، تمامی اعضای تیم‌های ستادی موسسه در واحدهای روابط عمومی، منابع انسانی، برنامه‌ریزی و مالی با تلاش‌های مضاعف خود، بستر فعالیت‌های اجرایی را مهیا ساختند تا کل خانواده مهر و ماه بتواند یک سال دیگر در کنار مردم بماند.

گروه آموزش

گروه آموزش در جهت توانمندسازی افراد تحت پوشش اهداف زیر را دنبال می‌کند.

- کاهش میزان بی‌سوادی در مردان، زنان و کودکان
- بسترسازی جهت ارتقاء مهارت‌های فردی و گروهی
- تلاش در جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی در کودکان و زنان از جمله کودک‌آزاری و خشونت‌های خانگی
- ایجاد زمینه جهت کاهش فقر و ارتقاء وضعیت زندگی زنان و کودکان

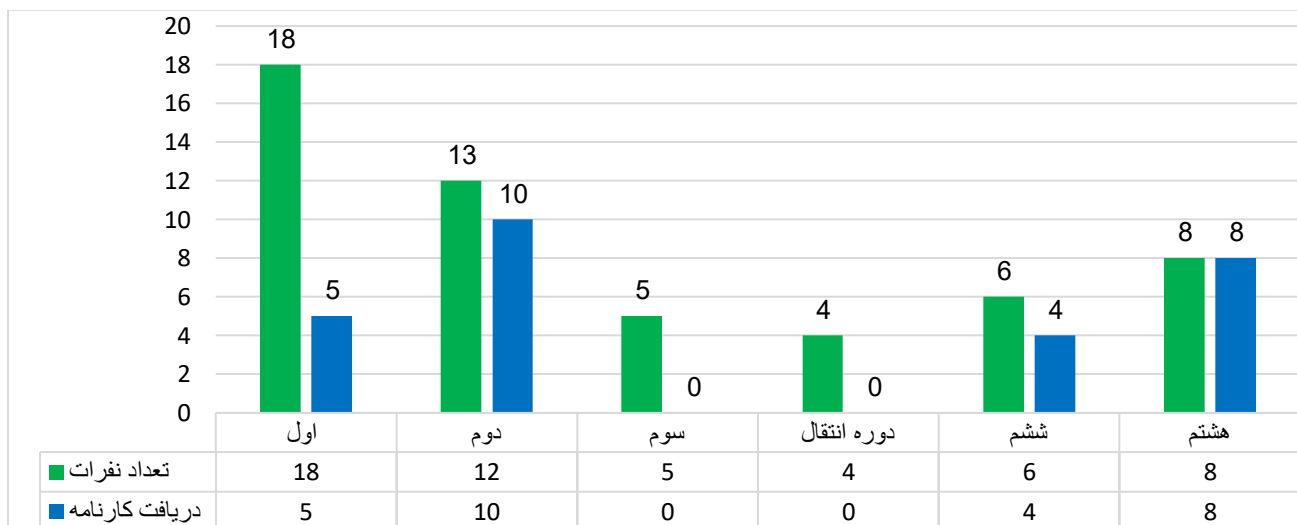
کمیته سوادآموزی

فعالیت‌های کمیته سوادآموزی در سال 99 شامل دو بخش است:

- کلاس‌های سوادآموزی تشکیل شده در شش ماهه اول سال
- شروع سال تحصیلی جدید

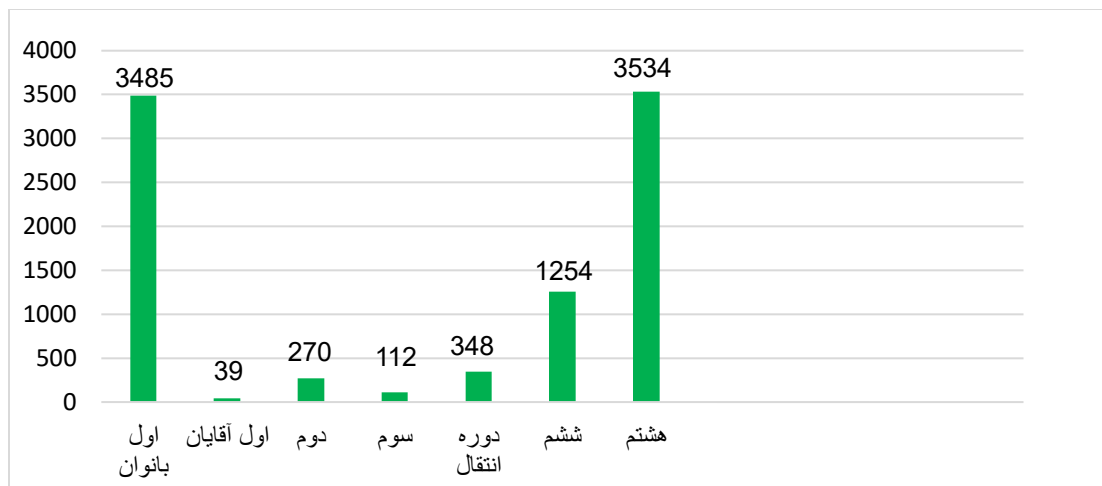
کلاس‌های تشکیل شده در شش ماهه اول (ادامه سال تحصیلی 98-99):

ادامه کلاس‌های سال 98 با شیوع بیماری کوید-19 با مشکل جدی مواجه شد، از تعداد 131 نفر سوادآموز فعال در این بخش، بعد از بحران همه‌گیری کرونا، با پیگیری‌ها و تلاش مستمر امکان برقراری ارتباط جهت آموزش در فضای مجازی با 53 نفر در پایه‌های اول، دوم، سوم، دوره انتقال، ششم و هشتم فراهم شد، که در نهایت 27 نفر از این افراد موفق شدند در امتحان پایان دوره شرکت، کارنامه دریافت و به پایه بالاتر بروند. دوره‌های سوادآموزی آقایان به دلیل کرونا تشکیل نشد.

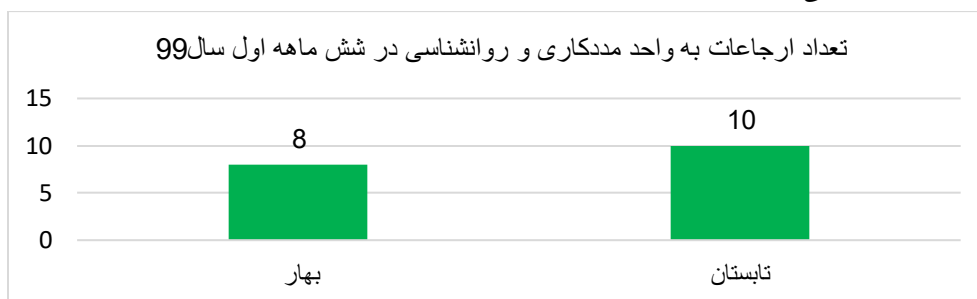
نمودار 1- تعداد سوادآموزان نیم سال اول 99 - تعداد قبولی‌های این افراد در خرداد ماه 99

در پایه‌های سوم و دوره انتقال با وجود پیگیری‌های انجام شده، به دلیل عدم حضور کامل در کلاس‌های مجازی و عدم یادگیری در این فضای آموزشی، سوادآموزان در امتحانات پایان دوره شرکت نکردند.

نمودار 2- میزان نفر- ساعت آموزشی در هر پایه در نیمسال اول سال 99

مجموع نفر- ساعت آموزشی در شش ماهه اول سال 99: 9.042 نفر- ساعت

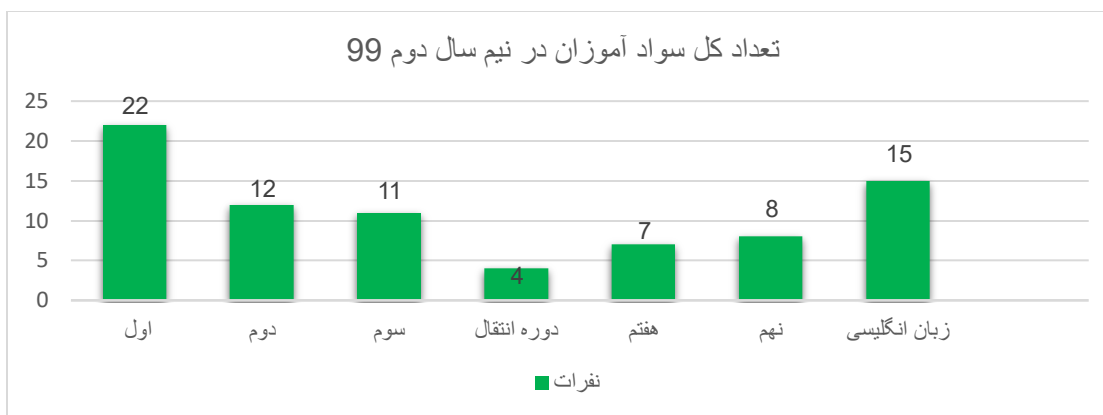

نمودار 3- تعداد ارجاعات به واحد مددکاری و روانشناسی موسسه در شش ماهه اول سال 99

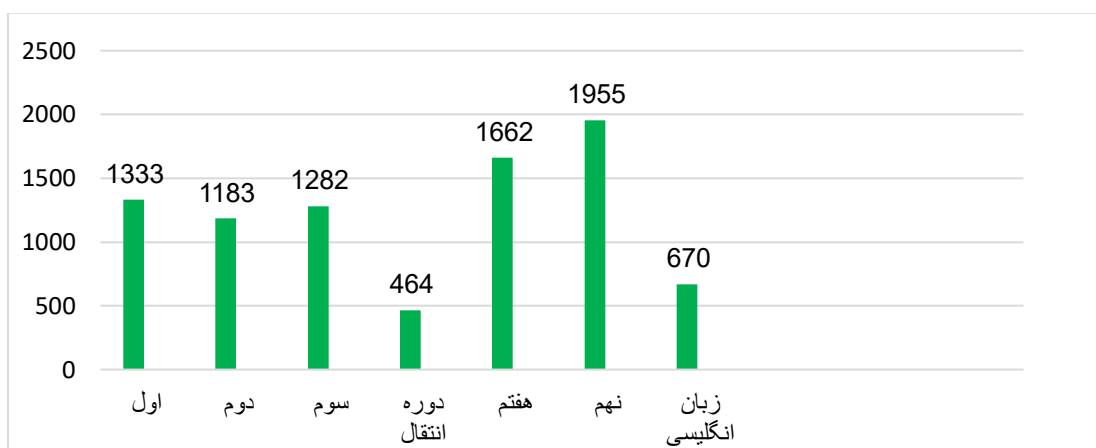
شش ماهه دوم سال 99 (شروع سال تحصیلی 99-1400)

سال تحصیلی 99-1400 همزمان با بحران کرونا آغاز شد، لذا امکان برگزاری کلاس‌های این بخش به صورت حضوری فراهم نبود، در ابتدا چند جلسه با سوادآموزان پایه اول به صورت حضوری جهت برقراری ارتباط با رعایت پروتکل‌های بهداشتی تشکیل شد اما بعد از چند جلسه مجدداً به روش مجازی و آموزش در واتساپ ادامه پیدا کرد، آموزش در سایر پایه‌ها از ابتدا کاملاً به صورت مجازی شروع شد و ادامه پیدا کرد در این دوره با استقبال بانوان، دوره آموزش زبان انگلیسی نیز برگزار گردید. در این نیم سال دوره سوادآموزی آقایان با حضور یک نفر به صورت خصوصی ادامه پیدا کرد.

تعداد کل سوادآموزان در شش ماهه دوم سال 99 (سال تحصیلی 99-1400): 79 نفر

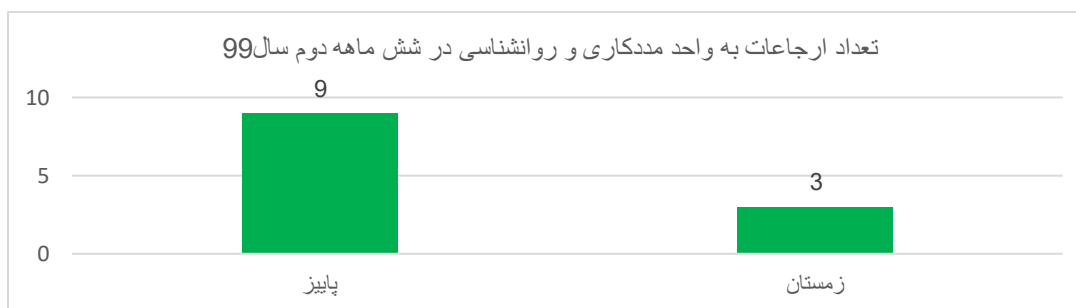

نمودار 4- تعداد سواد آموزان نیم سال دوم سال 99 به تفکیک پایه تحصیلی
این نمودار بیانگر تعداد سوادآموزان در حال تحصیل در نیم سال دوم سال 99 است که در حال حاضر در
موسسه مشغول به تحصیل اند.

نمودار 5- میزان نفر ساعت آموزشی در هر پایه در نیمسال دوم سال 99

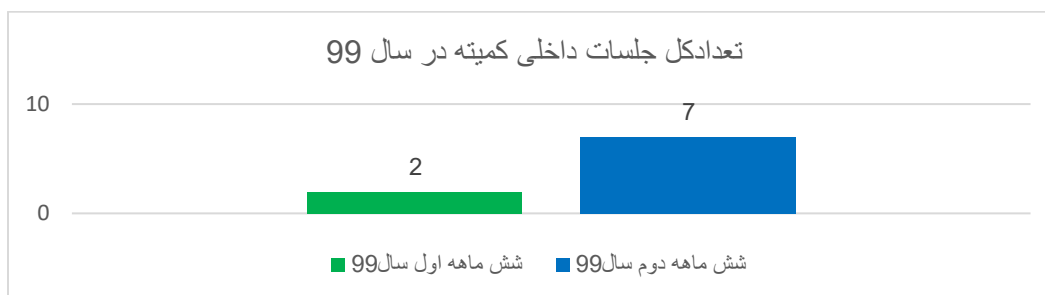
مجموع نفر ساعت آموزشی در شش ماهه دوم سال 99: 8.549 نفر- ساعت

نمودار 6- تعداد ارجاعات به واحد مددکاری و روانشناسی موسسه در شش ماهه دوم سال 99

در مجموع در سال 99 تعداد 30 نفر از سوادآموزان جهت دریافت مشاوره خانوادگی، تحصیلی، خدمات پزشکی، معیشتی و .. به واحد مددکاری اجتماعی و روانشناسی موسسه ارجاع و از خدمات این کمیته بهره‌مند شده‌اند.

به دلیل شرایط بیماری کرونا اغلب جلسات داخلی، گفتگوها، مشورت و برنامه‌ریزی‌ها در فضای مجازی و در پاره‌ای موارد به صورت تلفنی صورت گرفت، این ارتباط تلفنی در شش ماهه اول بیشتر و در شش ماهه دوم به صورت جلسات واتساپی ادامه پیدا کرد.

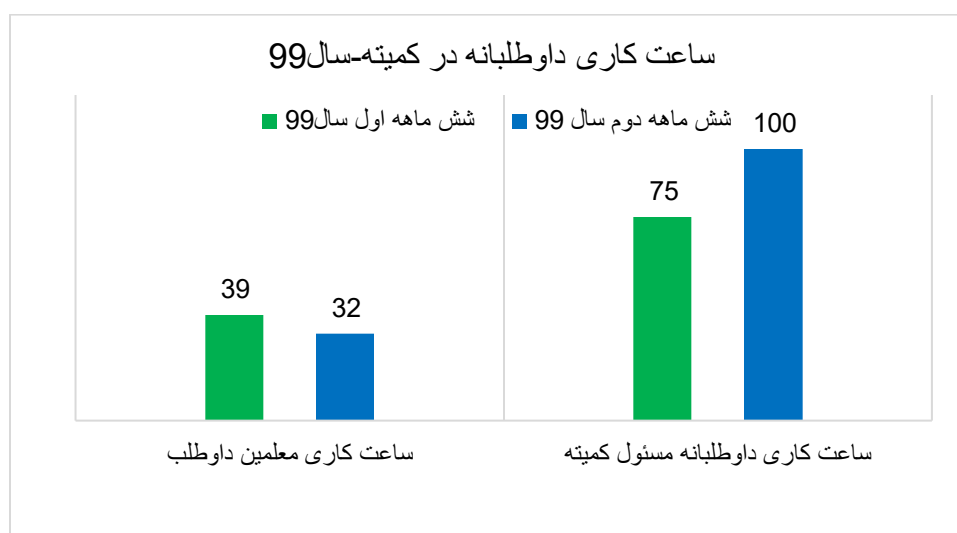

نمودار 7: تعداد جلسات داخلی کمیته در هر نیم سال تحصیلی-سال 99

در سال 99 تعداد 3 مربی موظف با دریافت حق‌الزحمه و 3 مربی داوطلب، مجموعاً 6 مربی با کمیته سوادآموزی همکاری داشتند، در نیم سال دوم به علت کرونا فقط یک مربی داوطلب به همکاری خود با موسسه ادامه داد و ادامه کار را نیروهای موظف محلی بر عهده گرفتند.

تعداد مربیان داوطلب کمیته در سال 99 مجموع ساعت کاری داوطلبانه ساعت کاری داوطلبانه سرپرست کمیته

شش ماهه اول: 75	شش ماهه اول: 39	3 نفر
شش ماهه دوم: 100	شش ماهه دوم: 32	
3 نفر		تعداد مربیان موظف محلی

نمودار 8- میزان ساعت کاری داوطلبانه کمیته سوادآموزی در سال 99

اثر بخشی

تعداد بانوانی که برای سوادآموزی در پایه‌های مختلف ثبت‌نام می‌کنند بیشتر از میزان اشاره شده در گزارش است، اما معمولاً به دلایل زیر از ادامه آموزش سر باز می‌زنند:

- مستأجر بودن، نقل مکان مداوم و تغییر محدوده سکونت
- عدم تمرکز لازم جهت آموزش به دلیل مشکلات عدیده خانواده بخصوص سرپرستی از کودکان متعدد در یک خانه
- عدم دسترسی به فضای مناسب در منزل با توجه به متراژ پایین خانه‌ها
- عدم دسترسی به گوشی هوشمند مناسب برای آموزش‌های مجازی در شرایط بحران کرونا سال 99
- مشکل تامین هزینه اینترنت
- دشواری یادگیری در فضای مجازی
- ...

با وجود چالش‌ها و مسائل اشاره شده خوشبختانه تعداد 79 نفر از سوادآموزان توانسته‌اند با غلبه بر مشکلات در کلاس‌های سوادآموزی موسسه شرکت و در صدد پایان دوره هستند. سوادآموزان در پایه اول و دوم توانایی خواندن و نوشتن پیدا کرده و در دوره انتقال، توانایی خواندن کتاب، مجله و مهارت‌های زندگی را کسب کرده‌اند، در پایه‌های بالاتر کتب درسی رسمی بنا به اولویت و با توجه به محدودیت زمانی، آموزش داده می‌شود. اهداف عملیاتی در نظر گرفته شده برای این کمیته در سال 99:

- کاهش میزان بیسوادی
- افزایش نقش مشارکت زنان در خانواده
- جذب سوادآموزان برای سایر برنامه‌های موسسه
- بسترسازی جهت آموزش مهارت‌های زندگی

در راستای کاهش بیسوادی، میزان نفر-ساعت آموزش ارائه شده با هدف عملیاتی پیش‌بینی شده اختلاف دارد. (نفر-ساعت ارائه شده: 17.591 و نفر-ساعت پیش‌بینی شده برای سال 99: 25.000 نفر-ساعت)، یکی از علل اختلاف تنظیم برنامه سال 99 قبل از شیوع کرونا است، طبیعتاً همه‌گیری بیماری کوید-19 تاثیر به سزایی در روند آموزش داشته، عدم تشکیل کلاس‌های حضوری، کاهش تعداد سوادآموزان، مشکلات و چالش‌های شرکت در کلاس‌های مجازی، عدم دسترسی به امکانات مناسب، کاهش دغدغه‌مندی تحصیلی در این دوره نیز بر این اختلاف موثر بوده است.

با توجه به مشاهدات و گفته‌های مادران شرکت در دوره‌های سوادآموزی و دریافت خدمات درسی و مشاوره‌ای مرتبط باعث افزایش مشارکت مادران در پیگیری وضعیت درسی و تحصیلی کودکان، افزایش آگاهی و نظارت بر حضور کودکان در فضای مجازی، مدیریت زمان برای امکانات خانواده و همراهی بیشتر با آموزش مجازی شده است، در راستای جذب سوادآموزان به سایر برنامه‌های موسسه نیز می‌توان به تشکیل گروه‌های مجازی آموزش مهارت‌های زندگی اشاره کرد که تمام سوادآموزان در این گروه عضو و از خدمات مشاوره مددکاری، آموزش مهارت‌های زندگی و ... بهره‌مند می‌شوند و در مناسبت‌های مختلف مثل شب یلدا، روز جهانی زن، عید نوروز و مشارکت و حضور فعال دارند.

کمیته پیش دبستانی

در برنامه‌ریزی آموزش کودکان مقطع پیش‌دبستان، علاوه بر آموزش‌های رسمی جهت کسب آمادگی برای ورود به مدرسه، به آموزش‌های جنبی شامل بهداشت، خودیاری اجتماعی، مهارت‌های زندگی و مشارکت در فعالیت‌های روزمره توجه شده است. با شروع همه‌گیری بیماری کوید-19 بسیاری از ملزومات اجرای این برنامه‌های آموزشی دچار مشکل شده و متناسب با شرایط شیوه‌های جدیدی برای اجرای آنها برنامه‌ریزی و اجرا شده است.

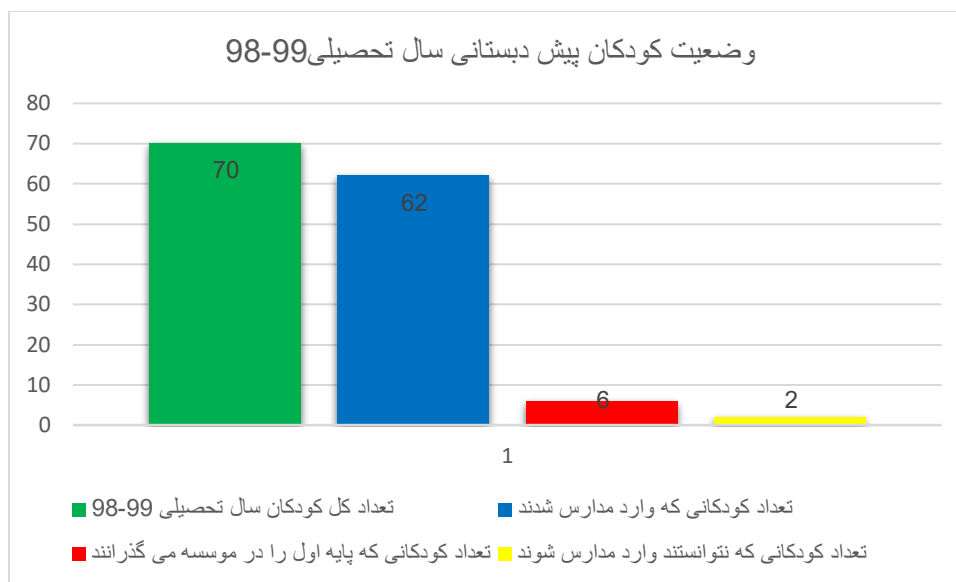
شرح فعالیت‌های شش ماهه اول 99 (نیمسال دوم تحصیلی 98-99)

شش ماهه اول سال 99 با همه‌گیری بیماری کوید-19 همراه بود، در حالیکه این همه‌گیری پس از تدوین برنامه سال تحصیلی 98-99، رخ داده بود، اما با پیگیری و تلاش‌های بسیار بسترهای برگزاری کلاس‌های آموزشی در فضای مجازی در اسفند 98 در شرایطی فراهم شد که زیر ساخت‌های لازم وجود نداشت. کمیته پیش دبستانی با فعالیتی فشرده اقدام به شناسایی سریع کودکان به لحاظ دسترسی به گوشی و اینترنت کرده و گروه‌های مجازی را تشکیل دادند. همچنین مربیان این مقطع بر اساس واحد کارهای تعریف شده اقدام به تولید محتوا در زمینه‌های مختلف (علوم، آشنایی با مفاهیم، الفباورزی، بلندخوانی، مهارت‌های حرکتی، مفاهیم ریاضی و ...) نمودند.

از جمع 70 کودک ثبت‌نام شده 60 نفر به شکل مجازی توانستند آموزش‌ها را دریافت کنند و برای جبران زمان‌های از دست رفته، این آموزش‌ها تا فصل تابستان ادامه یافت. اما علیرغم پیگیری‌های انجام شده 10 کودک، نتوانستند در دوره‌های مجازی شرکت کنند. در تابستان 99 برای این گروه از افراد و کسانی که یادگیری مناسبی در فضای مجازی نداشتند کلاس‌های حضوری با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار گردید و آموزش‌های لازم برای آمادگی ورود این کودکان به مدرسه ارائه شد. در نهایت 62 نفر از کودکان پیش‌دبستانی موسسه مهر و ماه در سال تحصیلی 1399-1400 جذب مدارس دولتی در پایه اول شدند.

از میان 8 نفر باقیمانده، 6 نفر به علت نقص اوراق هویتی نتوانستند وارد مدارس دولتی شوند و پایه اول را در موسسه طی می‌کنند. خانواده کودک هفتم علیرغم داشتن اوراق هویتی مانع ثبت‌نام کودک در مدرسه شدند و خانواده کودک آخر نیز در زمان ثبت‌نام در محل ساکن نبودند و امکان دسترسی به آنها وجود نداشت. (کودک هشتم فاقد اوراق هویتی کافی برای ثبت‌نام در مدارس دولتی است)

بر اساس نتایج پیگیری‌هایی که توسط واحد مددکاری همه ساله از عملکرد فارغ‌التحصیلان پیش‌دبستانی صورت می‌گیرد، همه 62 نفر ثبت‌نام شده در مدارس دولتی، در گروه‌های مجازی مدرسه فعال هستند و موارد ریزش از کلاس یا عدم فعالیت مشاهده نشده، همچنین 6 نفر از کودکان که در موسسه مشغول به تحصیلند فعالیت قابل قبولی دارند. ارزیابی‌های دقیق‌تر این گروه به خرداد ماه و پس از اعلام نتایج موکول می‌شود.

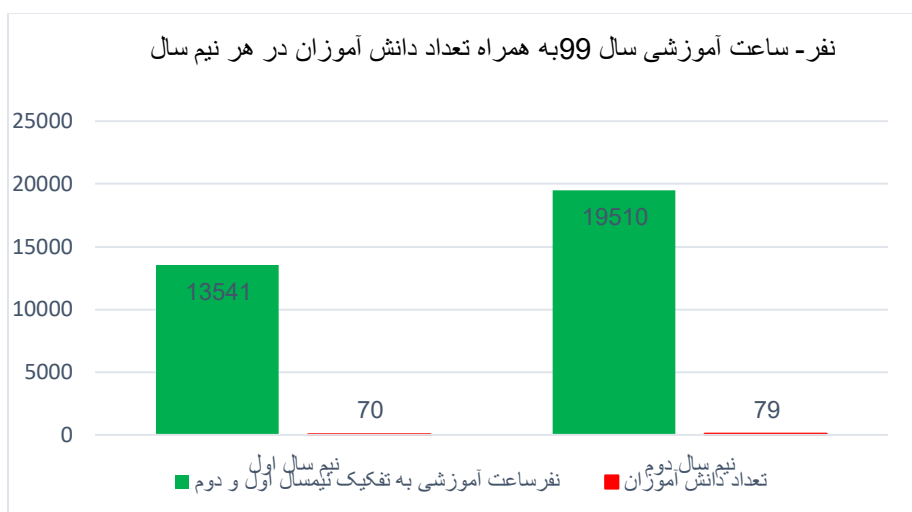
نمودار شماره 1- وضعیت کودکان پیش دبستانی سال تحصیلی 98-99

شرح فعالیت های شش ماهه دوم سال 99 (نیمسال اول تحصیلی 1399-1400)

در نیمسال اول تحصیلی 99-1400 کمیته پیش دبستانی با 79 نفر فعالیت آموزشی خود را آغاز کرد. 16 نفر علاوه بر آموزش پیش دبستانی، در طرح ترویج خواندن در خانواده (آموزش با من بخوان از طریق آموزش به مادران)، مشارکت فعال دارند. علاوه بر آن 3 کودک دچار اختلال و 3 کودک از مناطق اطراف تهران (شهریار و ورامین)، در این طرح مشارکت دارند و از راه دور آموزش های لازم را دریافت می کنند. با وجود نتایج قابل قبول نیمسال دوم سال تحصیلی 98-99 و علیرغم شرایط همه گیری بیماری کوید-19، کمیته پیش دبستانی تمام تلاش خود را کرد که نقاط قوت و ضعف عملکرد سال گذشته را بررسی و از آن تجربه در برنامه ریزی موفق تر نیمسال اول سال تحصیلی 1399-1400 بهره گیرد. از مواردی که در این برنامه ریزی مورد توجه قرار گرفته، ایجاد ارتباط حضوری بین کودکان و مربیان با رعایت دستورالعمل ها بهداشتی و همچنین برقراری ارتباط موثر با مادران بوده است. در سال جاری شروع آموزش ها در هفته دوم شهریور به شکل حضوری آغاز شد تا ارتباط موثر اولیه بین کودکان و مربیان شکل بگیرد. برگزاری جلسات منظم آموزش برای مادران به شکل تئوری و عملی با هدف همراهی با کودکان در فعالیت های آموزشی در منزل از دیگر اقدامات صورت گرفته در این نیمسال بود. علاوه بر فعالیت در گروه های مجازی، تماس های تصویری دو بار در هفته به صورت منظم برای همه کودکان در گروه های سه نفره و هر بار به مدت 45 دقیقه برقرار شد که تاثیر بسزایی در فعال ماندن کودکان و پیگیری آموزش ها از طریق خانواده داشت و همچنین ارتباطات تصویری با مادر جهت رفع مشکلات احتمالی آموزش برنامه ریزی و اجرا شد. در بازه های زمانی فروکش کردن شیوع بیماری کوید-19، آموزش حضوری در گروه های 7 تا 8 نفره و با رعایت پروتکل های بهداشتی در برنامه آموزشی کودکان پیش دبستانی گنجانده شد. همچنین برای 3 کودک با شرایط ویژه کلاس های انفرادی حضوری برگزار شد که نتایج آن رضایت بخش است.

از ابتدای سال براساس نیاز کودکان، وسایل کمک آموزشی و کتاب های مورد نیاز در اختیار خانواده ها قرار گرفت. بخشی از برنامه سال 99 علاوه بر آموزش مادران به عنوان افراد درگیر در آموزش مجازی، کارگاه هایی نظیر فرزندپروری بود که همه ساله به شکل موازی برای مادران برنامه ریزی و اجرا می شد اما به علت شیوع کرونا، حضور مادران در چنین دوره هایی بسیار محدود شده و بنابر ضرورت جلوگیری از اجتماع افراد خصوصاً بزرگسالان، این بخش اجرا نشد. لازم به ذکر است تلاش هایی برای برگزاری کلاس ها به شکل مجازی صورت گرفت که به دلیل عدم دسترسی به گوشی هوشمند و اولویت استفاده دانش آموزان در خانواده ها، همچنین

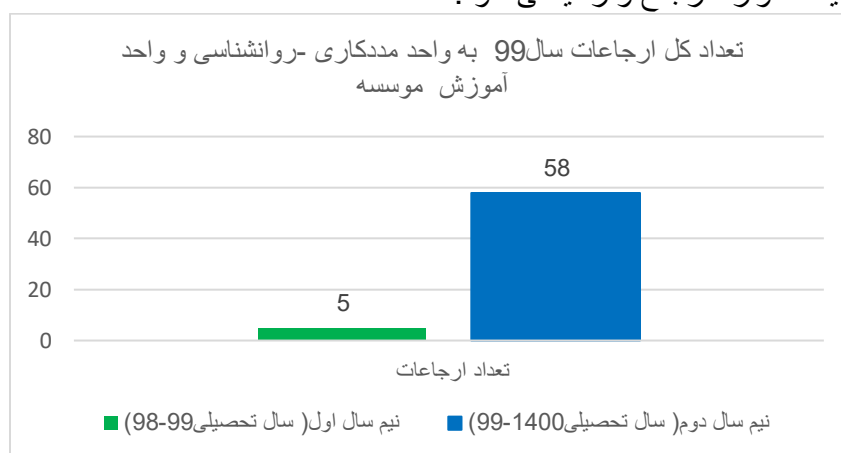
عدم آشنایی با اسکایپ و بخش آموزش مادران محقق نشد. در ادامه جهت تحلیل عملکرد فعالیت‌های آموزشی در کمیته پیش‌دبستانی داده‌های آماری به صورت نمودار ارائه می‌شود.

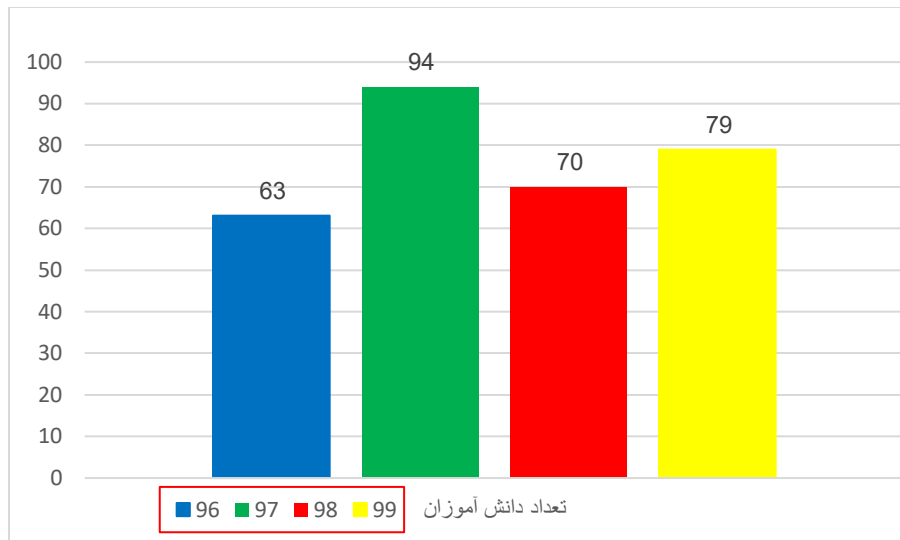
نمودار شماره 2: نفر ساعت آموزشی و تعداد دانش آموزان سال 99 به تفکیک نیمسال اول و دوم

ارتباط با بخش مددکاری اجتماعی

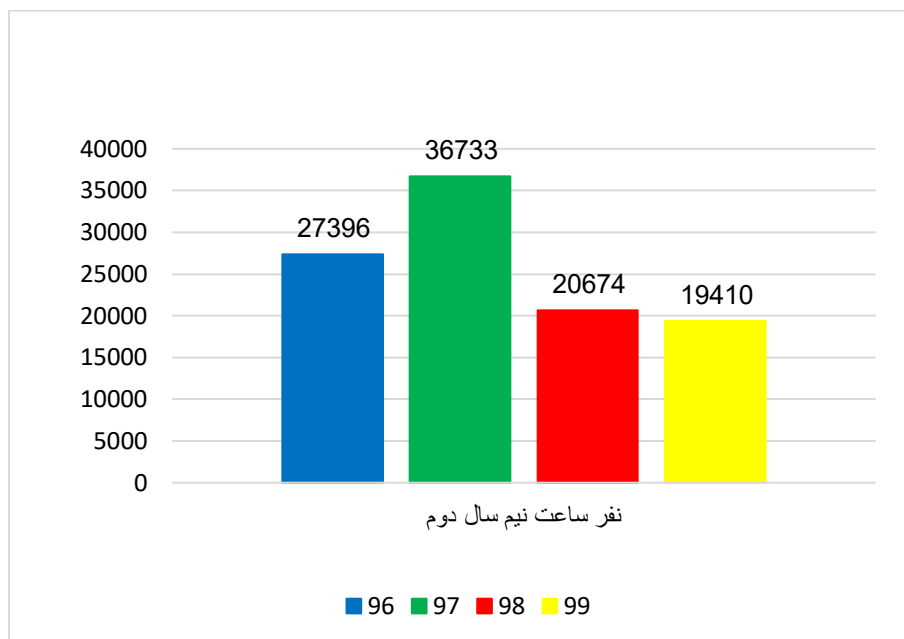
ارجاعات به واحد مددکاری شامل موارد مشاوره، پیگیری درمان، مسائل خانوادگی و مسائل تحصیلی که نیاز به مداخله تیم مددکاری و روانشناسی موسسه دارد، می‌شود. ارجاعات آموزشی شامل پیگیری موارد آموزشی و وضعیت درسی و تحصیلی کودک است. بخشی از اختلاف تعداد این ارجاعات می‌تواند مربوط به استمرار شرایط همه‌گیری کرونا باشد که موارد ارجاعات مددکاری را به شکل چشم‌گیری در همه بخش‌ها از جمله آموزش افزایش داده است و از سوی دیگر می‌تواند مربوط به افزایش ارجاعات آموزشی در نیمسال دوم 99 باشد که در واقع به منظور پایش فعالیت‌های موثر کودکان و خانواده‌ها، ارجاعات آموزشی تعریف شد تا با کوچکترین نشانه‌ای از افت فعالیت، موارد ارجاع و رسیدگی شود.

نمودار شماره 3- تعداد کل ارجاعات سال 99 به واحد مددکاری و روانشناسی و واحد آموزش موسسه

نمودار شماره 4- تعداد کودکان پیش دبستانی در سال های 96-99

نمودار شماره 5- نفر- ساعت آموزشی پیش دبستانی در نیم سال دوم سال های 96 تا 99

به دلیل شیوع بیماری کرونا، تنها مسئول کمیته به صورت داوطلبانه و به میزان 285 ساعت فعالیت نمود و آموزش مستقیم کودکان در این بخش از طریق 5 نیروی موظف محلی صورت گرفت. همچنین جلسات منظم هفتگی جهت هماهنگی های آموزشی و نیز گفتگو پیرامون مشکلات جاری برگزار شد. 25 جلسه¹ داخلی گروه پیش دبستانی در سال 99 با حضور مسئول کمیته و مدیر اجرایی بخش آموزش برگزار شد.
کارگاه های برگزار شده برای مربیان در سال 99:

1. در شش ماهه دوم جلسات به صورت هفتگی در اسکایپ تشکیل شد.

طبق برنامه تنظیم شده کارگاه‌های آموزشی لازم برای مربیان پیش‌دبستانی برگزار گردید. (به دلیل همه‌گیری بیماری کرونا این کارگاه‌ها بصورت مجازی برگزار گردید.) جدول زیر عناوین و سایر اطلاعات این کارگاه‌ها ارائه شده است.

ردیف	نام کارگاه	تعداد مربیان شرکت کننده در کارگاه	تعداد جلسات	ساعت هر جلسه	نفرساعت آموزشی مربیان در کارگاه های آموزشی
1	دوره ارتباط بدون خشونت	4	8	3	96
2	کارگاه جامعه‌شناسی	2	4	1	8
3	کارگاه تربیت مربی بومرنگ	4	7	2	56
4	دوره من خلاق (افلاین)	4	4	1	16
5	کارگاه آموزش با من بخوان	5	6	2	56
6	کارگاه تقویت قوای یادگیری	5	5	2	50
7	کارگاه تربیت جنسی	2	4	2	16
8	کارگاه تشویق و تنبیه	5	2	2:30	25
9	کارگاه‌های (جلسات) هم‌افزایی بخش آموزش	5	3	2	45
جمع کل					368

جدول شماره 1- کارگاه‌های آموزشی برگزار شده مربیان در سال 99 و نفر- ساعت آموزشی مربیان

گفت وگو با زمان	پی‌پی جوراب بلند	چگونه فرزندانمان را در مقابل آسیب‌ها توانمند سازیم
پایان بیشعوری 1 و 2	پروژه‌های یادگیری	زندگی بی حدو مرز و عملکردهای اجرایی مغز
مجموعه ارتباط بین دونسل (6 جلد)	مهارت شاد زیستن	من خوب فکر می‌کنم و عملکردهای اجرایی مغز
صلح را باید از کودکی اموخت، برای والدین و نوجوانان	عملکردهای اجرایی مغز	بازی‌های پنج دقیقه‌ای و تفکر خلاق
تفکر خلاق و من خوب فکر می‌کنم		

جدول شماره 2- عناوین کتابهای مورد مطالعه توسط مربیان در سال 99

طرح ترویج خواندن در خانواده: طرح با من بخوان

این طرح برای اولین بار در موسسه با همکاری موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان، در نیمه دوم سال 99، در راستای ترویج خواندن در خانواده و ارتباط بیشتر مادران و کودکان در شرایط کرونا انجام شد. در این طرح، بلندخوانی کتاب و فعالیت‌های مرتبط با آن با همکاری مادران انجام می‌شود و مادران از طریق بسته‌های هدایی به خانواده و بسته‌های کتابی که ماهانه در اختیار مادر و کودک قرار می‌گیرد، فعالیت‌های بلندخوانی (شامل بلندخوانی کتاب، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ از متن داستان‌ها، کاردستی حیوانات و شخصیت‌های داستان‌ها، شعرخوانی، بازگویی داستان خوانده شده، نمایش، انجام تمرین کتاب کارورزی لولویی، نقاشی مرتبط با واک‌های کتاب) را در منزل انجام می‌دهند. لازم به ذکر است مربیان طی دوره‌ای آموزشی، با شیوه انتقال آموزش

بلندخوانی به مادر آشنا شده‌اند جلسات منظم ماهانه به همین منظور برگزار می‌شود. نظارت بر اجرای بلندخوانی‌ها به صورت هفتگی صورت می‌گیرد. هر ماه طی جلسه‌ای، نماینده اجرای طرح، با مربیان درباره نحوه‌ی آموزش بسته‌های آموزشی به خانواده‌ها، پیشنهادات برای انجام بهتر کار با بسته‌ها گفتگو می‌نماید و هر مربی موظف است در طول هفته فعالیت‌های انجام شده بسته‌های آموزشی توسط خانواده‌ها و کودکان را که به صورت فیلم، صدا، نقاشی، کار دستی است، بررسی و گزارشات مربوطه را به گروه ترویج خواندن در خانواده ارائه می‌دهد.

تعداد خانواده‌های فعال در طرح ترویج خواندن در خانواده	نفر- ساعت آموزشی طرح ترویج خواندن در خانواده در شش ماهه دوم سال	تعداد مربیان فعال در طرح
16 خانواده	552 نفر - ساعت	4 مربی

جدول شماره 3- اطلاعات آماری طرح ترویج خواندن در خانواده-نیمه دوم سال 99

بسته‌های اهدایی به خانواده‌ها در این طرح:

- * یک بسته شمارورزی لولویی صفر (بسته شامل کتاب کار لولویی صفر، کتاب خواندن، کتاب کنش‌ورزی و کارت‌های آموزشی می‌باشد)
- * یک بسته آاورزی (بسته شامل کتاب کارورزی، کتاب خواندن، کارت‌های آموزشی و سی دی آموزشی می‌باشد).
- * یک کتاب بلندخوانی به همراه راهنمای خواندن آن

تحلیل عملکرد براساس داده‌های کمی و کیفی

- ❖ بر اساس بازخوردهای معلمان از فعالیت کودکان فارغ‌التحصیل پیش‌دبستانی در سال 99-98 و نیز گزارش مربیان و والدین در نیمسال اول 1400-1399، فعالیت خوب کودکان و خانواده‌ها در گروه‌های مجازی خصوصاً مشارکت پدران در همراهی کودک در فعالیت آموزشی و حضور ایشان در فیلم‌های ارسالی، نشان می‌دهد فعالیت‌های آموزشی با کیفیتی مناسب ارائه شده و ارتباطگیری بین مربیان و کودکان، تنوع فعالیت‌ها و اهتمام خانواده و مسئولین همه و همه سبب شده کودکان با علاقه‌مندی و اشتیاق آموزش‌ها را با شیوه ترکیبی (مجازی-حضور) دنبال کنند. این موضوع با توجه به سن پایین کودکان در مقطع پیش‌دبستانی حتماً همراهی و علاقه‌مندی والدین این کودکان را طلب می‌کند و از این رو فعالیت‌های مستمر و هدفمند کمیته پیش‌دبستانی توانسته در زمینه شاخص‌های کیفی، علاوه بر ارتقاء مهارت‌های فردی کودکان و علاقه‌مندی کودکان، در امر ارتقا دغدغه‌مندی خانواده‌ها نیز موثر و کارآمد عمل کند. این در حالی است که به علت شرایط کرونا و شیوه لاجرم مجازی آموزش، نه تنها والدین بلکه مسئولین نیز اصراری بر آموزش در این مقطع نشان نداده و آموزش در این مقطع جز اولویت‌های خانواده‌ها و مسئولین نبوده است، آموزش پیش‌دبستانی همراه با اثربخشی قابل قبول با جدیت در سال 99 دنبال شده است.
- ❖ در سال‌های اخیر همواره بخشی از نیاز این کمیته، به جهت پوشش تعداد کودکان بیشتر و جبران محدودیت فضا و نیروی آموزشی، ارائه آموزش از طریق مجازی بوده که با همه‌گیری کرونا این موضوع تسریع و محقق شده است.

کمیته آموزش کودکان بازمانده از تحصیل (مدرسه)

غالب دانش‌آموزان تحت پوشش این بخش، کودکان مهاجری هستند که بعزت کبر سن، نقص اوراق هویتی و همچنین شکست‌های مکرر تحصیلی امکان ادامه تحصیل در مدارس دولتی را پیدا نمی‌کنند. اگرچه سیاست‌گذاری و اهتمام موسسه بازگشت این کودکان به چرخه رسمی آموزش است، اما متأسفانه، همه ساله با گروهی از این کودکان مواجهیم که نتوانسته‌اند به مدارس رسمی راه پیدا کنند.

همچون سال‌های گذشته موسسه مهر و ماه در سال 99، آموزش کودکان بازمانده از تحصیل را در دو نیمسال دوم سال تحصیلی 98-99 و نیمسال اول 1399-1400، برنامه‌ریزی و اجرا نمود.

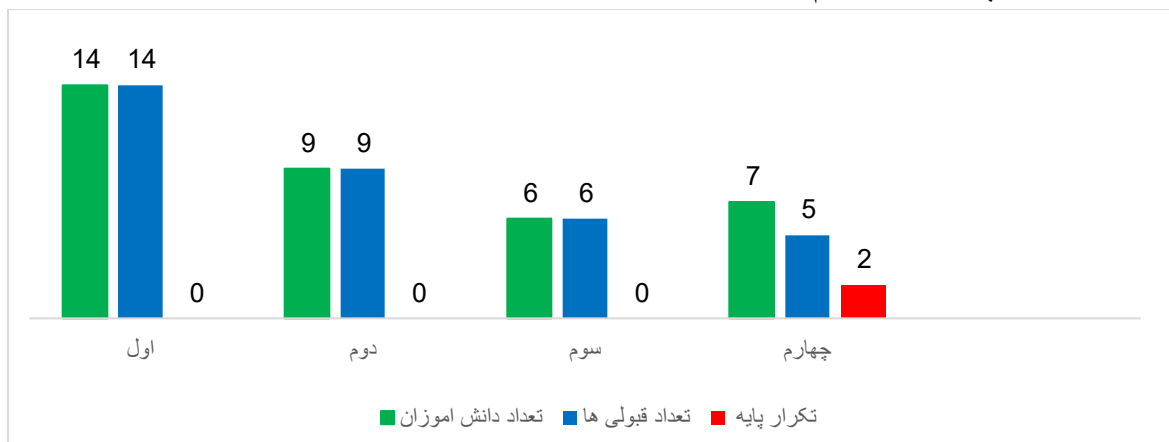
این گزارش شامل تحلیل عملکرد این کمیته در سال 99 می‌باشد که در دو بخش ارائه می‌شود:

بخش اول: شش ماهه اول سال 99 (نیمسال دوم سال تحصیلی 1398-1399)

بخش دوم: شش ماهه دوم سال 99 (نیمسال اول سال تحصیلی 1399-1400)

شرح فعالیت‌های کمیته در شش ماهه اول سال 99

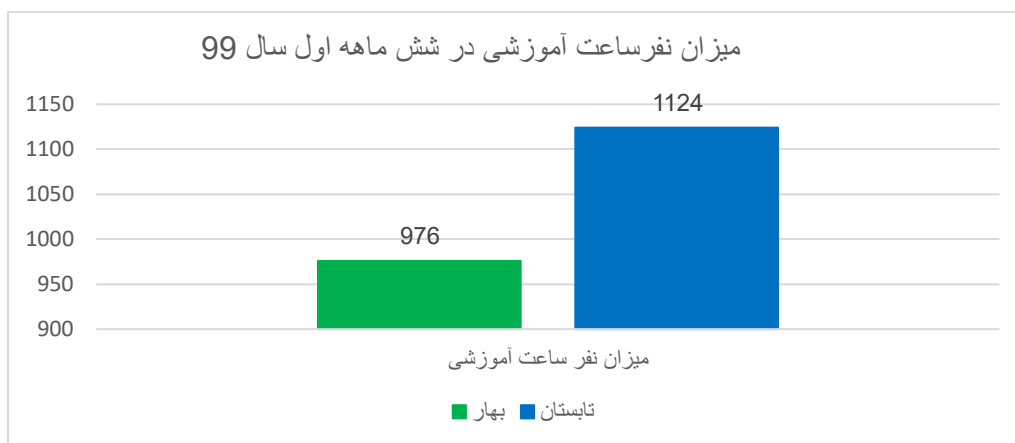
سال تحصیلی 98-99 در فضای آموزشی مدرسه غیرانتفاعی رهیار با تعداد 65 دانش‌آموز برنامه‌ریزی و شروع شد، همزمان با آغاز همه‌گیری بیماری کوید-19 نیمسال دوم سال تحصیلی موسسه تمامی فعالیت‌ها به‌روش مجازی ادامه داد، در این مقطع مدرسه رهیار با شروع کرونا نتوانست فضای خود را برای کودکان بازمانده اختصاص دهد². با مجازی شدن آموزش‌ها، در موارد ضروری آموزش از طریق تماس تلفنی برای تعدادی از دانش‌آموزان که گوشی مناسب برای استفاده از فضای مجازی نداشتند، دنبال شد. بخش آموزش همه تلاش خود را به کار بست تا با وجود بروز شرایط غیرقابل پیش‌بینی از ریزش دانش‌آموزان تا حد امکان جلوگیری کند. با تلاش‌های مستمر کمیته آموزش، برای جبران مشکلات آموزش مجازی در تابستان، 36 نفر طی 12 جلسه حضوری دوره آموزشی در مقطع خود را به پایان رساندند، 34 نفر با موفقیت به پایه بالاتر رفتند، متأسفانه 29 نفر از جمع 65 نفر دانش‌آموزان نیز به علت عدم دسترسی به امکانات مناسب و یا عدم فعالیت موثر در گروه‌های مجازی، علیرغم همه تلاش‌ها امکان اتمام دوره را پیدا نکردند، در نتیجه در آزمون‌ها شرکت نکردند و تکرار پایه برایشان رقم خورد.

نمودار شماره 1 تعداد دانش‌آموزان هر پایه در سال تحصیلی 98-99 و تعداد افراد قبول شده در پایان سال تحصیلی به تفکیک پایه

2. در تابستان برای 12 جلسه حضوری جبرانی، رهیار فضای آموزشی را در اختیار موسسه قرار داد.

نفر ساعت آموزشی در شش ماهه اول سال 99 در نمودار شماره 2 ارائه شده، همانطور که در نمودار مشخص است با فروکش کردن نسبی شرایط همه‌گیری، ادامه آموزش‌های جبرانی حضوری در تابستان، نفر-ساعت آموزشی در این فصل افزایش یافته است. نفر-ساعت آموزشی ارائه شده در جدول شامل نفر-ساعت آموزش مجازی در گروه‌های واتس‌آپی، آموزش از طریق تماس تلفنی، آموزش حضوری و آموزش‌های خصوصی است. با توجه به اینکه در دوران کرونا، برخی معلمان داوطلب، آموزش مجازی به بیش از یک دانش‌آموز در پایه‌های مختلف را برعهده داشته، امکان تفکیک نفر-ساعت آموزشی هر پایه مشکل است.

نمودار شماره 2 میزان نفر ساعت آموزشی در شش ماهه اول سال 99 (سال تحصیلی 99-98)

شرح نیمسال اول سال تحصیلی 1399-1400

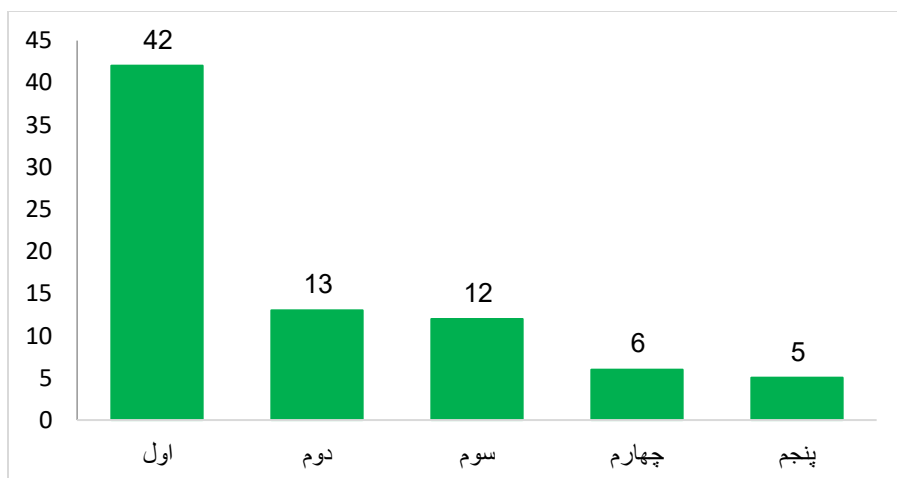
با توجه به تداوم بحران کرونا در سال تحصیلی 1399-1400 و تجربه مشکلات آموزش مجازی به دلیل دشواری دسترسی به امکانات مورد نیاز و نیز افت کیفیت آموزش و کاهش انگیزه دانش‌آموزان، قبل از شروع سال تحصیلی جدید تیم مددکاری و روانشناسی و گروه آموزشی موسسه جلسات مشترکی جهت دستیابی به بهترین شیوه‌های آموزش در شرایط جدید تشکیل دادند تا به نحو موثرتری با این شیوه از آموزش مواجه شوند و تا ریزش و افت تحصیلی حداقل شود. از جمله نتایج حاصل از این جلسات مشترک که در برنامه‌ریزی اجرایی به آن توجه شده به موارد زیر می‌توان اشاره کرد:

- مدیریت بهینه از امکانات حداقلی گوشی در هر خانواده نظیر:
 - شناسایی امکان داشتن گوشی در بین خانواده و بستگان
 - همچنین مدیریت زمان استفاده از گوشی توسط چند دانش‌آموز در منزل
 - توان خانواده در استفاده از گوشی جهت اهداف آموزشی نظیر شناخت گروه مجازی بارگذاری یا دانلود فیلم و عکس مرتبط با تکالیف
- توزیع بسته‌های اینترنت و نیز امکان دسترسی به گوشی و نت در موسسه
- تعیین سه معیار دخیل در عملکرد دانش‌آموزان در فضای مجازی (علاوه بر دسترسی به گوشی هوشمند):
 - توان خودمدیریتی درسی، پیشینه تحصیلی، دغدغه‌مندی تحصیلی خانواده
 - بررسی دانش‌آموزان با سه معیار تعیین شده بالا:
 - (برای گروهی از این دانش‌آموزان کلاس‌های مهارتی پیش‌بینی شد، این گروه وارد روند آموزش‌های معمول نشدند.

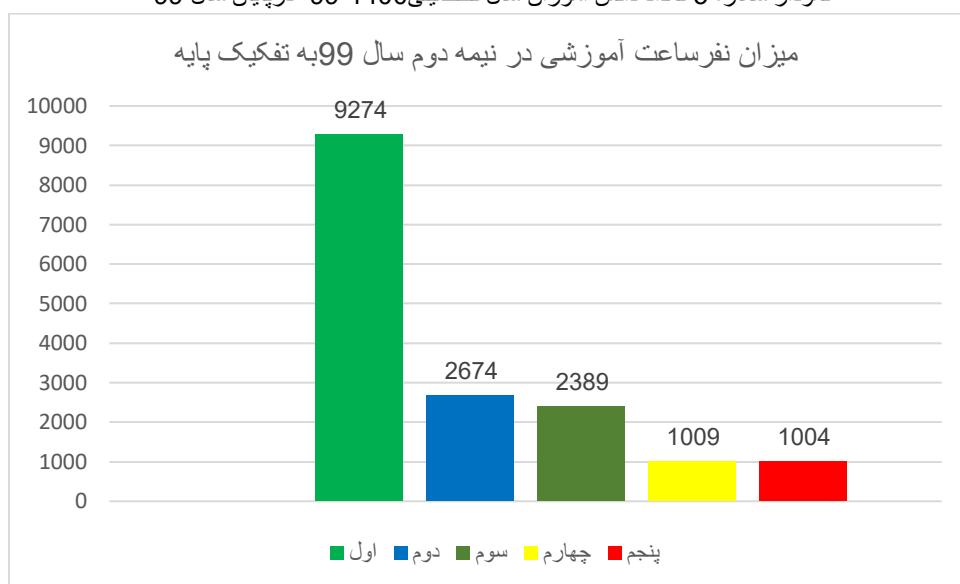
- در گروهی از خانواده‌ها کارگاه‌هایی جهت ترغیب‌سازی خانواده و دانش‌آموز به امر تحصیل برنامه‌ریزی شد.
- توجه به چالش‌های متعدد آموزش مجازی نسبت به روند آموزش‌های حضوری سال‌های گذشته، تاکید بر نظارت بر حضور و فعالیت موثر دانش‌آموز در گروه‌های واتس‌آپی و پیگیری جدی در صورت عدم فعالیت
- تعیین روندهای مشخص ارجاع به مددکاری و پیگیری جدی و سریع آن از طریق واحد مربوطه:
 - ارجاعت مددکاری- روانشناسی
 - ارجاعات آموزشی

در سال تحصیلی جاری نیز مدرسه غیرانتفاعی رهیار از ادامه همکاری با موسسه به دلیل شرایط کرونا امتناع کرد. طبق روال سال‌های گذشته توسط روانشناس و مسئول آموزشی کمیته، با کودکان جدیدالورود مصاحبه و تعیین سطح شدند و به موارد دسترسی به گوشی هوشمند و مدیریت استفاده از گوشی برای همه دانش‌آموزان خانواده تاکید شد. همچنین با ایجاد امکان دسترسی به گوشی و تبلت و نیز اینترنت در فضای موسسه و همین‌طور تهیه گوشی برای افراد محدودی، مجموعه عوامل موسسه همه تلاش خود را انجام دادند تا با مدیریت امکانات حداقلی همه دانش‌آموزان بتوانند از آموزش‌های غیرحضوری استفاده کنند. ضمن اینکه با تاکید بر انگیزانندگی آموزش‌ها و نیز نظارت بر حضور کودکان و مشاوره با خانواده‌ها جهت ترغیب‌سازی و آگاهی‌بخشی در مورد مخاطرات و چالش‌های آموزش مجازی و همچنین ایجاد امکان ارجاعات آموزشی و مددکاری برای معلمین، سعی شد کودکان در گروه‌ها موثر و فعال باقی بمانند.

از جمله چالش‌های پیش‌رو وجود یک گوشی برای تعداد زیاد کودکان دانش‌آموزان در خانواده (در پاره‌ای موارد 4 یا 5 کودک) است که کار هماهنگی را دشوار می‌سازد. علاوه بر آن مشکلاتی مانند خرابی گوشی، نداشتن شارژ، پر شدن حافظه و از آن مهم‌تر عدم دانش کافی برای استفاده از امکانات گوشی مانند باز کردن فایل ارسالی بویژه در سه ماهه پاییز وجود داشت که با مشاوره‌های آموزشی و مددکاری حجم آن کاهش یافت. از جمله نقاط مثبت دخیل در جلوگیری از ریزش دانش‌آموزان و حفظ حداکثری آنها تا پایان نیمسال، ارتباط موثر معلمین با دانش‌آموزان، ارتباط موثر مدیر اجرایی و مجموعه مشاوران روانشناسی و مددکاری موسسه، توجه به مناسبت‌های مختلف و در نظر گرفتن بسته‌های اهدایی به مناسبت شب یلدا و نوروز و برگزاری برنامه‌های فرهنگی شاد در فضای واتس‌آپ مثل موسیقی، قصه خوانی و ... است که باعث حفظ و تحکیم ارتباط بین معلمین و دانش‌آموزان شده است. همچنین در دو مقطع زمانی دی و اسفند ماه ارزیابی از دانش‌آموزان انجام و نتایج ارزیابی اسفند ماه به صورت کارنامه نیم سال تحصیلی به دانش‌آموزان داده شد.

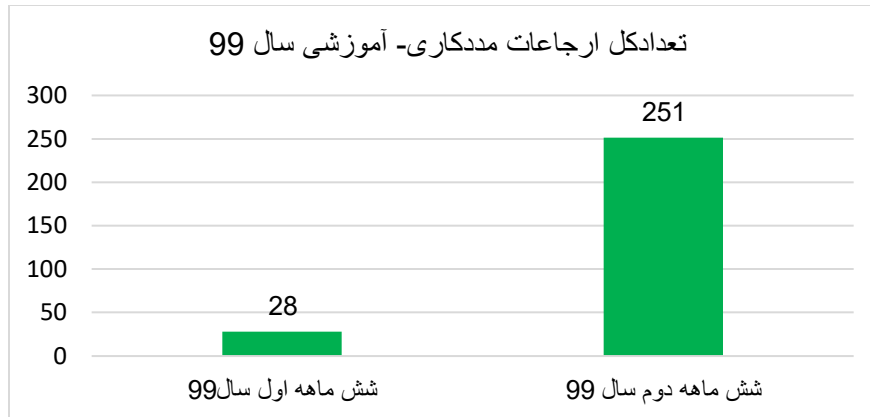

نمودار شماره 3 تعداد دانش آموزان سال تحصیلی 99-1400 در پایان سال 99

نمودار شماره 4 میزان نفر ساعت آموزش در هر پایه در نیم سال دوم سال 99 (سال تحصیلی 99-1400)

نمودار زیر شامل ارجاعات آموزشی و مددکاری در بخش آموزش کودکان بازمانده است، بخش مددکاری شامل موارد نیاز به مشاوره، پیگیری درمان، گفتار درمانی، تهیه تبلت و گوشی هوشمند، تامین هزینه اینترنت و ...، در بخش آموزشی شامل مسائل تحصیلی، پیگیری وضعیت درسی کودک، عدم فعالیت در گروه های درسی مجازی، عدم شرکت در کلاس های آنلاین و ... می شوند.

نمودار شماره 5 تعداد کل ارجاعات به واحد مددکاری و روانشناسی و واحد آموزش موسسه

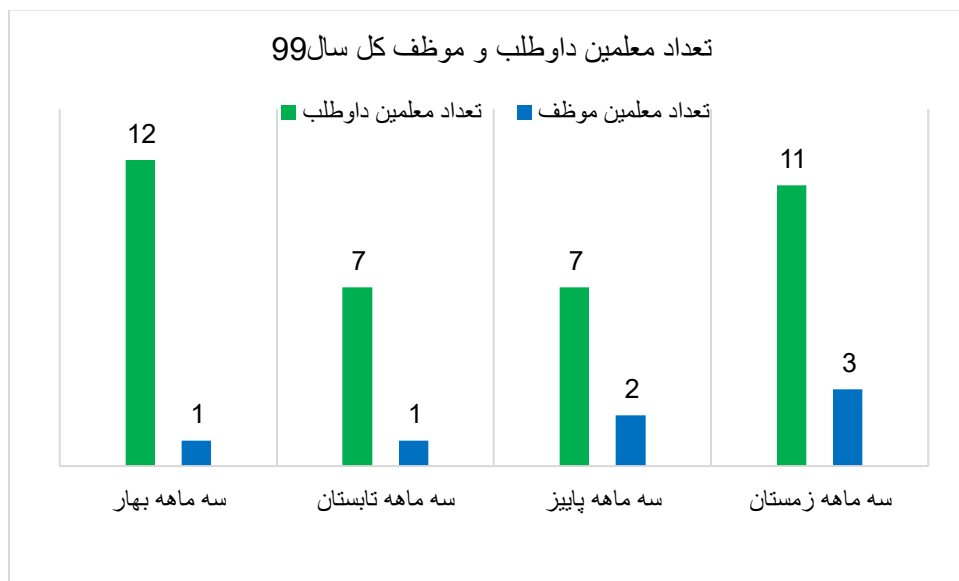
معمولاً کودکان ساکن مناطق حاشیه‌نشین همراه خود مسائلی دارند که متأسفانه روند آموزشی آنان را با اختلال بسیاری همراه می‌سازد، لذا انعطاف و برنامه‌ریزی‌های مستمر و متغیر با توجه به نیاز از خصوصیات این نوع آموزش‌ها است با توجه به وضعیت تحصیلی این کودکان و همچنین امکان ادامه تحصیل در سال تحصیلی بعد در مدارس دولتی، موسسه برای موفقیت کودکان در امتحانات ورودی این مدارس تلاش مضاعف کرد و کلاس‌های درسی را برای آن دسته از دانش‌آموزان که نیاز به تلاش بیشتری دارند، در تابستان برگزار نمود. اساساً سعی بر این است که خانواده‌های این کودکان مسئولیت خود را نسبت به اهتمام به تحصیل فرزندان خود بپذیرند و برای تحقق آن تلاش کنند.

تشکیل پرونده مددکاری و روانشناسی برای تمامی این کودکان از جمله نشانه‌های رویکرد موسسه بر اهمیت آموزش کودکان است. در واقع این کودکان از کلیه خدمات مددکاری اجتماعی و روانشناسی که در گزارش قسمت مربوطه آمده است، بهره‌مند می‌شوند.

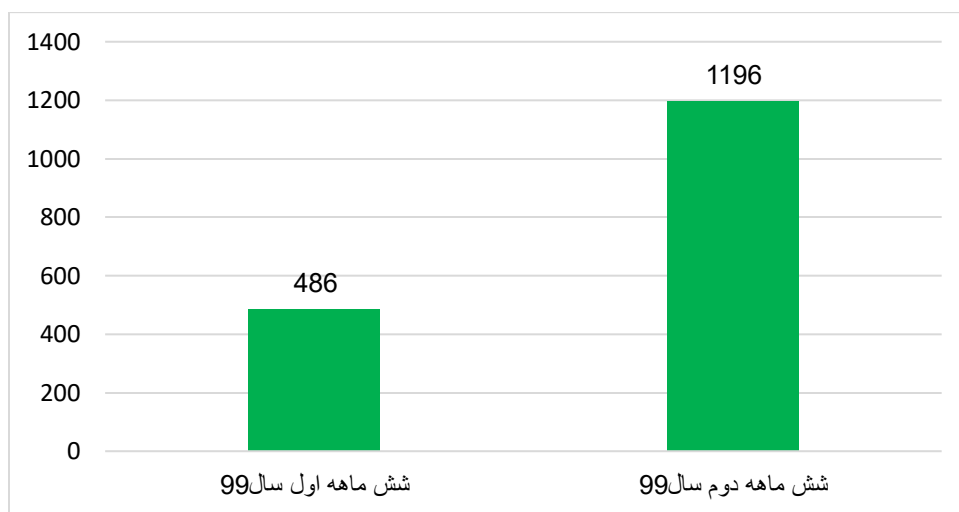
برگزاری کارگاه‌های مهارت زندگی و بلندخوانی کتاب برای کودکان ... و نیز شرکت در کارگاه‌های آگاهی‌بخشی والدین در زمینه‌های مرتبط با رشد کودک و نیز تاکید بر آموزش‌های خانواده محور، علاوه بر پایش‌های مددکاری روانشناسی همواره جزئی از برنامه‌ریزی آموزشی است.

در بخش آموزش کودکان بازمانده از تحصیل پایه اول که از حساسیت ویژه‌ای برخوردار هستند از نیروهای موظف آموزش دیده محلی استفاده می‌شود اما در سایر پایه‌ها نیروی داوطلب همکاری می‌نمایند. مسئول کمیته طی جلسات مستمر آموزشی با هدف هماهنگی عملکرد و نیز کمک به رفع چالش‌های احتمالی نیروهای موظف و داوطلب را هدایت می‌کند و علاوه بر آن همه داوطلبین موظفند در کارگاه‌های مرتبط با نیاز این کودکان شرکت کنند. همچنین فعالیت‌های گروه‌خوانی کتاب‌های مرتبط و نیز جلسات هم‌افزایی معلمان با عناوین مرتبط همواره بخشی از برنامه آموزش مستمر داوطلبین و معلمان بوده است.

در ادامه نمودار تعداد داوطلبین و نفر ساعت کاری معلمین ارائه شده است.

نمودار 6- نمودار تعداد معلمین داوطلب و موظف در سال 99 به تفکیک سه ماهه

نمودار شماره 7 ساعت کاری معلمین داوطلب در سال 99 به تفکیک شش ماهه اول و دوم سال 99

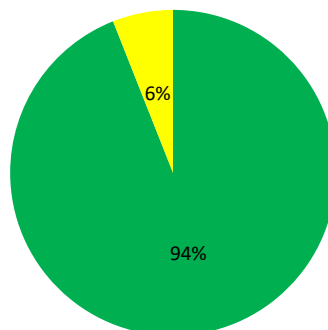
میزان ساعت کاری داوطلبان در شش ماهه دوم به دلیل شروع سال تحصیلی جدید برگزاری آموزشها به صورت ترکیبی (شامل حضوری/ مجازی) نسبت به شش ماهه اول افزایش داشته، در این سال میزان ساعت کاری داوطلبان مسئول کمیته نیز 1.505 ساعت بوده است.

تحلیل کمی و کیفی عملکرد

- ❖ در بررسی میزان ریزش دانش‌آموزان در دوره شش ماهه اول و دوم سال 99 نشان می‌دهد با وجود آنکه بخش اعظم سال تحصیلی 98-99 بصورت حضوری برگزار شده حدود 50% دانش‌آموزان از ادامه تحصیل سرباز زدند اما در پاییز و زمستان سال 99 که تقریباً تمام آموزش‌ها بصورت مجازی بوده فقط 8 نفر از 86 نفر یعنی حدود 10% از ادامه راه امتناع ورزیده‌اند که غالب این 8 نفر با مشکلات جدی خانوادگی مواجه بوده‌اند. همچنین مرور نمودار میزان ارجاعات آموزشی و مددکاری و اختلاف تعداد ارجاعات در دو بازه زمانی نیز موکد هوشیاری دست‌اندرکاران در برنامه‌ریزی آموزش و مددکاری-روانشناسی و تاکید و اهتمام مدیریت موسسه برای رفع موانع آموزش کودکان بازمانده از تحصیل می‌باشد، در همین راستا در شروع سال تحصیلی جاری، راهکارهای مناسبی برای جلوگیری از ترک تحصیل دانش‌آموزان شناسایی و اجرا شد. اختلاف نتایج آماری در دو بازه زمانی بدو شیوع کرونا و استمرار شرایط، موکد این امر است.
 - ❖ مقایسه نتایج قبولی آزمون‌دهندگان³ در دو سال تحصیلی گذشته (سال تحصیلی 97-98 حدود 84% و سال تحصیلی 98-99 قبولی 94%) نیز روند مشابهی را نشان می‌دهد. در واقع با وجود آموزش‌های مجازی در پایان سال 98-99، بخش آموزش کودکان بازمانده بطور نسبی توانسته با جبران شرایط آموزش مجازی همان کیفیت فعالیت را حفظ نماید. اما در مورد میزان جذب کودکان در مدارس دولتی اتفاقاً افت قابل ملاحظه‌ای مشاهده می‌شود به نحوی که در سال 98-99 حدود 50% دانش‌آموزان جذب مدارس دولتی شده‌اند و در سال 97-98 فقط حدود 20% موفق به ثبت‌نام در مدارس دولتی شده‌اند، البته به‌دلیل سیاست‌گذاری آموزش و پرورش مبنی بر اجتناب از ثبت‌نام کودکان مهاجر در شرایط کرونا این نتیجه دور از انتظار نبوده است.
- بطور خلاصه به نظر می‌رسد هرچند که در شرایط کرونا انجام فعالیت‌های جدید و کمتر آشنا با صرف وقت و انرژی بیشتر اجتناب ناپذیر بوده است، اما بر اساس نتایج آماری و بررسی ارای دست‌اندرکاران امر، نتایج قابل قبول است.

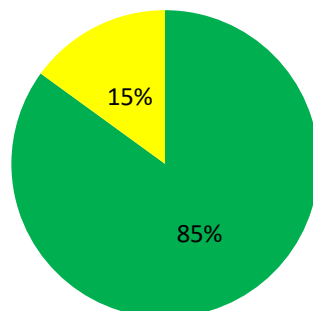
³ . از ورودی 65 نفری سال تحصیلی 98-99 فقط 36 نفر در آزمون شرکت کرده‌اند.

درصد افراد قبول شده که در امتحانات پایان ترم سال
تحصیلی 98-99 شرکت کردند

■ درصد افراد قبول شده در پایه بالاتر ■ درصد افرار تکرار پایه شده

درصد افراد قبول شده که در امتحانات پایان ترم سال
تحصیلی 97-98 شرکت کردند

■ درصد افراد قبول شده در پایه بالاتر ■ درصد افرار تکرار پایه شده

شکل 8. مقایسه دو نمودار درصد قبولی شرکت‌کنندگان در آزمون سال‌های تحصیلی 97-98 و 98-99

کمیته حمایت تحصیلی

طرح حمایت تحصیلی، به منظور حمایت از (خانواده و کودک به منظور پیشگیری از ترک تحصیل کودک و ادامه تحصیل وی است.) کودکانی که به دلیل شرایط فرهنگی و فقر خانواده و نبود امکانات از داشتن شرایط مناسب تحصیلی و ادامه تحصیل محروم هستند، اجرا می‌شود. اجرای این طرح کمکی برای جلوگیری از ورود کودکان بیشتر به چرخه کار کودک، کاهش کودکان بازمانده از تحصیل و همچنین فراهم نمودن شرایطی در خصوص تحصیل دختران و پسران بدون توجه به جنسیت و قومیت است.

با اجرای طرح پشتیبانی تحصیلی و به همت حامیان موسسه، 228 کودک شاغل به تحصیل در مدارس دولتی، تحت حمایت آموزشی قرار گرفته‌اند و با کمک پشتیبانان تحصیلی، تیم مددکاری اجتماعی و روانشناسی موسسه، شرایط تحصیلی، معیشتی و درمانی این کودکان در طول سال مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. همچنین با برگزاری کلاس‌های تقویتی در موسسه، در جهت رفع موانع تحصیلی کودکان تلاش می‌شود. تمامی این کودکان در دوره گزارش از خدمات مددکاری اجتماعی، خدمات بهداشتی و دریافت کمک‌های نقدی و غیرنقدی برخوردار شده‌اند. همچنین تعداد 143 نفر از این کودکان در کلاس‌های تقویتی و زبان موسسه شرکت کرده‌اند. مادران کودکان نیز با شرکت در کارگاه‌های برگزار شده توسط کمیته مددکاری تحت آموزش‌های لازم قرار گرفته‌اند.

سال 99 را باید سال بحران کرونا نامید. پشتیبانی تحصیلی از کودکان در سال 99 نیاز به تغییراتی متناسب با شرایط جدید داشت. از یک طرف دسترسی کودکان اقشار آسیب‌پذیر به گوشی‌های هوشمند و اینترنت بسیار کم بود و از طرفی کیفیت آموزش‌های آنلاین مدارس دولتی جوابگوی نیازهای آموزشی کودکان نبود. برگزاری کلاس‌های تقویتی بصورت آنلاین و همچنین ایجاد ارتباط مستمر با کودکان توسط پشتیبانان تحصیلی و مددکاران موسسه کمکی بود برای کاهش افت تحصیلی در کودکانی که به واسطه فشارهای مختلف اقتصادی و روانی روزافزون تمایل به ترک تحصیل در آنها (بویژه پسران) افزایش می‌یافت. اقداماتی مانند برنامه‌ریزی و مدیریت دسترسی همه کودکان طرح به گوشی‌های هوشمند، تهیه و اهدای گوشی هوشمند، اهدای بسته‌های اینترنتی برای استفاده در ساعات درسی، و ایجاد امکان استفاده از گوشی، تبلت و لپ‌تاپ‌های موجود در موسسه برای آن دسته از کودکانی که با مشکلاتی برای آموزش آنلاین مواجه بودند، کمکی برای حمایت تحصیلی کودکان طرح بود. برگزاری کلاس‌های تقویتی آنلاین، برگزاری کلاس‌های حضوری در شرایط زرد و سفید همه‌گیری بیماری کرونا، کلاس‌های کمک درسی چند و تک نفره همه از فعالیت‌های سال 99 در این طرح می‌باشد.

با توجه به استقبال از طرح حمایت تحصیلی توسط یکی از حامیان موسسه این طرح با پشتیبانی ایشان در جلسات مشترکی با انجمن حمایت از کودکان کار مورد بررسی قرار گرفته و آیین‌نامه طرح موسسه، مبنای تهیه کتابچه‌ای با عنوان طرح حمایت تحصیلی قرار گرفت. در این فرآیند، فرم‌های ثبت اطلاعات طرح تکمیل‌تر و در نهایت منجر به تدارک تهیه نرم‌افزاری برای سهولت در ثبت فعالیت‌های عوامل طرح شد.

در سال 1399 تعداد 228 نفر دانش‌آموز تحت پوشش این طرح بودند، 130 نفر از این دانش‌آموزان در مقطع ابتدایی و 98 نفر در مقطع متوسطه اول و دوم تحصیل می‌کنند.

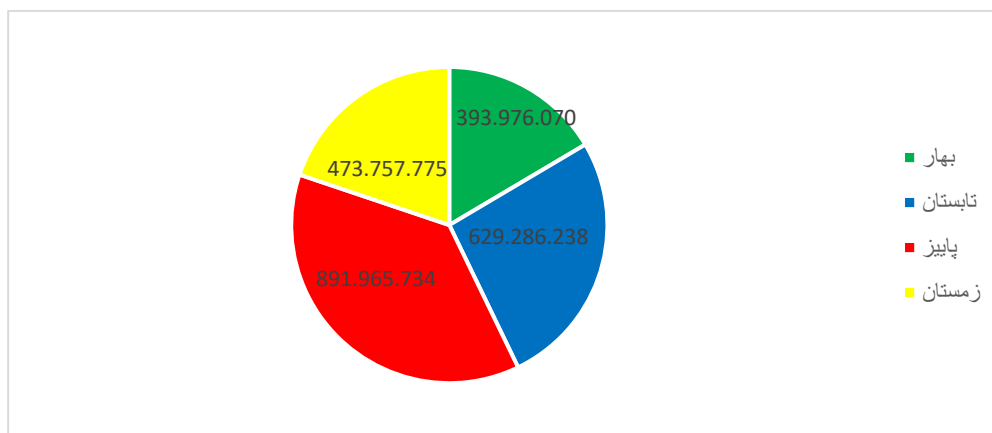
تعداد دانش‌آموزانی که در کلاس‌های فوق برنامه شامل زبان، نقد کتاب، سرود، دف، گیتار، فلوت، تئاتر، نقاشی، ویترا، تنیس روی میز، شطرنج شرکت کردند، به دلیل موانع دوران شیوع کرونا، بسیار محدود بوده و این تعداد محدود نیز، عمدتاً به صورت مجازی در شرکت‌ها حضور یافتند. بنا به اعلام نظر کمیته مددکاری و روانشناسی، مادران این دانش‌آموزان از این طرح استقبال کرده و آن را عامل موثری در پیشگیری از بازماندگی فرزندانشان از تحصیل می‌دانند. در دوره گزارش عمدتاً ارتباط با مدارس کودکان تحت حمایت برای هماهنگی‌ها لازم، به صورت تلفنی بوده، طبیعتاً تعداد این ارتباط‌ها به دلیل مشکلات بیشتر دانش‌آموزان با

آموزش مجازی نسبت به سال‌های قبل بسیار افزایش داشته، و به طور متوسط در هر سه ماه بیش از 30 بار ارتباط تلفنی برقرار شده است.

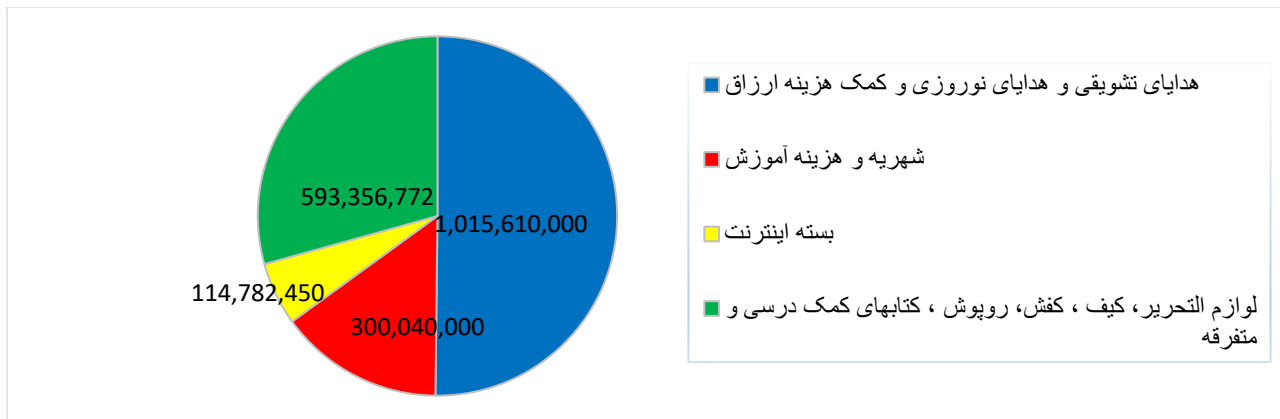
در دوره گزارش بازدید از منزل تمامی 228 دانش‌آموز حداقل یک بار صورت گرفته است. اما در برخی موارد به دلیل افزایش مشکلات خانواده‌ها ناشی از شیوع بیماری کرونا و برگزاری آموزش‌ها به صورت مجازی این مراجعات افزایش یافته، به عنوان نمونه برای یکی از دانش‌آموزان بیش از 10 بار مراجعه انجام شده است. با توجه به افزایش مسائل و مشکلات خانواده‌ها با فرزندان، تعداد جلسات مشاوره با اولیاء و دانش‌آموزان در این دوره افزایش چشمگیری داشته، به طور مثال فقط در فصل زمستان، 87 جلسه با اولیاء برگزار شده است. در دوره گزارش به طور متوسط در هر سه ماهه 130 ساعت جلسات مشاوره مددکاری اجتماعی و روانشناسی برگزار شده است.

علیرغم محدودیت‌های شیوع کرونا در سال 1399، در زمان‌هایی که برگزاری کارگاه برای اولیا و دانش‌آموزان توسط تیم مددکاری اجتماعی و روانشناسی امکان‌پذیر بوده، کارگاه‌های آموزشی برگزار شده‌اند. در این دوره حدود 87 مادر در کارگاه‌های برگزار شده از طرف تیم مددکاری اجتماعی و روانشناسی شرکت کرده‌اند.

علیرغم اعلام محدودیت‌های شدید در دوره گزارش و برگزاری محدود کلاس‌های تقویتی مجازی و تعداد بسیار محدودتر کلاس‌های حضوری، تعداد 50 نفر از دانش‌آموزان پیشرفت تحصیلی داشته‌اند و همچنین با پشتیبانی از دانش‌آموزان از ترک تحصیل تعداد زیادی از دانش‌آموزان پیشگیری شده است. در سال تحصیلی 1400-1399 تعداد 5 دانش‌آموز به دلیل کاهش سطح آموزش و فراگیری با آموزش مجازی، ترک تحصیل کرده‌اند. تعداد 13 دانش‌آموز دیگر نیز با مشکلاتی با آموزش مجازی مواجه هستند که باعث شده تا در امتحانات ترم اول شرکت نکنند اما با حمایت تیم مددکاری اجتماعی و تیم آموزشی در تلاش هستیم تا در جهت کاهش موانع تحصیلی آنها تلاش کنیم و امکان تداوم آموزش آنها را در سال تحصیلی جدید فراهم سازیم.

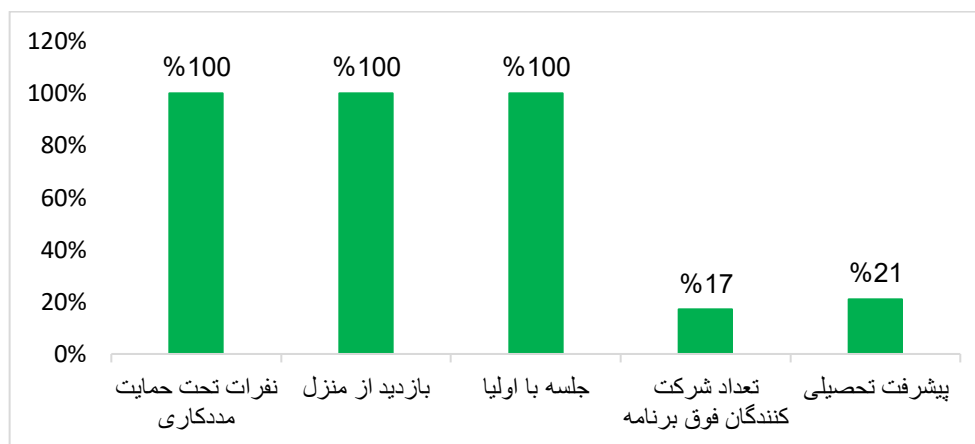

نمودار 1- هزینه‌های صورت گرفته در طرح حمایت تحصیلی

نمودار 2- هزینه‌های صورت گرفته در طرح حمایت تحصیلی به تفکیک موضوع

علاوه بر مبالغ فوق، مبلغ 809,763,405 نیز برای مددکاری هزینه شده است. تعداد نفرات تحت درمان مددکاری 200 نفر و 200 جلسه با کودکان و اولیا برگزار شده است. با توجه به محدودیت‌های این دوره، فعالیت‌های فوق برنامه به تعداد بسیار محدود برگزار شده است و تعداد شرکت‌کنندگان در این برنامه‌ها 40 نفر بوده است.

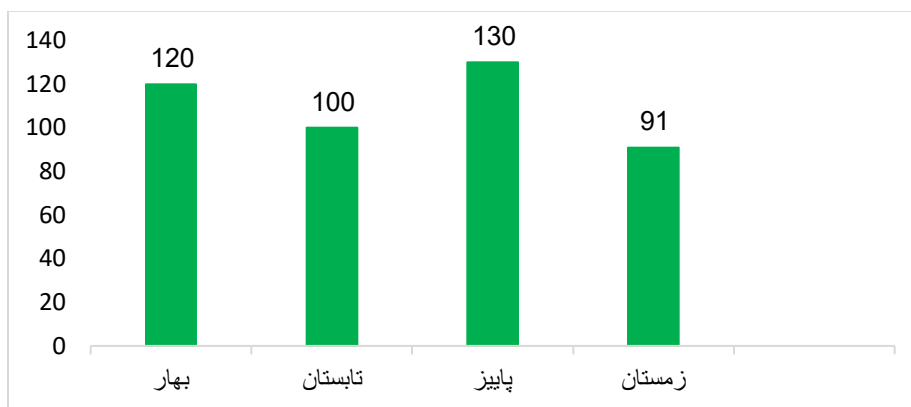

نمودار 3- خدمات ارائه شده در کمیته حمایت تحصیلی

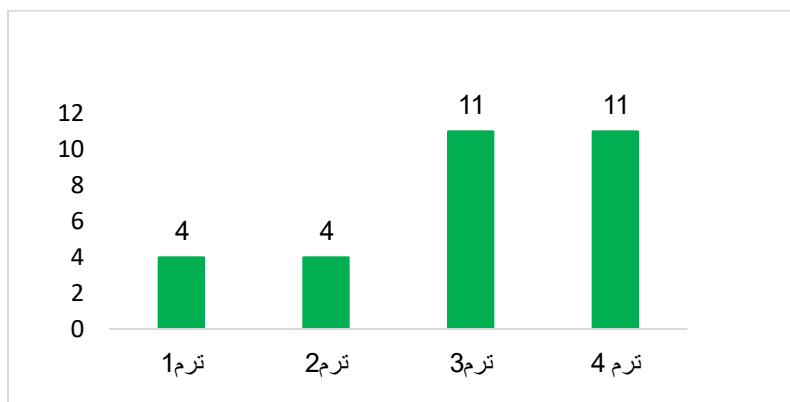
تشکیل پرونده مددکاری و روانشناسی برای تمامی این کودکان باعث پیگیری و کمک‌های دیگری به خانواده‌های آنها می‌شود. در واقع کودکان از تمامی خدمات مددکاری و روانشناسی که در گزارش قسمت مربوطه آمده است، بهره‌مند می‌شوند.

کلاس‌های تقویتی برگزار شده:

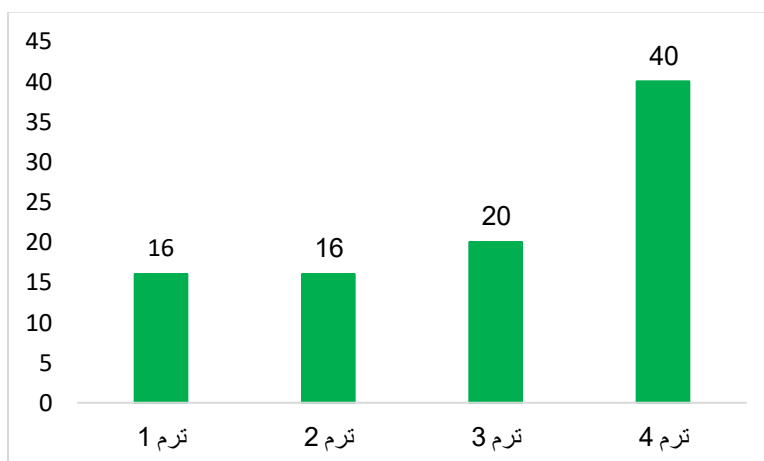
- کلاس زبان به صورت تقویتی برای پایه‌ی متوسطه دوم
- کلاس‌های تقویتی ریاضی (از پایه اول ابتدائی تا پایان دوره متوسطه دوم)
- کلاس کتاب‌خوانی (پایه دوم و سوم دبستان)
- کلاس آمادگی برای کنکور (دروس ریاضی و فیزیک)

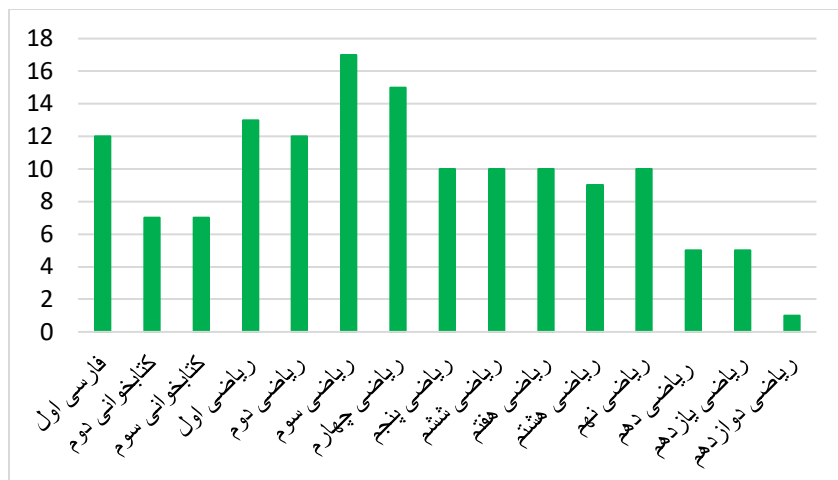
نمودار 4- تعداد دانش‌آموزان طرح شرکت‌کننده در کلاس‌های کمک درسی

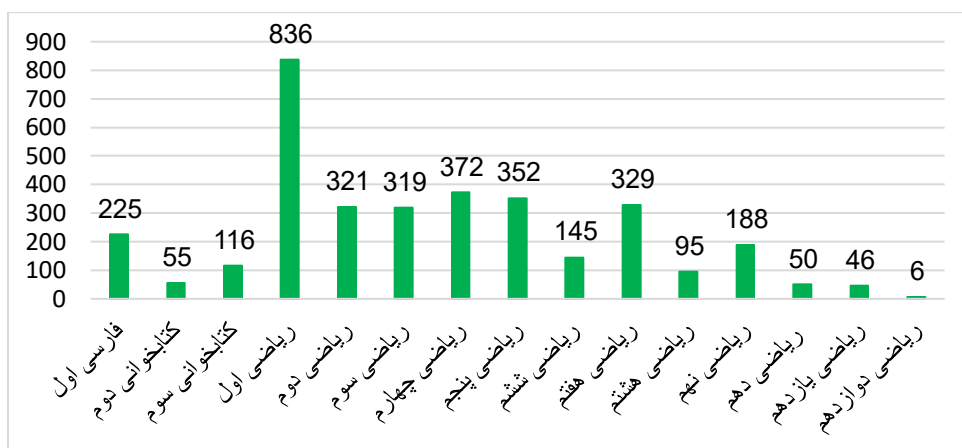
نمودار 5- تعداد نفرات شرکت‌کننده در کلاس‌های زبان

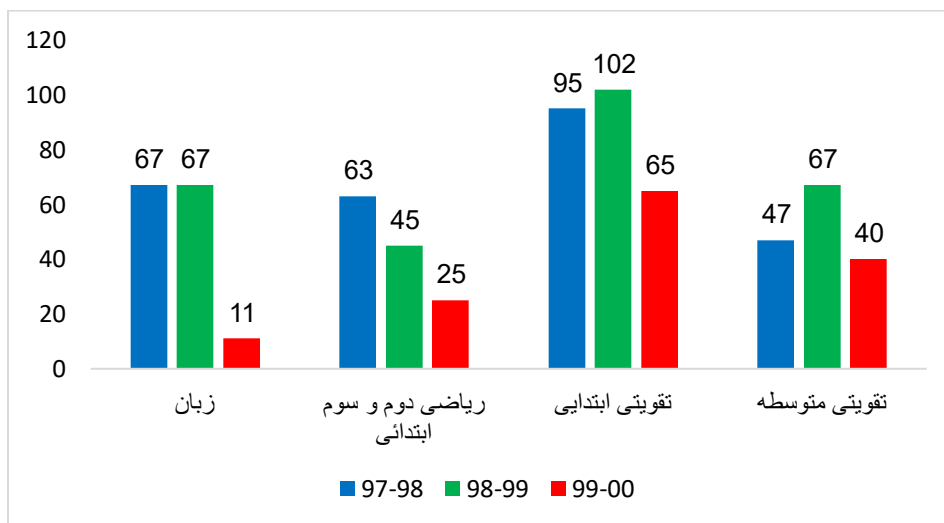
نمودار 5- نفر ساعت شرکت کنندگان در کلاس زبان

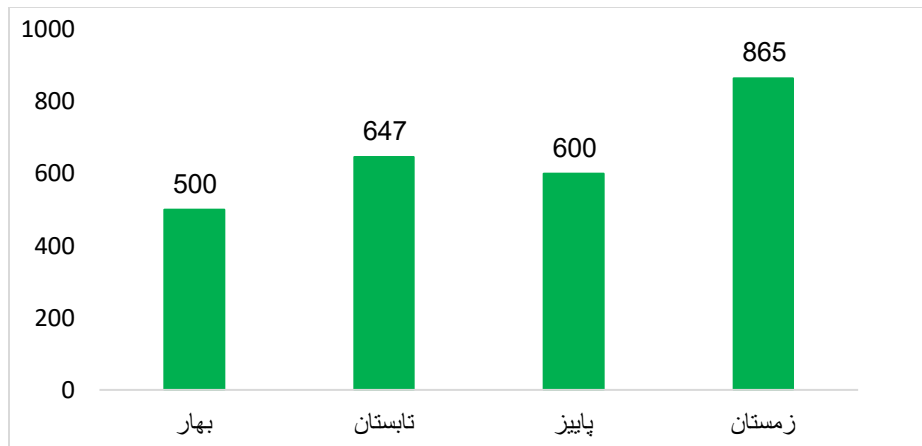
نمودار 6- تعداد نفرات شرکت کننده در کلاسها

نمودار 7- میزان نفر ساعت آموزش در هر گروه

نمودار 8- مقایسه نفرات شرکت کننده در کلاسها

نمودار 9- میزان نفر ساعت کلاس‌های تقویتی کودکان طرح

اثر بخشی کلاس‌های تقویتی

با توجه به محدودیت‌های شیوع بیماری کرونا در دوره گزارش کلاس‌های تقویتی عمدتاً به صورت مجازی برنامه‌ریزی و برگزار شد. کلاس‌های مجازی در مقایسه با کلاس‌های حضوری بنابه دلایل زیر با استقبال کمتری روبرو شدند.

- در ساعت‌های برگزاری کلاس‌ها، همه دانش‌آموزان علاقه‌مند به گوشی یا وسیله ارتباطی دسترسی نداشتند.
- حضور دانش‌آموزان در فضای منزل و عدم تمرکز کافی دانش‌آموز اثر بخشی کلاس را بسیار کاهش می‌دهد در نتیجه علاقه‌مندی دانش‌آموز نیز کاهش می‌یابد.
- مربیان، با روش‌های آموزشی مجازی آشنایی کامل ندارند
- ارتباطگیری دانش‌آموز با معلم در کلاس‌های مجازی نسبت به کلاس‌های حضوری بسیار کمتر است.

در دوره گزارش با توجه به محدودیت‌های موجود کلاس‌های حضوری فقط برای دانش‌آموزان با ضعف درسی بالا یا مشکلات خاص برنامه‌ریزی و برگزار شد. این کلاس‌ها نیز به دلیل عدم پیوستگی و تعطیلی متناوب ناشی از تشدید محدودیت‌ها در مقایسه با سال‌های قبل اثر بخشی کمتری داشته است اما در مقایسه با آموزش‌های مجازی با استقبال بیشتری مواجه بوده و اثر بخش‌تر بوده است.

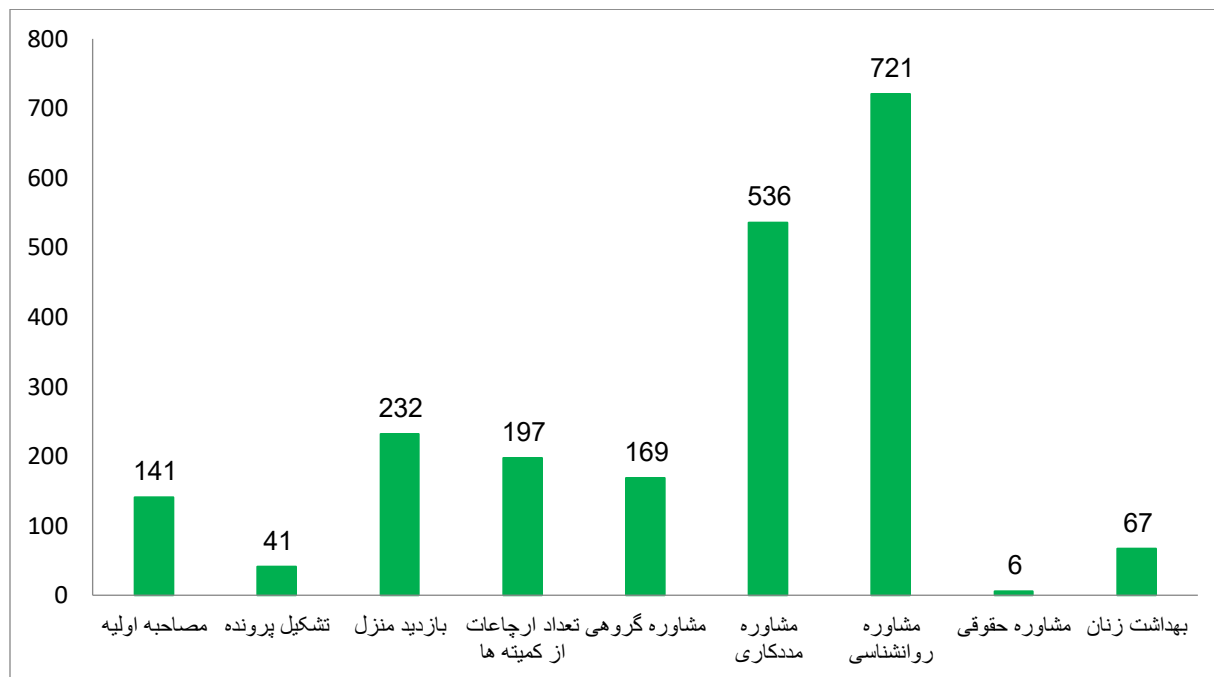
کمیته مددکاری اجتماعی و روانشناسی

مهمترین بخش فعالیت سازمان‌های غیردولتی که در مناطق آسیب‌دیده و یا در معرض آسیب فعالیت می‌کنند مددکاری اجتماعی و روانشناسی است. بنا به معضلاتی فراوانی که ساکنین این محلات با آن‌ها روبرو هستند، حضور مددکار اجتماعی در همه فعالیت‌ها ضرورت دارد. مددکاری اجتماعی معمولاً در سه حوزه فردی، گروهی و جامعه‌ای فعالیت می‌کند. در راستای رسیدن به اهداف خود فعالیت‌هایی مانند بازدید از تشکیل پرونده، منزل مراجع، بازدید محل کار در صورت نیاز، ارائه مشاوره‌های فردی- گروهی مددکاری و برنامه‌ریزی جامعه‌ای، ارائه پیشنهادات و مداخلات بحرانی در شرایط خاص، کاریابی و ارجاعات درمانی و ... انجام می‌دهد. بخش روانشناسی در سه سطح (پیشگیری اولیه، پیشگیری ثانویه و درمان) فعالیت می‌کند. سطح پیشگیری اولیه در واقع روی توانمندسازی روانی افراد تمرکز می‌کند و برای عملی شدن این هدف، کارگاه‌هایی در جهت آگاهی دادن به افراد (مهارت‌های زندگی، فرزندپروری، مشاوره پیش از ازدواج و ...) توسط روانشناس متخصص در این حوزه‌ها برگزار می‌شود. در سطح پیشگیری ثانویه مراجع تا حدودی دچار آسیب شده است و با ارائه مشاوره‌های فردی از آسیب بیشتر پیشگیری می‌شود و در سطح درمان مراجع از نظر روانی کاملاً بهم ریخته است و نیاز به درمان جدی و ارجاع به روانپزشک دارد. تیم مددکاری اجتماعی و روانشناسی موسسه مهر و ماه هم زمان با تشکیل سازمان در سال 91 شروع به فعالیت کرده و تا پایان سال 99 بالغ 833 پرونده را از مراجعین ثبت کرده است که 44 مورد مربوط به سال 99 است.

شرح فعالیت‌های انجام شده در سال 99

- شناسایی و جذب افراد با شرایط دشوار یا در معرض آسیب و کودکان کار
- تشکیل پرونده بنا به صلاحدید کمیته مددکاری و روانشناسی
- تشکیل جلسات مشاوره فردی و گروهی روانشناسی و مددکاری بنا بر نیاز مراجعین
- تشکیل کارگاه‌های آموزشی و تربیتی ویژه مادران و کودکان
- پیگیری و ارائه خدمات پزشکی، روانپزشکی، گفتاردرمانی و ... بنا به نیازهای مراجعین و با حمایت نیروهای داوطلب
- پیگیری وضعیت تحصیلی مراجعین و ارتباطگیری با مدارس در صورت نیاز
- ارتباطگیری با سایر کمیته‌ها و در صورت نیاز ارائه خدمات مددکاری و روانشناسی
- شناسایی پرونده‌هایی که با سایر مراکز مشترک بودند و مشخص کردن وضعیت آنها و ماندن در یک مرکز بنا به انتخاب خود
- مداخله در بحران با توجه به شرایط
- تشکیل جلسات انگیزشی اشتغال
- حرفه‌آموزی و اشتغال‌یابی برای والدین
- ارتباط با کارفرما کودکان کار در صورت نیاز
- حمایت مالی و اهدای بسته ارزاق به خانواده‌ها
- اهدای وام کمک معیشتی و وام اشتغال به خانواده‌ها
- ارجاع برای مشاوره‌های حقوقی
- ارتباط با سمن‌های فعال در سطح محله از طریق تشکیل جلسات و گشت سیار در محله
- ارتباط با مرکز خدمات اجتماعی - رفاهی از جمله سرای محله و تیم فوتبال محله

- ارتباط با مسئولین در پنل say و دریافت خدمات برای خانواده‌ها
- برگزاری جلسات تیم تخصصی برای پرونده‌ها
- آموزش و هدایت تحصیلی کودکان با توجه به شرایط آموزش با توجه به غیرحضور مدرسه ... (آموزش استفاده و حضور در فضای شاد و سازگاری با شرایط جدید)
- ارتباط مدام با مراکز مداخله در بحران (اورژانس اجتماعی) در جهت پیگیری وضعیت مراجعین.
- جذب نیروی دواطلب برای کمیته مددکاری - روان شناسی
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای تیم مددکاری - روان‌شناسی
- برگزاری دوره‌های تفریحی - اردو برای نوجوانان با توجه به شرایط حاضر

نمودار 1- تعداد نقرات پذیرش اولیه کمیته مددکاری اجتماعی

ارجاعات از سایر کمیته‌ها شامل ارجاعات کمیته سوادآموزی (15 مورد)، بازمانده از تحصیل (149 مورد) و پیش‌دبستانی (33 مورد) به کمیته مددکاری روان‌شناسی است.

مشاوره گروهی افراد با شرایط روانی مشابه در یک گروه قرار می‌گیرند و بنا به نوع مشکل روان شناس یا مددکار با گروه فعالیت و کارگاه برگزار می‌کند. لازم به ذکر است کارگاه‌هایی که بیشتر هدف آگاهی رساندن به افراد باشد مانند مهارت‌های زندگی یا حل مساله، مددکار می‌تواند آموزش دهد ولی کارگاه‌هایی که ابعاد درمانی دارد مثل گروه درمانی اضطراب، استرس، افسردگی و.. توسط روان‌شناس متخصص برگزار می‌شود.

مشاوره مددکاری بیشتر هدف هدایت و راهنمایی مراجع است که این بخش را مددکاران موسسه انجام می‌دهند.

مشاوره‌های فردی روان‌شناسی این بخش شامل مسائل تخصصی روان‌شناسی است و این قسمت را روان‌شناس انجام می‌دهد.

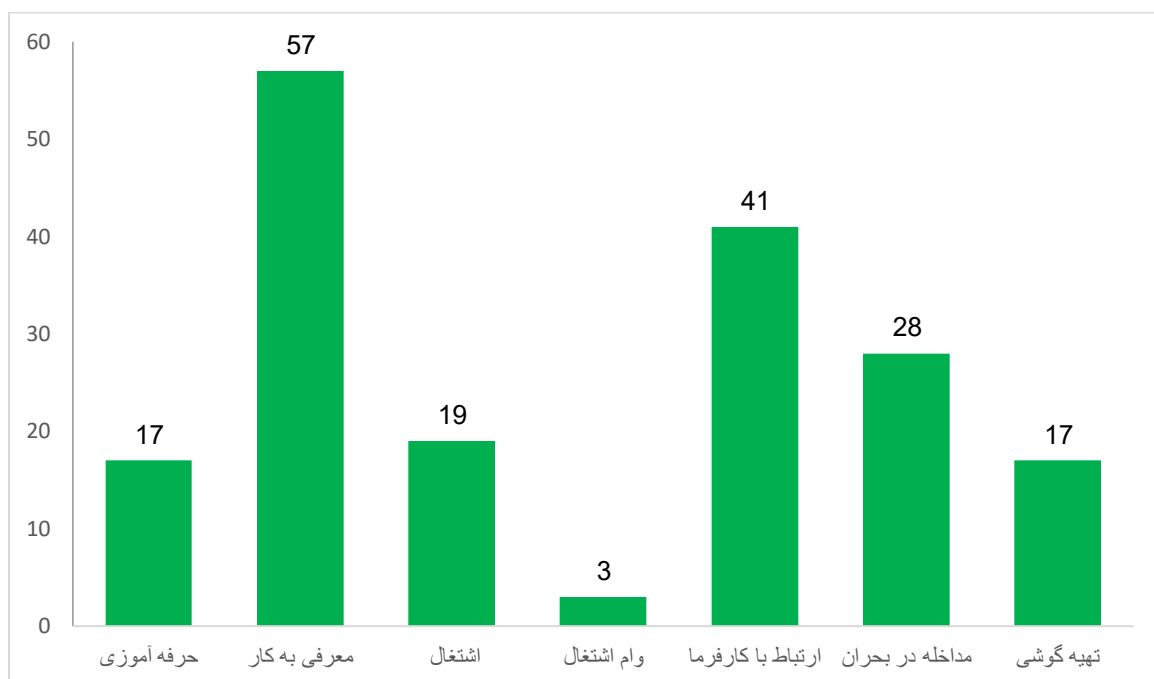
بهداشت زنان شامل ویزیت مامایی است که توسط ماما صورت می‌گیرد و در صورت نیاز به پزشک متخصص ارجاع داده می‌شود.

مشاوره حقوقی زمانی که مراجعین با مسائل حقوقی برخورد می‌کنند که نیاز به مشاوره دارند به مشاور حقوقی موسسه ارتباط داده می‌شوند. با توجه به بحران‌های به وجود آمده در سال 99 بیشتر مشاوره‌های حقوقی در زمینه خانوادگی ارائه شده است. (نحوه گرفتن حضانت فرزندان، طلاق و شرایط آن و ... بوده است).

بر اساس نمودار 16 در مجموع 1.499 نفر در جلسات مشاوره به مدت 1.009 ساعت آموزش دیدند. **مصاحبه اولیه و تشکیل پرونده**. در سال 99 با 141 نفر توسط مددکار مصاحبه اولیه انجام شده است که بنا به صلاحدید تیم مددکاری روان شناسی برای 41 نفر پرونده تشکیل و وارد چرخه گرفتن خدمات شده‌اند.

این کمیته با در اختیار داشتن تعداد زیادی از نیروهای متخصص پزشکی و روانشناسی و مددکاری توانست در سال گذشته خدمات مناسبی به جامعه هدف خود ارائه دهد. در مجموع تعداد 40 پزشک، 13 مرکز درمانی و 6 آزمایشگاه (در مجموع 59 مورد) و 7 روانشناس، یک پزشک و یک ماما داوطلب در این کمیته به مدت 656 ساعت بصورت داوطلبانه همکاری داشتند. لازم به ذکر است پزشک داوطلب در محل موسسه حضور مستمر داشتند.

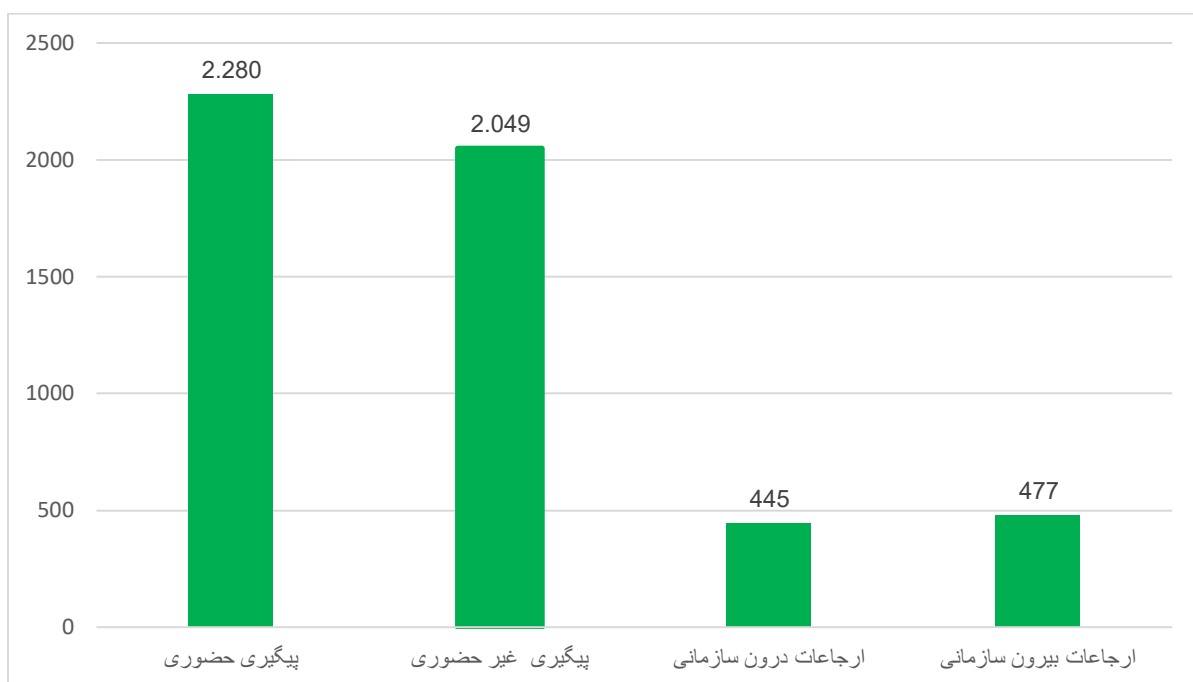
و چهار مددکار و دو روانشناس به صورت موظف در این کمیته مشغول به کار بودند. استفاده از نیروهای داوطلب برای کارگاه‌های آموزشی باعث ارائه خدمات گسترده‌تری در این حوزه شد.

نمودار 2- اشتغال، حرفه‌آموزی، مداخله در بحران

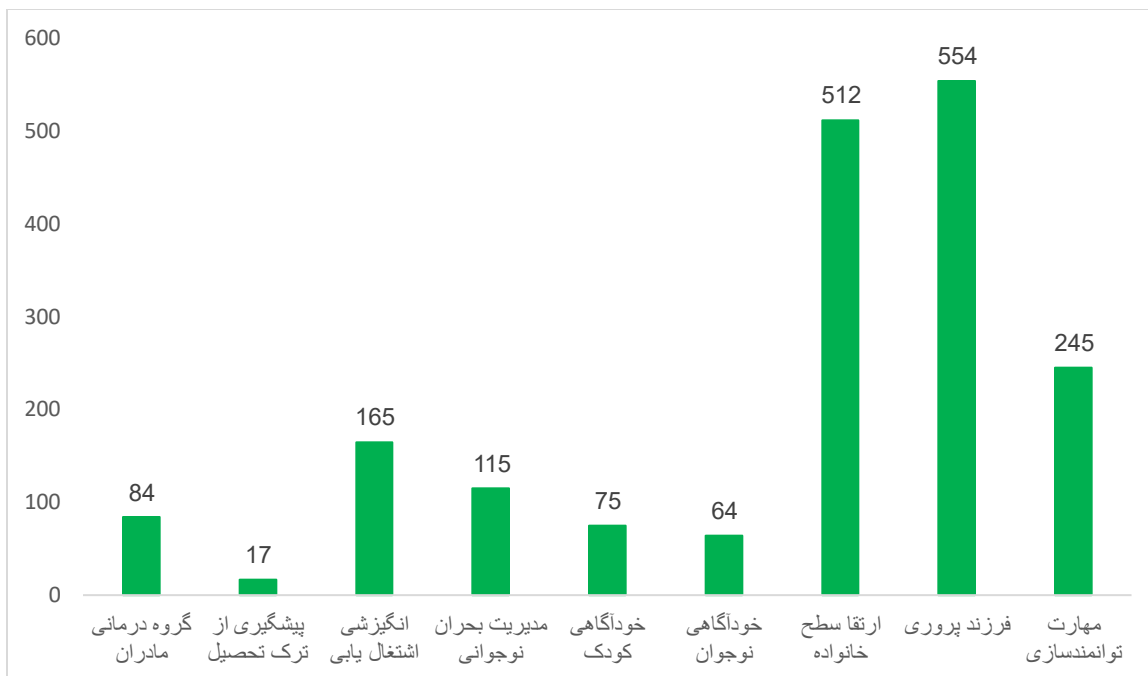
مداخله در بحران فعالیتی است که بر موقعیت پرخطر در زمان حال و همچنین مشکلاتی که وقوع بحران را تسریع می‌نمایند، تمرکز دارد. با مداخله در بحران‌های ناشی از وقایع سعی بر کاهش فوری و دائمی نشانه‌ها می‌شود و تلاش برای آموزش روش‌های جدید برای مقابله با بحران‌های آتی انجام می‌گیرد. بیشتر مداخله‌ها در حیطه مسائل خانوادگی از جمله ضرب و شتم همسر (11 مورد)، اقدام به خودکشی (9 مورد)، قلدری مجازی (4 مورد) و آزار جنسی (4 مورد) صورت گرفته است.

حرفه آموزی افرادی که جویای کار هستند ولی مهارت خاصی ندارند، بنا به علاقه و توانمندی برای حرفه‌آموزی ارجاع داده می‌شوند. (بیشتر موارد حرفه‌آموزی خیاطی، سنگتراشی، نجاری، آرایشگری و بوده است).
معرفی به کار و اشتغال 57 نفر برای اشتغال معرفی شدند که از بین این تعداد 19 نفر مشغول به کار شدند.
وام اشتغال علاوه بر سایر هزینه‌هایی که در زمینه اشتغال صرف شده است در جهت خرید چرخ صنعتی و دستگاه کیک‌پز مبلغ 101.360.000 ریال پرداخت شد.
ارتباط با کارفرمایان کودکان کار این بخش توسط مددکار و بنا به تشخیص انجام می‌شود با توجه به شرایط، بیشتر ارتباط با کارفرما حضوری انجام شده است و مواردی که نیاز به پیگیری مستمر بوده است تلفنی هم این ارتباط برقرار شده است.

نمودار 3- فعالیت‌های تخصصی خدمات مددکاری، اجتماعی و روانشناسی

ارجاعات درون سازمانی، ارجاعاتی است که برای تکمیل چرخه خدمت، از کمیته مددکاری اجتماعی و روانشناسی به سایر کمیته‌های فعال در موسسه اعم از آموزش و یا توانمندسازی انجام می‌شود.
ارجاعات بیرون سازمانی شامل معرفی مکتوب مراجعین به مراکز و متخصصینی است که در موسسه حضور ندارند. اغلب این ارجاعات درمانی و یا آموزشی است.
پیگیری حضوری ارتباط حضوری مراجعین و پیگیری شرایط آنها است (این بخش شامل پیگیری مددکار و روان‌شناس است)
پیگیری غیرحضوری یعنی بصورت تلفنی مسائل مراجع پیگیری و بررسی شده و اگر نیاز به مراجعه حضوری باشد اعلام خواهد شد. (این بخش شامل پیگیری مددکار و روان‌شناس است).

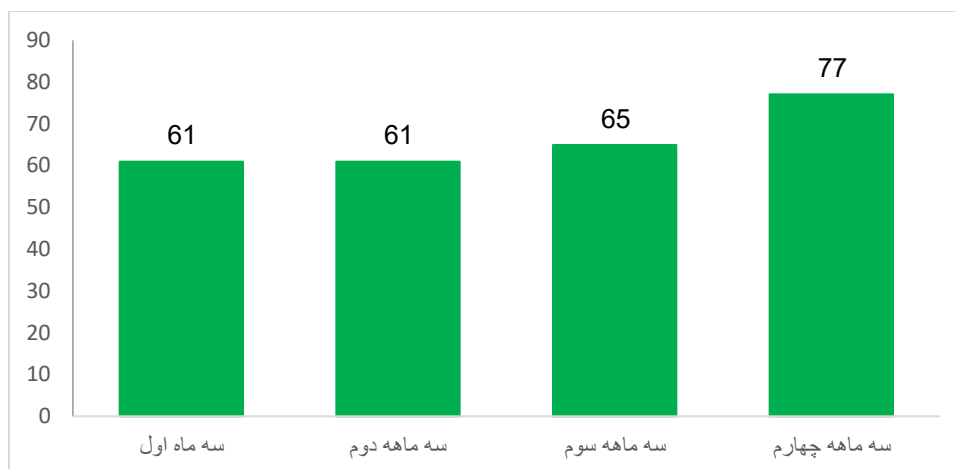
نمودار 4- کارگاه‌های برگزار شده، نفر ساعت

کارگاه‌ها توسط مددکار یا روان شناس بصورت حضوری در گروه‌های 5 نفره تشکیل شده است، کارگاه توانمندسازی، ارتقا سطح خانواده و فرزندپروری بصورت غیرحضوری برگزار شد. آموزش‌های موردی دیگری با عناوین خود مراقبتی در برابر ایدز، غربالگری شپش، غربالگری پستان نیز برگزار شد که هدف بررسی موارد مشکوک و اقدام برای درمان بوده است. در مجموع 10 کارگاه با عناوین گروه درمانی، پیشگیری از ترک تحصیل و..... برگزار شد. (3 مورد مجازی و 7 مورد حضوری) که در مجموع 1.831 نفر به مدت 67 ساعت آموزش دیدند.

کار کودکان

حذف کار با حمایت از خانواده‌ها و از طرفی با ایجاد شرایط اشتغال برای والدین 7 نفر از کودکان کار از چرخه کار خارج شدند.

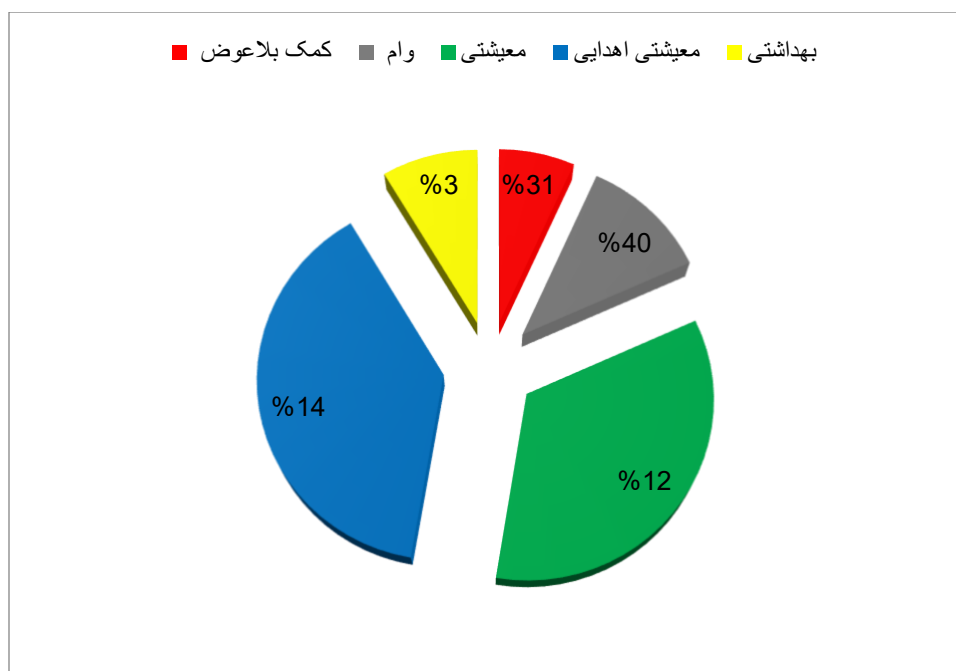
کاهش ساعت کار با حمایت مالی و روانی از خانواده و ایجاد اشتغال برای سرپرست خانواده و از طرفی ارتباط با کارفرما کودک، ساعت کار 3 نفر از کودکان کار تا حدی کاهش پیدا کرد تا به تحصیل و رشد کودک آسیب نرسد.

نمودار 5- تعداد کودکان کار

کودکان کار؛ لازم به ذکر است که تمام کودکان تحت پوشش مرکز کودکان در شرایط دشوار هستند اما حمایت‌های صورت گرفته توسط موسسه باعث شده است که کار کودک در مجموع کاهش پیدا کند و از تعداد ۴۱۲ کودک تحت پوشش در سال ۹۹ فقط ۷۷ مورد کودک کار داشته باشیم.

در سال ۹۹ در مجموع ۲۳ مورد جذب کودک کار، داشته‌ایم که آمار کل کودکان کار تحت پوشش ۷۷ نفر رسید. علاوه بر آن تمام کودکان تحت پوشش مرکز کودکان در شرایط دشوار هستند. تعدادی از این کودکان مشغول به کار می‌باشند که تعداد آنها بنا به شرایط وضعیت زندگی متغیر است. اما حمایت‌های صورت گرفته توسط موسسه باعث شده است که هم ساعات کار کودکان کاهش پیدا کند و هم تعدادی از چرخه کار خارج شوند اما به دلیل شرایط نامساعد اقتصادی همچنان بر تعداد کودکان کار افزوده می‌شود.

نمودار 6- حمایت های مالی و معیشتی (ریال)

ردیف	عناوین	هزینه ریال
1	معیشتی	1.538.900.000
2	معیشتی اهدایی	1.737.655.700
3	بهداشتی	386.081.600
4	بلا عوض	304.140.000
5	وام	517.140.000

در سال 99 با توجه به بحران‌ها و چالش‌های به وجود آمده 9 مورد اقدام به خودکشی و 2 مورد افکار خودکشی داشتیم و با مداخلات صورت گرفته از طرف تیم مددکاری - روان‌شناسی خودکشی موفق صورت نگرفت (لازم به ذکر است که اقدامات پیشگیرانه از طرف تیم مددکاری - روان‌شناسی صورت گرفته است در غیر این صورت آمار بمراتب بالاتر از این می‌بود)، آزار جنسی بیشتر در حد لمس و کلامی صورت گرفته، خیانت زناشویی 2 مورد از طرف خانم و 4 مورد از طرف آقا به وقوع است.

اثر بخشی

در رابطه با کارگاه‌ها و مشاوره‌های فردی نتایج قابل قبولی بدست آمد و خروجی‌های مثبت داشته‌اند، از جمله اینکه در زمینه کارگاه مدیریت بحران نوجوانی بسیاری از مسایل و بحران‌ها شناسایی و از بروز آسیب‌پذیری به عمل آمد و خود گروه هدف که دختران نوجوان بودند رضایت کامل از کارگاه داشتند. در زمینه کارگاه‌های فرزندپروری، خودآگاهی، و ... نیز بازخودهای مثبتی دریافت شد.

در زمینه مداخله در بحران نیز تیم مددکاری - روان‌شناسی نقش سازنده و موثری داشت و از بروز آسیب‌های جدی به خانواده‌پذیری کرد مخصوصاً در زمینه پیشگیری از خودکشی موفق، خیلی خوب عمل شد.

در زمینه پیگیری‌های تحصیلی با توجه به شرایط بحرانی بسیار خوب عمل شد مددکار و روان‌شناس تمرکز کافی روی سازگار کردن دانش‌آموزان در آموزش مجازی و آموزش استفاده از شاد داشتند و در زمینه دغدغه‌مندی خانواده و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان خوب عمل شد.

در بخش ارجاعات پزشکی و درمانی و آموزش‌های بهداشت خیلی خوب عمل شد و بازخودهای مثبتی از طرف گروه هدف در این زمینه دریافت شد.

در زمینه حرفه‌آموزی و اشتغال تلاش لازم از طرف تیم مددکاری - روان‌شناسی صورت گرفت و نسبت به سال 99 در زمینه حرفه‌آموزی موفق‌تر عمل شد. (برگزاری مشاوره‌های انگیزشی اشتغال، تشکیل گروه و ایجاد انگیزه و)

در زمینه ارتباط با کودکان کار، در جهت حذف یا کاهش کار، با توجه به اینکه شرایط اقتصادی خانواده‌ها نامساعد بود و گرایش به سمت کار کودک بیشتر بود خیلی خوب عمل شد و با تکنیک‌هایی که استفاده شد تا حد زیادی از کار کودک و گرایش به کار جلوگیری به عمل آمد.

در زمینه جذب و کمک از نیروهای داوطلب با توجه به شرایط کرونا خیلی عمل شد و همکاری لازم بدست آمد

در زمینه ارتباط با گروه‌محلی (سمن‌های محله، دفتر توسعه، سرای محله و) موفقیت نسبی بدست آمد ولی در این زمینه نیاز به تقویت بیشتر هست.

اهدای بسته‌های معیشتی، بهداشتی، آموزشی با توجه به شرایط اقتصادی نسبت به سال قبل افزایش داشته است.

کمیته روابط عمومی

کمیته روابط عمومی از ابتدای فعالیت تا به امروز با تمرکز بر بازتاب اخبار و فعالیت‌های مؤسسه، حضور در مجامع عمومی و ارتباط با افراد حقیقی و حقوقی سعی در معرفی مؤسسه در سطح جامعه داشته و دارد. این کمیته در راستای دستیابی به اهداف خود که در جهت اهداف کلی مؤسسه قرار دارد، سالانه برنامه‌هایی را برای سال جاری و سال آینده تنظیم و اجرا می‌نماید. بررسی کارنامه عملکرد کمیته روابط عمومی گویای بهبود عملکرد نسبت به سال‌های گذشته است.

اهداف کمیته در سال 99 :

- معرفی مؤسسه و اهداف آن و ایجاد حساسیت در جامعه نسبت به آسیب‌های حوزه فعالیت
- جذب کمک‌های مالی مردمی

ارتباطات

فعالیت‌های زیر در زمینه‌ی ارتباطات مؤسسه توسط روابط عمومی به انجام رسیده است:

- به‌روزرسانی جدول حامیان مالی بانکی طی ادوار ماهانه
- ارسال پیام تشکر از حامیان
- ارسال کارت تقدیر برای حامیان
- ارسال کارت تبریک نوروز برای حامیان

تهیه ابزارهای تبلیغاتی چاپی و غیرچاپی:

- گزارش عملکرد، بولتن سال 98
- بروشور پروژه‌های مهر و ماه
- ویژه‌نامه اقدامات مؤسسه در خصوص کرونا
- بولتن شش ماهه اول 99
- ویژه نامه بلوچستان
- تهیه کلیپ و تیزر
- انتشار 18 پوستر مختلف برای مناسبت‌های تقویمی
- پلات و لمینت، چاپ دیجیتال کارت ویزیت، تگ دیجیتال، لیبل، کارت ویزیت
- بروشور رعایت بهداشت کرونا
- استند و بنر تسلیت

بازتاب فعالیت‌های مؤسسه در قالب تصویر و فیلم در شبکه‌های اجتماعی

تعداد دوره چهارم	تعداد دوره سوم	تعداد دوره دوم	تعداد دوره اول	
517	537	۵۴۲	560	تلگرام
4230	4067	۳.۹۷۳	3.849	اینستاگرام
639	711	635	689	فیسبک
260	28	27	17	توییتر
5.646	5343	5.171	5.115	جمع مخاطبان شبکه‌های اجتماعی

جدول 1-فعالیت در فضای مجازی

از مهم‌ترین اقداماتی که توسط کمیته روابط عمومی انجام می‌شود، جذب منابع مالی از طریق برگزاری مناسبت‌ها و مراسم مختلف و فروش کالا می‌باشد. در زیر جذب منابع مالی دو حوزه فروش مواد چاپی و برگزاری مراسم در قالب جدول به تصویر کشیده شده است.

ردیف	عنوان مواد چاپی	تعداد
1	استند و بنر تسلیت	240
2	فروش کارت پستال	2200

جدول 2- میزان جذب منابع مالی از طریق فروش مواد چاپی

تعداد فعالیت	سایر فعالیت‌های تبلیغاتی
19 کلیپ	تهیه کلیپ معرفی فعالیت ها، موضوعات و مناسبت ها
16 مورد	مصاحبه با خبرگزاری ها
5 مورد	برگزاری نمایشگاه جهت فروش محصولات مهرسا
5	برگزاری لایو
1 مورد	تهیه و چاپ خبرنامه سال 98
1 مورد	تهیه ویژه نامه کرونا در خصوص اقدامات موسسه
بصورت مستمر	هماهنگی و تبلیغات برای بازارچه مجازی مهرسا توسط اینفلوئنسر ها و کافه‌ها و پیج‌های پرطرفدار فعال در حوزه زنان
3 مورد	طراحی کمپین و فراخوان جهت همیاری
بصورت مستمر	عکاسی محصولات مهرسا و مهرچین
10 مورد	تهیه گزارش های کوتاه اینفوگرافی
بصورت مستمر	همکاری با شبکه یاری کودکان کار و خیابان
بصورت مستمر	تبلیغات جهت معرفی فعالیت های موسسه
بصورت مستمر	تبلیغات و فروش استند تسلیت
بصورت مستمر	طراحی پوستر و سایر فعالیت های چاپ و نشر
بصورت مستمر	پیگیری جهت تامین منابع مالی و ارزاق، لوازم بهداشتی
بصورت مستمر	هماهنگی جهت برگزاری جلسات و همایش مشترک با سایر سازمان های مرتبط با فعالیت موسسه
3 مورد	پیگیری و هماهنگی جهت برگزاری اردوی کودکان موسسه
1 مورد	اکران خصوصی مستند بیجه برای واحد مددکاری و روانشناسی

جدول 3- فعالیت‌های تبلیغاتی

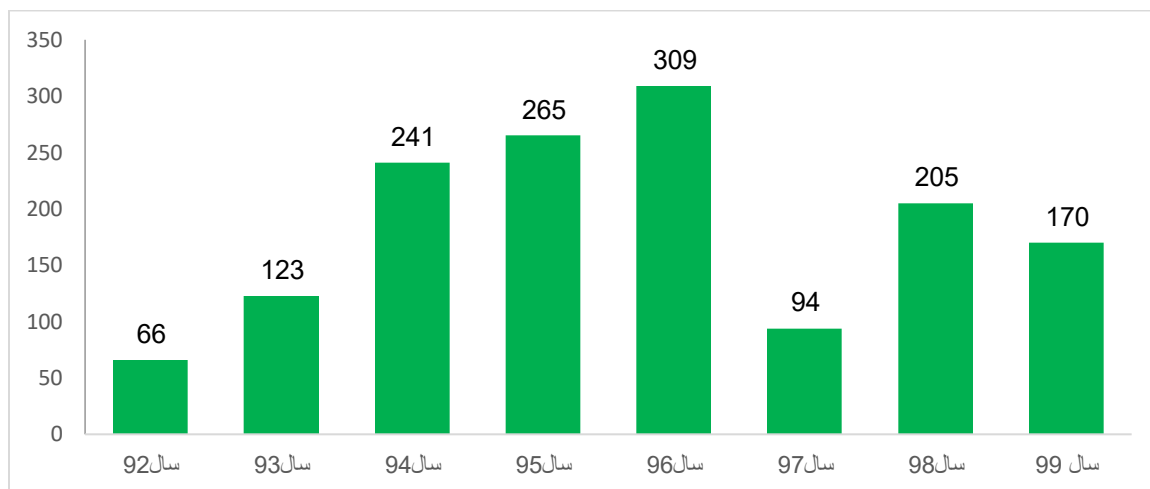
نام رویداد	برگزار کننده	دلیل حضور
برگزاری نمایشگاه دو روزه مهرسا در کافه پنجره	روابط عمومی و صنایع	معرفی بخش توانمندسازی مهر و ماه و فروش محصولات مهرسا
برگزاری برنامه‌های هفته جهانی مبارزه با کار کودک بصورت مجازی	همکاری روابط عمومی با شبکه یاری کودکان کار	
برگزاری 4 نمایشگاه مجازی مهرسا	روابط عمومی و صنایع	معرفی بخش توانمندسازی مهر و ماه و فروش محصولات مهرسا

جدول 4- شرح رویدادهای سال 99

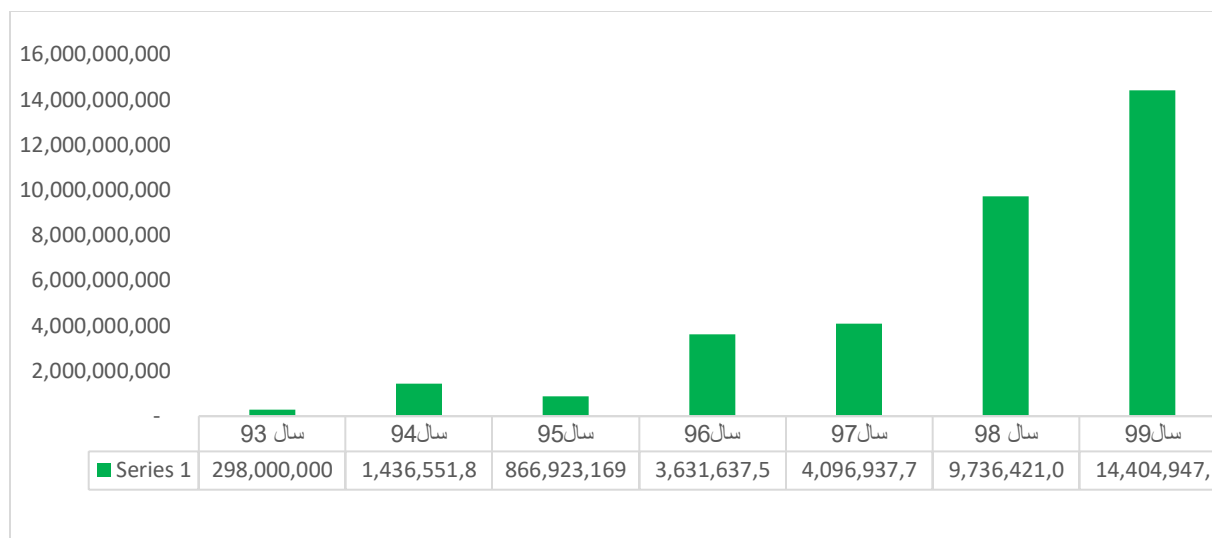
تسهیل‌گری فروش و بازاریابی محصولات تولیدی زنان کارآفرین موسسه

فعالیت‌های این بخش همگی در جهت کمک به بخش کارآفرینی در جهت توان‌افزایی اقتصادی خانواده‌های تحت پوشش است که با کمک مهر و ماه توانسته‌اند دست‌آفریدهایی داشته باشند. این فعالیت‌ها به شرح زیر می‌باشد.

- ارسال محصولات بابت سفارش جدید به شعبه پالادیوم بوکلند
 - ارسال محصولات به فروشگاه باسمه برای فروش
 - برگزاری نمایشگاه مجازی مه‌رسا
 - سفارش و فروش استند تسلیت و لوح یادبود
 - مذاکره جهت صادرات محصولات مه‌رسا
 - فروش آنلاین محصولات مهرچین در اینستاگرام
 - مذاکره با شهرداری جهت فروش مجازی محصولات مه‌رسا و مهرچین در اپلیکیشن تولیتون
 - فروش کوسن و رانر به شرکت تبلیغاتی ایران‌نوین جهت طراحی دکور برنامه تلویزیونی قرعه‌کشی محصولات طبیعت
 - شرکت در وبینار فروش آنلاین کسب و کارهای کوچک بنیاد توسعه کارآفرینی
- فرآیند فروش برون‌مرزی به صورت جدی‌تر با مشارکت داوطلبان موسسه همچنان ادامه دارد و محصولات برای فروش به آلمان، ایتالیا، کانادا و اتریش ارسال شد.

نمودار 1 - میزان جذب داوطلبان و حامیان طی سال 1392-1399

نمودار 2- مقایسه میزان جذب کمک مالی از سال 1393-1399

اثر بخشی

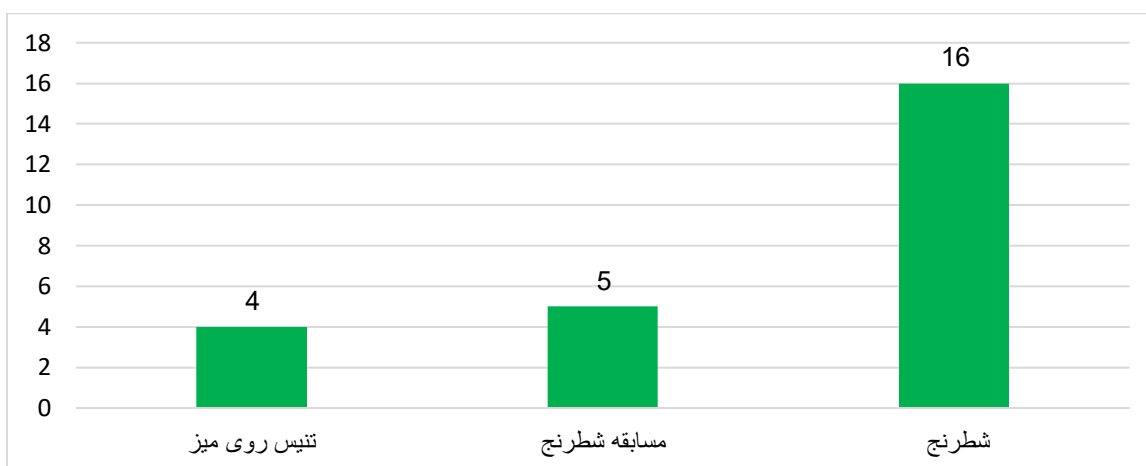
بر اساس آمار ارائه شده از سوی امور مالی موسسه، میزان جذب کمک‌های مالی طی سال 99 نسبت به سال گذشته به میزان 44% افزایش داشته است. براساس آمار ارائه شده تعداد افراد حامی مالی در مجموع 325 نفر می‌باشند که پرداخت‌های ماهیانه مستمر یا غیرمستمر و حتی یک بار هم داشته‌اند. براساس آمار میزان بازدید از سایت، صفحه اینستاگرام و فیس‌بوک و سایت موسسه به نسبت قابل قبولی از شروع راه‌اندازی افزایش داشته است. صفحه توئیتر مهر و ماه نیز راه‌اندازی شده است.

کمیته فرهنگ و هنر

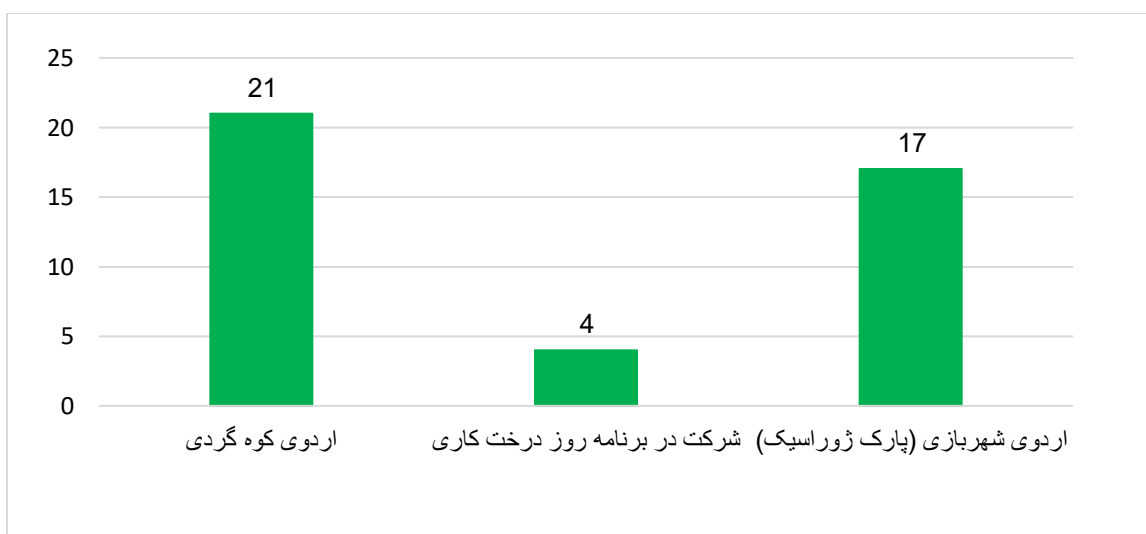
آرامش و رفاه افراد جامعه از عوامل نشاط و سلامتی یک جامعه بشمار می‌رود. نبود امکانات رفاهی و ورزشی مناسب در محله حاشیه‌نشین فرحزاد از کاستی‌های این منطقه است. اجرای برنامه‌های متعدد تفریحی و ورزشی برای کودکان و حتی زنان از برنامه‌های سال 99 مهر و ماهبرای رفع این کاستی بود. اهداف کمیته:

- تشویق دختران و پسران به کار گروهی
- تشویق حضور دختران به فعالیت‌های ورزشی
- ترویج کتابخوانی در بین کودکان و نوجوانان
- ایجاد فضای نشاط برای زنان با توجه به محدودیت‌های موجود برای آنان

شرح فعالیت های انجام شده در سال 99

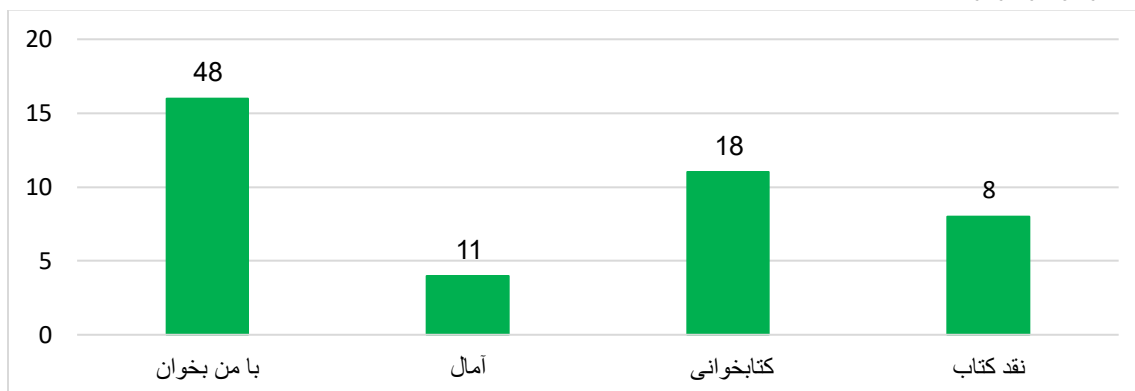

نمودار 3- فعالیت و برنامه های ورزشی

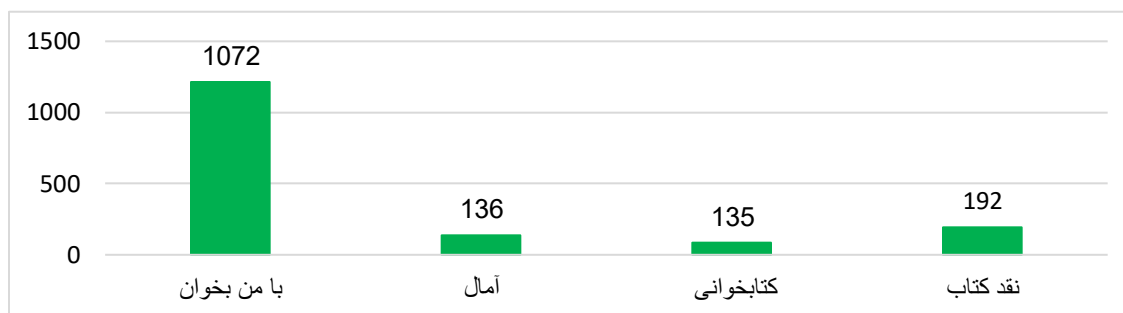

نمودار 4- برنامه ها و فعالیت های تفریحی و گردش

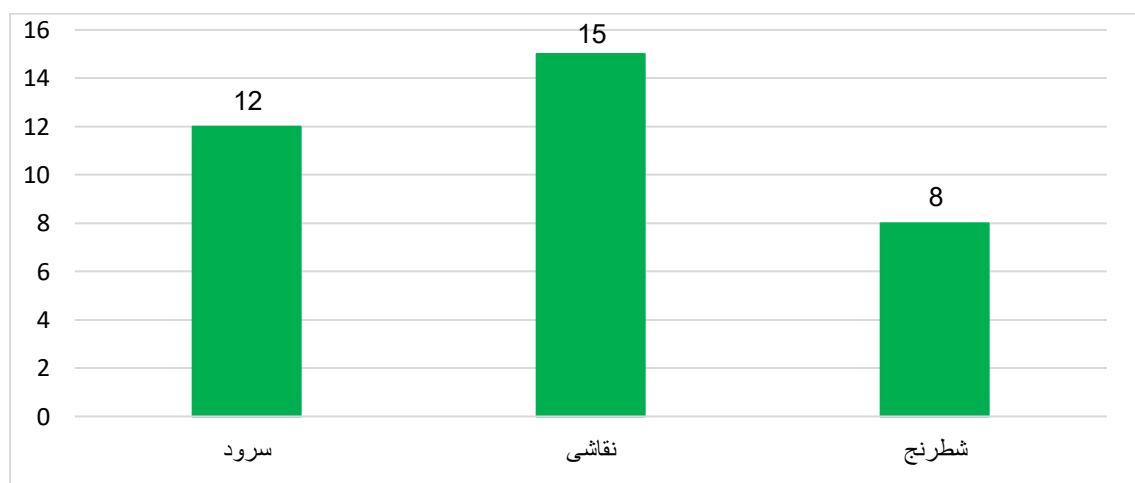
به علت شیوع کرونا برنامه‌های گردشگری و تفریحی موسسه بصورت عمده لغو گردیده و فقط در شرایط وضعیت زرد سه اردو برگزار شد.

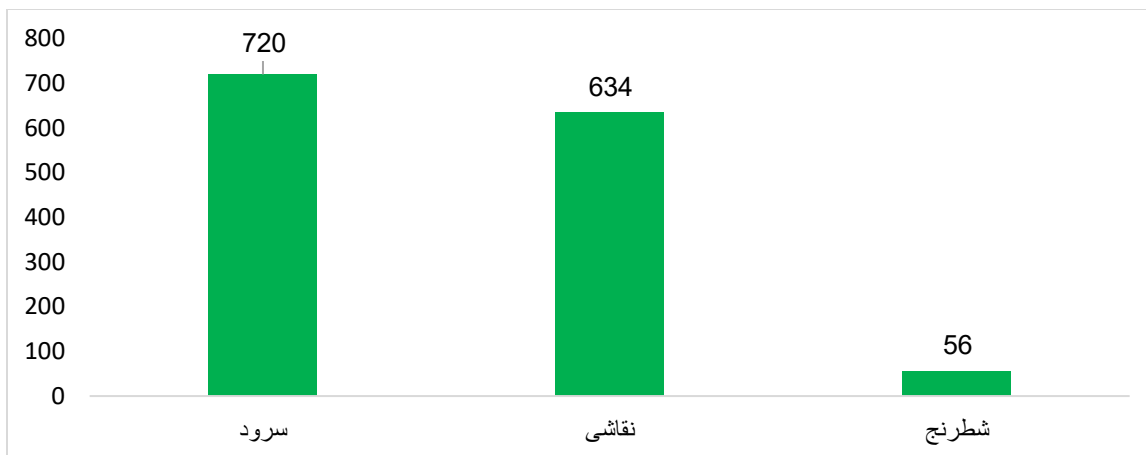
نمودار 5- برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی (نفر)

نمودار 6- برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی، نفر-ساعت

نمودار 7- تعداد کودکان شرکت کننده در کلاس‌های هنری (نفر)

نمودار 8- میزان آموزش در کلاس‌های هنری (نفر-ساعت)

کلاس موسیقی (دف) به دلیل شیوع کرونا تنها در تابستان برگزار شد. کلاس نقاشی شامل طراحی و نقاشی است. برخی دیگر از اقدامات فرهنگی و رفاهی

- برگزاری مسابقات ورزشی به صورت آنلاین خارج از موسسه (شطرنج)
- مسابقه کتابخوانی برای کودکان در هفته کتابخوانی به صورت آنلاین
- شرکت گروه نقد کتاب موسسه در هشتمین جشنواره مهر کتاب از طریق وبینار (دو نفر از دختران موسسه به عنوان مجری و منتقد حضور داشتند).

با توجه به شیوع کرونا کتابخانه از رونق همیشگی برخوردار نبود. پس از غربالگری چند مرحله‌ای در حال حاضر 3.260 جلد کتاب در سیستم ثبت شده و در سال 99 تعداد 150 کتاب 0ب امانت گرفته شده است، هرچند در زمان برگزاری کلاس‌های حضوری تغییر محسوسی در استقبال کودکان از کتابخانه می‌شود.

کمیته کارآفرینی

صلح، امنیت و توسعه پایدار تا هنگامی که زنان و دختران از فقر و بی عدالتی رهایی نیابند، در معرض خطر قرار دارند. دستیابی به توسعه بدون مشارکت فعال زنان امکان‌پذیر نیست و در این راستا موسسه مهر و ماه یکی از اهداف اصلی خود را توانمندسازی اقتصادی زنان قرار داده است. با تشکیل بخش کارآفرینی و صنایع‌دستی زنان، از سال 92 تیمی کارآمد و مسئول در این بخش مشغول به فعالیت شد که توانست بخشی از زنان محله را با حرفه آموزی و تولید به این مرحله برساند. این کمیته در پنج بخش زیر فعالیت می‌کند:

1- آموزش و حرفه‌آموزی

2- تولید در کارگاه خیاطی

3- کار صنایع دستی در منزل

4- آموزش آشپزی و تهیه غذا بصورت سفارشی

5- تسهیل‌گری برای فروش دست‌آفریده‌های خانم‌های تحت پوشش

شیوع ویروس کرونا در سال 99 ضربه مهلکی بر اقتصاد جامعه و بخش اشتغال اقشار آسیب‌پذیر وارد کرد و بخش کارآفرینی مهر و ماه نیز از این امر مستثنا نبود. در حالیکه تا قبل از آن کمک به درآمدزایی خانواده‌های تحت پوشش از اولویت‌های همیشگی مهر و ماه بود در این برهه اهمیتش دوچندان می‌نمود. لذا با اولویت قرار دادن بخش اشتغال در مهر و ماه، حداکثر تلاش صورت گرفت که در دوران رکود بتوان این بخش را تا حد امکان سرپا نگهداشت.

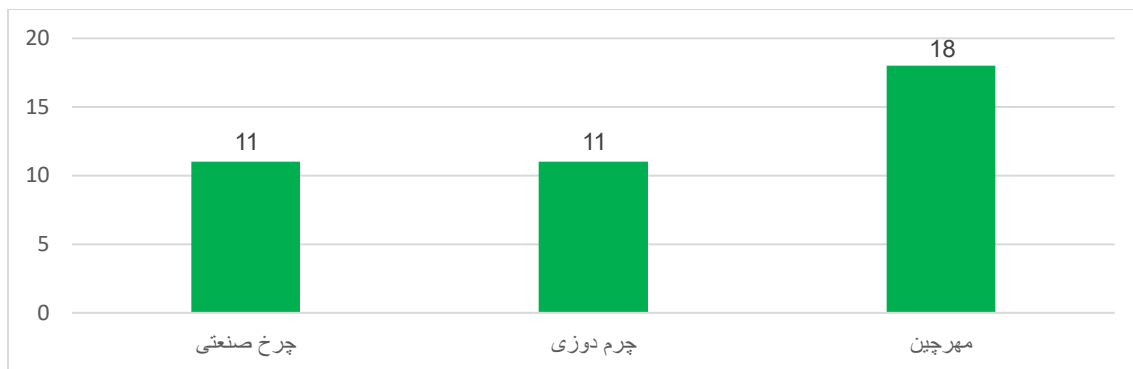
اهداف کمیته کارآفرینی:

- اشاعه و توسعه نقش زنان در اقتصاد خانواده
- تأکید بر آموزش حرفه به عنوان یکی از راهکارهای رسیدن زنان به منابع بیشتر برای ارتقا کیفیت زندگی
- تأکید بر ارتقا کیفیت زندگی کودکان از طریق مادران
- بسترسازی برای تشکیل صندوق‌های محلی در بین زنان محله
- فعالیت‌های کارآفرینی مهر و ماه در 5 بخش

1- بخش آموزش :

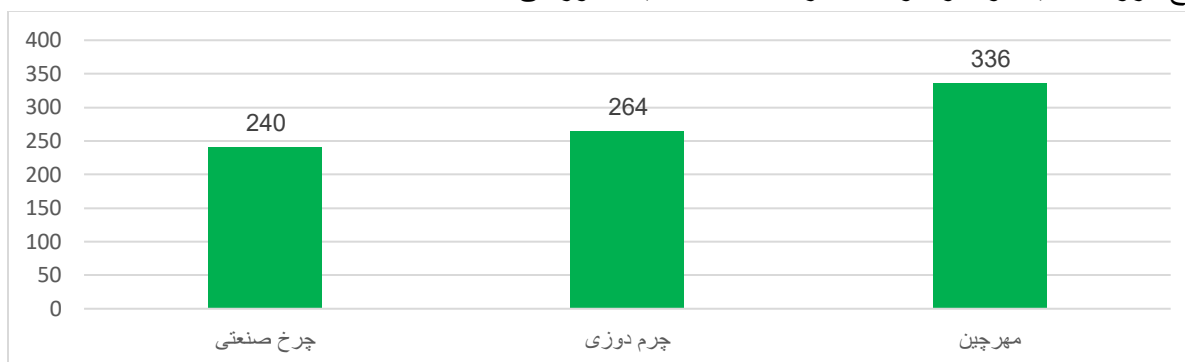
شرح فعالیت‌های انجام گرفته در سال 99

کلاسهای آموزشی خیاطی به علت کرونا تعطیل بوده اما کلاسهای آموزش چرم دوزی در شرایط وضعیت بهتر چند جلسه ای تشکیل شدند. در کارگاه خیاطی آموزش چرخ صنعتی متناوباً توانست فعال باشد.

نمودار 1-تعداد نفرات کارگاه‌های حرفه‌آموزی

مهرچین نام گروه آشپزی مهر و ماه است که اعضا خود این نام را برای گروهشان انتخاب کرده و علاوه بر شرکت در کلاس‌های آشپزی، سفارش پذیرفته و کسب درآمد می‌کنند. کلاس‌های آموزشی خیاطی با توجه به شیوع کرونا تعطیل بوده و نتوانست در سال 99 فعالیت آموزشی داشته باشد.

نمودار 2- نفر ساعت کارگاه‌های حرفه‌آموزی

2- بخش تولید:

در این بخش زنان مهر و ماه در دو قسمت کارگاه خیاطی مستقر در موسسه و همچنین در منزل سفارشات را پذیرفته و به تولید مشغول هستند. در کارگاه خیاطی هدف تربیت چرخکار حرفه‌ای برای روانه کردن افراد به بازار کار است اما همزمان با آموزش، با قبول سفارشات کسب درآمد می‌کنند. با توجه به کاهش سفارشات در سال 99 میزان درآمد زنان کارگاه کاهش داشته اما 3 نفر از چرخکارهای کارگاه که در حد حرفه‌ای آموزش دیده بودند جذب بازار کار شدند. نکته مهم در زمان کرونا ایجاد اشتغال در منزل بود که با اهدا چرخ‌های صنعتی و یا سپردن کار در منزل توانستند تعدادی به این شکل فعالیت داشته باشند در حال حاضر علاوه بر 6 نفر مشغول به کار در کارگاه مهر و ماه، 5 نفر دوزنده با چرخ صنعتی در منزل مشغول به کار می‌باشند.

10 نفر در بخش سوزن‌دوزی، 3 نفر از بخش پته‌دوزی و 3 نفر هم از بخش راسته‌دوزی جذب بازار کار شده‌اند. به دو نفر از خانم‌های فعال در کارگاه چرخ صنعتی تحویل داده شد. یک چرخ زیگزآگ صنعتی امانتی تحویل گرفته شد و به طور امانت در اختیار یکی از دختران قرار گرفت. و همچنین دو چرخ خیاطی خانگی که اهدا شده بود به دو نفر از دختران کارگاه تحویل داده شد.

3- بخش صنایع دستی :

در این بخش 45 نفر در منزل بصورت موردی مشغول به فعالیت می‌باشند. عمده تولیدات این بخش شامل صنایع دستی با استفاده از هنرهای دستی مثل گرافدوزی و پته‌دوزی و گلدوزی و ... می‌باشد. تولید محصولات چرمی دست‌ساز نیز از دست‌آفریده‌های ارزشمند این گروه می‌باشد. کیسه‌های پارچه‌ای و کیف‌های رودوشی و ... از اقلام دیگر تولید صنایع دستی است. در مجموع بالغ بر 1.135 عدد کالا توسط این گروه در سال 99 تولید شده است.

4- بخش مهرچین :

گروه مهرچین شامل تعدادی از بانوان هستند که سفارشات آشپزی دریافت می‌کنند و یکی از مشاورین موسسه، مهارت‌های لازم برای رسیدن به زندگی بهتر را به ایشان آموزش می‌دهد. گروه خودیار مهرچین موفق به درآمد زایی برای پانزده خانواده شده است. تمامی جلسات مهرچین به صورت آموزش مهارت زندگی و کنترل هیجانات منفی در خلال آموزش آشپزی است. با توجه به بیماری کوید 19 تعداد جلسات حضوری بانوان محدود بوده ولی کماکان سفارشات پذیرفته می‌شد. محصولات گروه مهر چین شامل غذای خانگی، نیمه طبخ و شیرینی جات و ترشیجات می‌باشد.

5- بخش تسهیلگری بازاریابی و فروش دست‌آفریده‌های زنان مهر و ماه

یکی از وجوه مهم در آموزش افراد، کاربردی بودن و تأثیر آن در تغییر شرایط است. در همین راستا موسسه مهر و ماه همواره تلاش داشته که آموزش‌های خود را براساس نیاز جامعه محلی تنظیم کند. کمیته کارآفرینی در سال 99 با گرفتن سفارش کار از حامیان و یا تولید محصولات با همکاری خود زنان نسبت به اجرایی کردن این اصل اقدام نمود. در محصولات تولید شده در سال 99، در 5 نمایشگاه و بازارچه مجازی عرضه شد. مبلغ کل فروش صنایع دستی 1.010.787.500 ریال بوده و در بخش کارگاه مبلغ کل سفارش 272.470.000 ریال بوده است.

همچنانکه مشخص است میزان درآمد کارگاه از هزینه‌های آن بیشتر می‌باشد و این مابه‌التفاوت به دلیل کمک موسسه مهر و ماه به این بخش و به صندوق کارآفرینی پرداخت شده است.

اثر بخشی

- اکثر زنان از همکاری با موسسه در بخش تولید استقبال کرده و درخواست اقدامات گسترده‌تر در این حوزه را دارند.
 - براساس اعلام زنان مشارکت کننده در گروه و مشاهدات مددکاری اقداماتی از این نوع در زندگی آنان تأثیرگذار بوده (اظهارات زنان در خصوص پس‌انداز درآمد بابت پرداخت شهریه فرزندان و ...)
 - اکثر زنان مهاجر از اینکه یکی از هنرهای سنتی آنان تبدیل به کالا شده اظهار رضایت دارند.
- تعداد 2 نفر از خانم‌ها 8 جلسه در کلاس‌های آموزشی و تمرینی سنگتراشی با شرکت ایران شید شرکت کردند و با توجه به مورد تایید بودن کار این عزیزان رایزنی‌های لازم جهت بستن قرارداد و تهیه دستگاه سنگتراشی صورت گرفت.

کمیته منابع انسانی

امروزه این موضوع که عامل عمده تغییر در سازمان‌های پیشرفته نیروی انسانی است تبدیل به یک واقعیت عینی شده و همه باور دارند که هرگونه تغییر بدون پشتیبانی منابع انسانی در سازمان نهادینه نخواهد شد. براین اساس نقش توسعه نیروی انسانی در بهبود عملکرد سازمانی بسیار مهم تلقی شده و کیفی‌سازی منابع انسانی به یکی از پرشتاب‌ترین و مهم‌ترین وظایف نظام آموزش کارکنان تبدیل شده است. این باور به سازمان کمک می‌کند تا اطمینان یابد، که می‌تواند برنامه‌های آتی خود را بخوبی به اجرا درآورد. سازمان‌های غیردولتی به واسطه ماهیت داوطلبانه خود همواره با چالش‌های بسیاری در خصوص اداره سازمان با داوطلبان روبه‌رو بوده‌اند. عدم شناخت از مخاطبین، عدم اطلاعات کافی از فعالیت‌های سازمان و در بسیاری از موارد دید عاطفی و احساسی نسبت به مخاطبین باعث شده با یک حرکت اشتباه خسارت جبران‌ناپذیری به اعتماد جامعه محلی نسبت به سازمان وارد شود. کمیته منابع انسانی مهر و ماه جهت تأمین نیروی انسانی ماهر و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز خود با برنامه‌ریزی در راستای واگذاری مسئولیت‌ها به داوطلبان و کارکنان و جلب مشارکت آنان در اداره سازمان تلاش می‌کند تا در مسیری درست نسبت به بهبود عملکرد موسسه قرار گیرد.

شرح وظایف کمیته

- ارتقای مهارت ای فردی همکاران در راستای نیازهای سازمان
- جذب نیروهای مورد نیاز
- نگهداشت نیروهای داوطلب و موظف
- ارزیابی عملکرد نیروها

ردیف	کمیته‌ها	تعداد پرسنل موظف	تعداد نیروی داوطلب	جمع کل نیروها	تعداد نیروهای محلی
1	مددکاری و روانشناسی	6	8	14	
2	سوادآموزی	3	2	5	3
	آموزش پیش دبستانی	5	1	6	5
	آموزش کودکان مدرسه	2	13	15	2
	آموزش تکمیلی کودکان		23	23	
3	پشتیبانی تحصیلی		4	4	
4	فرهنگ و هنر		4	4	
5	صنایع و کارآفرینی	2	6	8	1
6	امور دفتری	4	1	5	2
7	پژوهش		5	5	
8	روابط عمومی	2	5	7	
9	مالی	1	1	2	
10	منابع انسانی		3	3	
11	همای مهر و ماه (واحد بلوچستان)		18	18	5
12	جمع	25	94	119	18

جدول 6- تعداد افراد همکار در کمیته‌ها

*تعداد افراد در حال همکاری 117 نفر است اما تعداد سمتهای فعال در موسسه 128 مورد است در واقع 11 نفر از همکاران بیش از یک سمت دارند.

ردیف	عنوان کارگاه یا دوره‌های آموزشی برای پرسنل موظف و داوطلب	تعداد شرکت‌کنندگان	تعداد جلسات	ساعت
1	ارتباط بدون خشونت	4	8	3
2	دوره بومرنگ	4	7	3
3	من خلاق	4		
4	جامعه‌شناسی	2	4	3
5	تقویت قوای یادگیری	22	6	3
6	تشویق و تنبیه	16	3	3
7	هم‌افزایی مربیان آموزش	5	5	3
8	کارگاه مدیریت پروژه	1	1	4
9	سازماندهی، تیم‌سازی و تسهیل‌گری	1	3	4
10	روش‌های حل مساله	1	5	3
11	توسعه سازمانی	1	3	4

جدول 7- آموزش همکاران

ردیف	عنوان	تعداد افراد پوشش داده شده
1	پیام تبریک بزرگداشت روز معلم	معلمین و مربیان
2	پیام تبریک تولد	همکاران و حامیان مالی و داوطلبان
3	تبریک روز داوطلب	همکاران، حامیان مالی (اسپانسرها)، حامیان کمیته مددکاری
4	تبریک عید نوروز	همکاران، حامیان مالی (اسپانسرها) و داوطلبین
5	قدردانی از داوطلبان و همکاران فعال و پرکار	داوطلبان و همکاران
6	تبریک مناسبت‌های روزی متخصصین	همه اعضا موظف و داوطلب، حامیان و فعالین
7	ارسال اساسنامه و ارزشها و مقررات	همه اعضای که به تازگی به موسسه پیوستند.
8	ارسال پیام تشکر مالی	حامیان مالی

جدول 8- فعالیت‌های انجام شده جهت نگهداشت نیروهای داوطلب

تعداد و ساعات کار داوطلبانه و تعداد افراد تحت پوشش سال 1399							
ردیف	کمیته یا واحد	بخش	تعداد افراد تحت پوشش	تعداد افراد همکار/داوطلب	مسئول بخش (ساعت)	مربیان (نفر ساعت)	همراهان (نفر ساعت)
1	آموزش	سوادآموزی	79	3	175	71	
2		پیش دبستانی	79		285		
3		بازمانده از تحصیل	79	20	1.505	1682	
4	آموزشی-حمایتی	حمایت تحصیلی	225	2	1.500	70	
5		تقویتی				24	515
6		مددکاری و روانشناسی	719	7			361

تعداد و ساعات کار داوطلبانه و تعداد افراد تحت پوشش سال 1399							
ردیف	کمیت یا واحد	بخش	تعداد افراد تحت پوشش	تعداد افراد همکار داوطلب	مسئول بخش (ساعت)	مربیان (نفر ساعت)	همراهان (نفر ساعت)
7	مددکاری و روانشناسی-بهداشتی	بهداشت (ماما)		1			21
8		درمان (پزشک مقیم)		1			38
9		درمان (پزشکان خارج از موسسه و آزمایشگاه)			59		
10	کار آفرینی	کارگاه خیاطی	8				
11		صنایع دستی	45	2			690
12		مهرچین	15	1	36		240
13	خانه فرهنگ و هنر	شطرنج	8	1	36	36	16
14		زبان	15	1	48	16	16
15		نقد کتاب	8	1	24		16
16		نقاشی	15	1	48	16	16
17		سرود	12		48		
18	پژوهش کمیته های ستادی	پژوهش					
19		روابط عمومی		17			780
20		منابع انسانی		3			540
21		برنامه ریزی و سیستم		3			700
22		مالی		1	150		30
23		اداری					
		بخش	تعداد بهره‌مندان	تعداد داوطلبان محلی	تعداد داوطلبان غیر محلی	کل داوطلبان غیر مشترک غیر محلی	
24	واحد بلوچستان	مدیریت و برنامه ریزی و پایش فعالیت ها		6	8		2.119
25		مالی			2		
26		آرشیو تولید محتوا			12		
27		خیاطی و سوزن دوزی	30	3	11		1300
28		صابونسازی	7.000	2	3		391
29		آموزش	25	2	3		
30		مقابله با کرونا	11.356	10	1		16
31		حمایتی	206	4	1		
32	مدیریت	هیئت مدیره		9	1.757		390
33		هیئت امانا		13			140
34	جمع				5.653	1821	8.110
35	تعداد کل داوطلبین			93			
36	جمع کل نفر ساعت کار داوطلبانه				15.584		

جدول 9 تعداد و ساعات کار داوطلبانه سال 99

واحد پژوهش

بازبینی و ارزیابی عملکرد هر سازمانی فرصتی است برای ارتقاء و یافتن راه‌های نو برای بهبود عملکرد آن سازمان. کمیته پژوهش از ابتدای سال 95 با تهیه شاخص‌های ارزیابی فعالیت تمامی کمیته‌ها با هماهنگی خود کمیته‌ها آغاز به کار کرد
این کمیته در سال 99 چهار متن برای تولید محتوا در مناسبت‌های تقویمی تهیه کرده است.
تحقیق و توسعه

تاریخ شروع طرح	توضیحات	درصد پیشرفت فیزیکی	همکاران طرح	طرح پژوهشی در حال انجام
اسفند 98	مشارکت در گروه زباله‌گردی شکل گرفته در شبکه یاری- برگزاری بیش از 20 جلسه و ارتباط با پژوهشگران برای انجام پژوهش‌های مورد نیاز	20	صباغ	همکاری در تهیه طرح اقدام برای منع زباله‌گردی کودکان در زباله‌گردی
	این بررسی یک بار بصورت کامل در موسسه صورت گرفته و به منظور تهیه طرح جایگزین گروهی با مشارکت چند سمن دیگر تشکیل شده تا پس از بررسی کامل طرح جایگزین پیشنهاد گردد.	20	جلیلیان	طرح حمایتی و آموزشی کودک و خانواده بهزیستی 98
	چندین جلسه توجیهی طرح بصورت مشترک برگزار شده و آر-اف-پی تهیه شده و در حال پیگیری می‌باشد.	5	فاطمه علمدار	طرح بررسی امکان حذف کار کودک با مشارکت موسسه رحمان

جدول 10- عملکرد واحد تحقیق و توسعه

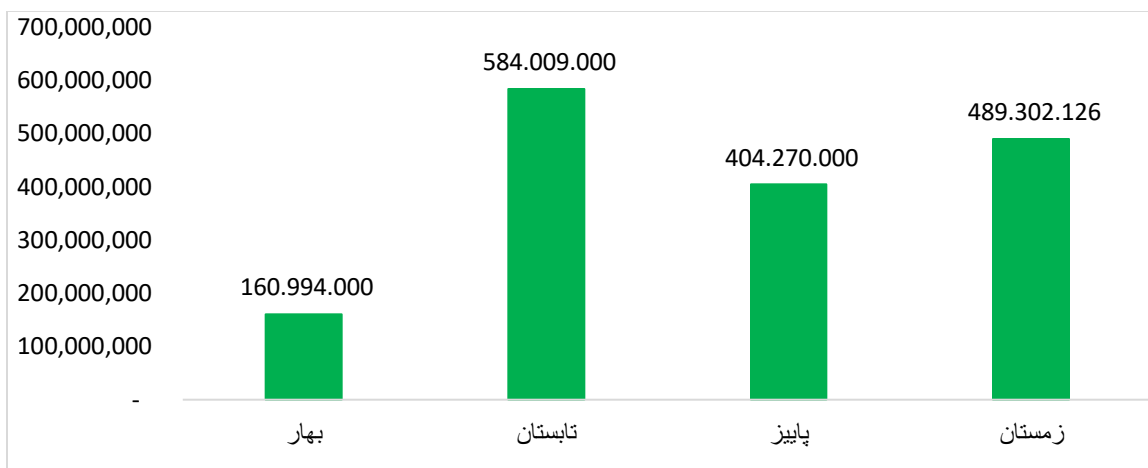
واحد برنامه‌ریزی و سیستم‌ها

این واحد با بررسی اجمالی چرخش کار و تکمیل دستورالعمل‌ها در جهت بهبود مکانیزم چرخش کار موسسه تلاش کرد تا با مشارکت مسئولین کمیته‌ها نقاط ضعف را بهبود ببخشد. تمامی برگه‌های صورت‌جلسات و گزارش‌های روزانه، سه ماهه و فرم‌های گزارش‌های کارگاه‌ها و ... همه نسبت به سال قبل بازنگری و کامل شدند. تمامی اسناد طبقه‌بندی شده و دارای کد در شناسنامه موسسه هستند. برنامه سال 1400 پس از ارسال از طرف کمیته‌ها در این واحد ویرایش شده و پس از هماهنگی و درنهایت تأیید هیئت مدیره به هیئت امناء فرستاده شد. مستندات مهر و ماه در سیستم پرنیان بارگذاری شده و همه مدارک با سطوح مختلف دسترسی قابل بازیابی می‌باشد. در سال 99 تعداد 23 مدرک جدید در بخش‌های مختلف سازمانی کد بندی شده و به فهرست اسناد اضافه شده است. با افزوده شدن واحد بلوچستان در حال تهیه ساختار مناسب عملکردی و چرخش کار در این واحد با همکاری اعضای فعال این بخش در حال انجام است. کلیه بانک‌های اطلاعاتی واحد‌های مختلف جمع‌آوری و در پرنیان بارگذاری شده است.

واحد تدارکات و انبارداری موسسه

این واحد با تهیه لیست از تمامی اقلام ورودی و خروجی و ثبت آن‌ها کمک به ارزیابی هزینه‌ها به شکل صحیح می‌کند. در سال 99 تمامی اقلام موجود در موسسه کدبندی و طبقه‌بندی شدند. در مؤسسات غیردولتی که از طریق حمایت‌های مردمی اداره می‌شوند، تهیه بانک اطلاعاتی از هدایا و افرادی که کمک می‌کنند از اهمیت زیادی برخوردار است. خوشبختانه از اولین روز تأسیس موسسه تمامی کمک‌های نقدی و غیرنقدی و اسامی و مشخصات حامیان ثبت و مراتب قدردانی اعلام شده و سعی بر حفظ ارتباط بوده است.

مطابق ثبت صورت گرفته کل کالاهای اهدایی شامل ارزاق، غذای گرم، پوشاک، لوازم التحریر، کالای بهداشتی و وسایل کودکان و اداری برای موسسه از طرف حامیان در سال 99 معادل **1,466,920,126** ریال بوده که توسط کمیته مددکاری و روانشناسی بنا به نیازهای پرونده‌های موجود توزیع شده است.

نمودار 1-میزان کالاهای اهدایی از طرف حامیان سال 99

کلیه اقلام اهدایی با توجه به نرخ روز ارزیابی و معادل ریالی برای آن منظور می‌گردد.

هیات مدیره و هیات اجرایی

در سال گذشته جمعاً 5 جلسه هیات امناء و 23 جلسه هیئت مدیره و 17 جلسه کمیته اجرایی برگزار شده است، که صورت جلسات همه آن‌ها بایگانی شده است. موضوعات جلسات هیئت امناء شامل موارد زیر بوده است.

- بررسی گزارش سال 98
- انجام انتخابات هیئت مدیره و بازرس
- تحلیل وضعیت جامعه و رویکردهای موسسه و بررسی حضور در استان بلوچستان
- جلسه بررسی برنامه 1400.

هیئت مدیره در سال 99 علاوه بر تعیین اهداف عملیاتی و برنامه‌ریزی اجرایی آن براساس خط‌مشی‌های اعلام شده در هیئت‌امنا، پیگیری و رصد تمامی فعالیت‌های موسسه به واسطه گزارش‌های مدیرعامل را برعهده داشته است. در این راستا تغییراتی در تفکیک گروه آموزش از کمیته اجرایی و تشکیل کارگروه آموزش از اهم آن بوده است. مدیرعامل با تشکیل جلسات با گروه اجرایی برنامه‌ریزی و تهیه مستندات لازم برای ارائه گزارش‌های مربوطه را برعهده داشته است.

رئوس تعدادی از فعالیت‌های مهم هیئت مدیره در سال 99:

- 1- مشارکت در شبکه کمک به نمایندگی از شبکه یاری به منظور همکاری در کاهش صدمات بحران کرونا
- 2- عضویت در هیئت مدیره شبکه یاری
- 3- شرکت در جلسات هماهنگی پروژه بلوچستان
- 4- شرکت در گروه مدیریت کمپین منع بدترین اشکال کار کودک
- 5- انجام انتخابات هیئت مدیره و بازرس موسسه
- 6- ارسال گزارش‌های نظارتی سه ماهه و سالانه به اداره دارایی
- 7- خودارزیابی موسسه مهر و ماه توسط پرتال افرا
- 8- ادامه مشارکت در کارگروه منع زباله‌گردی کودکان با همکاری اعضای دیگر شبکه
- 9- ارسال گزارش‌های نظارتی سه ماهه به اداره دارایی
- 10- مصاحبه با رسانه‌های ایرنا (برخورد قهری با کودکان، اعدام کودکان)، دیدارنیوز (دو موضوع زباله‌گردی کودکان و نقش زنان سرپرست خانوار در شرایط کرونا)، نان و قلم (کودکان زباله‌گرد)، دیدار نیوز (محل فرحزاد) و ایرنا (وضعیت کودکان کار)
- 11- تهیه بیانیه به مناسبت روز جهانی مبارزه با کار کودک و پیام نوروزی

پویش همیاری با صندوق‌های کارآفرینی در استان سیستان و بلوچستان

سیل دی ماه 98 در بلوچستان نه ناگهانی بود، نه غیرقابل پیشگیری. اما فاجعه‌ای را رقم زد که رنج بسیار به بار آورد و خساراتی ایجاد کرد که جبران آن خارج از توان گروهی از مردم آن سامان بود. مردمی که پیش از سیل هم در شرایطی دشوار زندگی می‌کردند.

«مؤسسه توانمندسازی مهر و ماه» با توجه به بیانیه ماموریت و چشم‌انداز خود، با تکیه برشناخت منطقه و با در نظر گرفتن تجربه، تخصص و مهارت‌های موسسه، به درستی تصمیم گرفت نه در مرحله امداد و نجات، بلکه در فاصله کوتاهی پس از آن، با کسب مجوز لازم، از جمعیت هلال احمر به منطقه برود.

تیم داوطلبان مهر و ماه پس از چند سفر و ارائه خدمات حمایتی در بهار 1399 طرح "پویش همیاری با صندوق‌های کارآفرینی" و همراهی در فرا بالیدن آن‌ها به تعاونی‌های روستایی را در شهرستان مرزی و دور افتاده سرباز و تعدادی از روستاهای آن به هیات مدیره موسسه مهر و ماه پیشنهاد کردند. این طرح ادغام یافته که دارای رویکرد توسعه پایدار و جماعت محور بوده و بر توانایی‌های مردم، استعدادها و امکانات جامعه محلی تکیه دارد، مورد پذیرش هیات مدیره مهر و ماه قرار گرفت.

اکنون در پایان یکسال فعالیت، در جایی هستیم که:

1- شناخت مقدماتی کافی و ارتباط‌های محلی بسیار خوب با تعدادی از فعالان و معتمدان بومی کسب شده تا آن جا که تعدادی از فعالان محلی با تشویق و همراهی مهر و ماه در حال گذراندن آخرین مراحل تاسیس یک سازمان مردم نهاد با اهداف آموزشی و حمایتی در سرپاز هستند.

2- کارگاه تولید صابون مایع به نام "کولیگ" (چشمه زلال سرپاز) از مرداد 1399 شروع به کار کرده است. سرپرست کارگاه، بانویی دارای مدرک کارشناسی شیمی از دانشگاه زاهدان و مادر سه فرزند است و دو دستیار وی دو دختر جوان و هر سه نفر ساکن روستاهای شهرستان سرپاز هستند.

3- کارگاه مشترک دوزندگی و هنرهای دستی با تجهیزات کافی در یک مرکز تجاری، دارای قابلیت توسعه، واقع در یکی از مناسبترین نقاط مرکز شهر سرپاز از دهم دیماه 1399 کار خود را زیر نظر یک سرپرست و یک مربی خیاطی آغاز کرده است. کارگاه اکنون 12 نفر هنرجوی خیاطی دارد که همه آن‌ها از فرودست‌ترین اقشار جامعه و ساکن روستاهای سرپاز هستند.

4- در زمینه مقابله با کرونا، در کنار توزیع صابون مایع تولیدی کارگاه کولیگ و ماسک پارچه‌ای در میان مردم، دو طرح نمونه‌ای، توضیحی و کارآفرینی از طریق سوزندوزی روی ماسک در میان گروهی از دختران دبیرستانی و برگزاری نقاشی با موضوع کرونا در یک دبستان در میان دانش آموزان اجرا شده است.

5- کمک‌های حمایتی با جهت دادن به سرمایه‌گذاری انسانی برای تامین بخشی از مواد غذایی مورد نیاز دانش‌آموزان برگزیده روستاهای شهرستان سرپاز اختصاص یافته است. بخشی از هزینه مواد غذایی دانش‌آموزان ساکن در شبانه‌روزی دبیرستان دانشگاه، واقع در روستای کدان، سرپاز تامین شده است. دانش‌آموزان برجسته این دبیرستان، با آزمون از روستاهای سراسر سرپاز انتخاب شده‌اند تا با بهره بردن از امکانات آموزشی بهتر، بتوانند در آینده به عنوان نیروی انسانی کارشناس و متخصص محلی گوشه‌ای از کمبود استان را جبران کنند. تامین هزینه غذایی این دانش‌آموزان پیشتر بر عهده دانشگاه ولایت واقع در ایرانشهر بوده که با تعطیلی خوابگاه و غذاخوری دانشگاه متوقف شده است.

6- بررسی و مطالعه برای تجهیز کلاس هوشمند و آموزش از راه دور در یک دبیرستان انجام و تجهیزات لازم فراهم شد. مطالعات مقدماتی در زمینه آموزش پیش دبستانی آغاز شد و ادامه دارد.

گزارش سال 1399 کارگروه‌های واحد بلوچستان موسسه مهر و ماه

پویش همیاری برای کارآفرینی در مناطق سیل زده بلوچستان، فعالیت ساختارمند خود را در بهار 1399 زیر عنوان پروژه "همای مهر و ماه"، آغاز کرد و با استحکام و ریشه دواندن پروژه و ضرورت به سرانجام رساندن فعالیت‌ها تبدیل به "واحد بلوچستان مهر و ماه" شد. ساختار تعریف شده در پروژه بر پایه پنج کارگروه استوار بود که اکنون پس از یکسال به 9 کارگروه افزایش یافته است. این کارگروه‌ها برپایه هماهنگی و همکاری داوطلبانه، صمیمانه و چابک بنا گردیده‌اند و جهت بالابردن کارایی آن‌ها شرح وظایف و مسئولیت هر کارگروه و اعضای آن تدوین شده است. یادآوری می‌شود در برنامه سال 1400، زمان تعیین شده برای تکمیل ساختار واحد بلوچستان پایان شهریور 1400 می‌باشد.

کارگروه برنامه‌ریزی، مدیریت و پایش پروژه‌ها

در ابتدای بهار 1399، یک کمیته هماهنگی برای بررسی اطلاعات میدانی به دست آمده در سفرهای زمستان 1398 و مطالعه منابع موجود درباره بلوچستان، به ویژه منطقه مکران و شهرستان سرپاز تشکیل شد. این کمیته برپایه اطلاعات به دست آمده در مورد نیازها، امکانات، استعدادها و منابع بومی، با راهنمایی و کمک همراهان محلی راه غلبه بر دشواری‌ها را یافته و برای اجرای آن‌ها برنامه‌ریزی می‌کند. تعداد اعضای این گروه در بهار تا 11 نفر رسید و در تابستان به 13 نفر افزایش یافت. در اواسط تابستان با گسترش و تعمیق فعالیت موسسه مهر

و ماه در شهرستان سراباز، ضرورت تبدیل گروه وسیع هماهنگی به یک کارگروه مدیریتی ادغام یافته و منسجم بیش از پیش آشکار شد. در اواسط تابستان 1399، یک گروه متشکل از 3 نفر تشکیل شد که در نهایت تعداد اعضای آن به 9 نفر رسید.

ردیف	عنوان	شرح وظایف	فعالیت‌ها
1	کارگروه برنامه‌ریزی، مدیریت و پایش پروژه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> شناسایی مشکلات، کمبودها و نیازهای مردم محل و اولویت‌بندی آن‌ها براساس درجه اهمیت و امکان‌سنجی رسیدگی تعریف پروژه، اهداف، بهره‌مندان مستقیم، برنامه زمان‌بندی، برآورد هزینه، فعالیت‌های موردنیاز، منابع اعم از انسانی/ مالی/ تجهیزات و زیرساخت‌ها، دستاوردهای موردانتظار، شاخص ارزیابی، پایش و ارزیابی مستمر پروژه از سه منظر زمان، هزینه و پیشرفت کار با در نظر گرفتن توجیه اقتصادی استمرار و ادامه پروژه و حرکت به سمت خودکفایی پروژه و تشکیل گروه‌های مولد و سودآور 	<ul style="list-style-type: none"> ترتیب دادن 5 سفر به منطقه؛ در مجموع 143 نفر- روز شناخت محیط، جامعه محلی، زمینه و توانایی‌ها، نیازها و اولویت‌بندی آن‌ها یافتن افراد کلیدی و دغدغه‌مند جامعه محلی از یکسو و داوطلبان همکاری از دیگر سو و برقراری ارتباط با آنان جلب حمایت و پشتیبانی مسئولین و معتمدان محلی ارائه پیشنهاد برای پروژه‌ها و فعالیت‌ها فراهم کردن شرایط اجرای فعالیت‌ها اجاره کردن و تجهیز خانه مهر و ماه، تا حد امکان با وسایل اهدایی
2	کارگروه بررسی، مطالعه و تولید محتوا	<ul style="list-style-type: none"> تشکیل آرشیو مرجع تشکیل آرشیو مستندات پروژه‌ها تولید محتوا تشکیل بانک اطلاعاتی (تشکیل نشد و اطلاعات هنوز پراکنده در اختیار مدیران است) بررسی و تحلیل آمار و اطلاعات کسب شده و ارائه پیشنهاد پروژه به کارگروه برنامه‌ریزی بر پایه این اطلاعات 	<ul style="list-style-type: none"> گردآوری اطلاعات و اخبار استان، به ویژه شهرستان سراباز برای غنی شدن آرشیو مرجع در قالب کار کتابخانه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات از منابع مجازی مطالعه و گردآوری وضعیت اقتصادی، فرهنگی، بهداشتی و اجتماعی محل ارتباط و هماهنگی گروه مرکزی تولید محتوای مهر و ماه و تولید 29 مطلب و یک ویژه نامه
3	کارگروه مالی	<ul style="list-style-type: none"> برآورد بودجه پروژه‌ها و تدوین جزییات آن کنترل برنامه و عملکرد از منظر مالی پرداخت هزینه‌ها و تنظیم اسناد مالی هماهنگی با حسابداری دفتر مرکزی مهر و ماه 	<ul style="list-style-type: none"> برآورد به موقع بودجه کنترل بودجه و هزینه، سنجش میزان انحراف و دلایل آن (به روز) پرداخت به موقع هزینه‌ها و تنظیم اسناد مالی دقیق
	پشتیبانی و تدارکات	پشتیبانی و تأمین تدارکات پروژه‌ها	<ul style="list-style-type: none"> هماهنگی با مدیران پروژه‌ها برای تخمین تدارکات لازم تهیه تدارکات با توجه به سه فاکتور: زمان، قیمت و کیفیت

ردیف	عنوان	شرح وظایف	فعالیت‌ها
	سوزندوزی و هنرهای دستی	<ul style="list-style-type: none"> • حمایت از تشکیل صندوق‌های همیاری با رویکرد رسیدن به خودکفایی • تشویق اعضای صندوق به تشکیل تعاونی روستایی سوزندوزی و هنرهای دستی • آموزش زهدوزی به هنرجویان • کمک به بهبود کیفیت و کاربردی کردن هنرهای دستی • کمک به فروش دست سازها و آثار هنری • همراهی در تهیه مواد اولیه ارزان و مرغوب • افزایش تعداد بهرهمندان 	<ul style="list-style-type: none"> • تشکیل شبکه‌ای از زنان و دختران سوزندوز • آموزش زهدوزی به 10 دختر هنرجو • خرید دو عدد چرخ زه دوز و راه انداختن یکی از این دو چرخ در کارگاه کلات • برگزاری دوره آموزش زهدوزی از 25 بهمن 1399 • خرید پارچه و نخ برای سوزندوزی • دریافت چهار توپ پارچه هدایی • یافتن طراح برای کاربردی کردن سوزندوزی • بازاریابی و جلب مشتری ثابت و غیرثابت • تشویق زنان به تشکیل تعاونی و همراهی و حمایت آنان تا مراحل نهایی ثبت تعاونی • تعداد بهرهمندان: 37 نفر • تولید: 31 عدد کوسن و رانر و نوار (پرکار) • 160 عدد ماسک تزئینی با سوزندوزی و کوریشی • جمع درآمد مبلغ 101.100.000 ریال است که بین 37 نفر از زنان دوزنده تقسیم شده است.
	گارگاه دوزندگی	<ul style="list-style-type: none"> • حمایت از تشکیل صندوق همیاری و کارگاه خیاطی با رویکرد نزدیک شدن به خودکفایی • تشویق و حمایت اعضای صندوق به تشکیل تعاونی روستایی • آموزش دوختن لباس محلی بلوچی • دوخت لباس و کسب درآمد همزمان با آموزش • تامین پارچه و مواد اولیه ارزان و با کیفیت • بازاریابی 	<ul style="list-style-type: none"> • راه‌اندازی نخستین کارگاه دوزندگی زنان در سرباز • اجاره محل کارگاه • تجهیز با وسایل هدایی و خریداری شده • بیمه مسولیت مدنی • تعدادی از هنرجویان و فعالان محلی، برای تشکیل تعاونی روستایی تشویق شدند و تا مراحل نهایی پیش رفته‌اند. در تمام این مراحل، از همراهی و حمایت موسسه برخوردار بوده‌اند. • انتخاب مدیر داوطلب و مربی و سرپرست • با توجه به همه‌گیری کرونا، تعداد محدودی هنرجو پذیرفته شد که در دو گروه، آموزش می‌بینند. • سرویس آمد و رفت و میان وعده برای هنرجویان تامین شد • تعداد بهره‌مندان 14 نفر
	کارگاه تولید صابون مایع	<ul style="list-style-type: none"> • تاسیس کارگاه تولید صابون مایع به منظور کارآفرینی و مشارکت در مقابله با کرونا در منطقه با توزیع صابون مایع • تکیه بر نیروهای با استعداد محلی برای راه‌اندازی، اداره و تولید • جذب افراد علاقمند به کارگاه و تشویق آن‌ها به تشکیل تعاونی روستایی 	<ul style="list-style-type: none"> • یافتن همراهان محلی علاقمند • تامین دانش فنی در سطح عالی • خرید تجهیزات و مواد اولیه • اجاره سالن تولید از آموزش و پرورش سرباز • راه‌اندازی کارگاه با استفاده از شبکه مجازی و کنترل فنی از راه دور (به علت کرونا) • برنامه‌ریزی برای توزیع مجانی در مکان‌های به دقت تعیین شده • همراهی در برنامه‌ریزی برای بازاریابی و رسیدن به خودکفایی • کار ترویجی در مورد تعاونی، جلب نظر داوطلبان و کمک به تشکیل تعاونی روستایی

ردیف	عنوان	شرح وظایف	فعالیت‌ها
			<ul style="list-style-type: none"> • بهبود تجهیزات • بهبود کیفیت محصول • تامین دوباره مواد اولیه و ادامه حمایت با رویکرد حرکت به سوی خودکفایی • تعداد بهره‌مندان: <ul style="list-style-type: none"> ○ بهره‌مندان مستقیم: سرپرست تولید و دو دستیار جوان و خانواده‌های آنان. ○ بهره‌مندان غیرمستقیم: 9 نفر کارگر فنی و خانواده‌های آنان • دریافت کنندگان صابون مایع: 9442 نفر، یکبار. اندازه ظرف با توجه به جمعیت مصرف کننده از نیم تا 20 لیتر تفاوت داشته است. در مجموع، تولید 4،430 کیلوگرم صابون، با صرف 113 نفر-ساعت کار نیروی تولیدکننده و 391 نفر-ساعت کار نیروی داوطلب انجام شد. توزیع 877/5 کیلوگرم محصول با همکاری داوطلبان 9 نفر از جامعه محلی با صرف 40 نفر-ساعت کار صورت گرفت. کل نیروی انسانی برابر 544 ساعت و مجموع هزینه 1.562.487.132 ریال بوده است.
	مقابله با کرونا	<ul style="list-style-type: none"> • آگاهی‌بخشی و کار ترویجی • ارتباط با مسئولان و معتمدان محلی برای تسریع و تسهیل مقابله با همه‌گیری کرونا از هر راه ممکن • توزیع مجانی صابون مایع کولیگ بین مدارس، مدارس دینی، محل‌های تجمع، خانواده‌های روستاهایی که موارد ابتلا به کووید 19 در آن مشاهده شده بود، همراه با کار توضیحی از طریق بهورزها 	<ul style="list-style-type: none"> • دیدار با فرماندار و مسولان آموزش و پرورش شهرستان سرباز، تلاش برای پیدا کردن افراد رابط با معتمدان روستا و مولوی‌ها برای همراهی و ترویج ضرورت رعایت پروتکل‌ها تا حد امکان • تامین مواد اولیه تولید دستکم 20.000 ماسک • توزیع 44 عدد کارت هدیه 1.500.000 ریالی به عنوان قدردانی از پرستاران، بهیاران، و پرسنل بخش کرونای بیمارستان امام علی چابهار، جمعا به مبلغ 66.000.000 ریال • توزیع لوازم بهداشتی در بیمارستان کنارک • توزیع 6 بسته 100 عددی دستکش وینیلی در سرباز • پوشش دانش‌آموزی نقاشی، داستان نویسی و تهیه کلیپ درباره کرونا و برگزاری نمایشگاه مجازی یا بنر از بهترین کارها دستکم یک دبستان و یک دبیرستان • توزیع 877/5 کیلو صابون مایع کولیگ
	حمایتی	<ul style="list-style-type: none"> • کمک به تامین معاش در دوره کرونا • حمایت مالی محدود و حمایت معنوی • سنجیده برای تامین گوشه‌ای از نیازهای جمعی مردم، در موارد ویژه. • مشارکت در تامین بخشی از هزینه غذای دانش‌آموزان دبیرستان دانشگاه (شبانهریزی پسران) روستای کدان، سرباز 	<ul style="list-style-type: none"> • توزیع 180 عدد کارت هدیه 1.000.000 به همراه شال و نخ، برای کمک به 90 خانواده (به نسبت اعداد اعضای خانوار متوسط خانوار 4 نفر) و به نام دستمزد سوزن‌دوزی برای اجتناب از برقراری رابطه خیر و نیازمند. • توزیع کارت کمک هزینه بین 5 نفر از دختران هنرآموز به مبلغ: 10.000.000 ریال • ساخت 2 حمام و 2 سرویس بهداشتی در جنگلک به دنبال آتش‌سوزی و سوختن 27 کپر با هزینه حدود

ردیف	عنوان	شرح وظایف	فعالیت‌ها
			<p>200.000.000 ریال برای استفاده 30 نفر از افراد آسیب‌دیده از حریق</p> <ul style="list-style-type: none"> تامین بخشی از هزینه ساخت منبع آب روستای تورگوی، بخش کهپر، کنارک؛ کل هزینه ساخت 300.000.000 ریال بود که مهر و ماه 60.000.000 ریال آنرا تامین نمود. تعداد بهرمنندان 30 نفر کل هزینه غذای دانش آموزان: 160.000.00 ریال در ماه، سهم مهر و ماه، 50.000.000 ریال بود که از آذرماه و مجموعاً 200.000.000 ریال پرداخت شد. تعداد بهره مندان 16 نفر در هرماه تعداد بهره مندان 441 نفر و جمع حمایت مالی: 650.000.000 ریال بوده است.
	آموزش	<ul style="list-style-type: none"> آموزش هوشمند آموزش پیش دبستانی 	<ul style="list-style-type: none"> تجهیز و راه‌اندازی کلاس هوشمند در دبیرستان دانشگاه کدان، این کلاس در اسفند 99، مورد استفاده 12 نفر دانش‌آموز ساکن خوابگاه قرار گرفت. تعداد بهره مندان 25 نفر در زمستان 1399 بررسی و مطالعه در مورد آموزش پیش‌دبستانی آغاز شد. جلسه‌های بحث و بررسی با کارشناسان بومی تشکیل شد و ادامه دارد.

جدول 11- خلاصه اقدامات بلوچستان

مهم‌ترین نکات قوت

1- روش کار سازمان یافته، برنامه‌ریزی شده و در عین حال انعطاف‌پذیر، یکی از نقاط قوت کار موسسه مهر و ماه در بلوچستان است. یکی از نمونه‌های آن مقابله با کرونا و تبدیل پروژه ساده کارآفرینی به پروژه منسجم تولید صابون مایع برای پاسخ به بحران همه‌گیری کووید 19 است. گام‌های نخستین برای اجرای طرح "پوش همیاری با صندوق‌های کارآفرینی" برداشته نشده بود که با همه‌گیری جهانی کووید 19، کرونا، روبرو شدیم. مقابله با کرونا، به مثابه بحرانی جدی‌تر و خطرناک‌تر از سیل، خود را به ما، مسولان و دیگر سمن‌های فعال در منطقه تحمیل کرد. تامین صابون مایع به عنوان یکی از راه‌های مقابله، بیش از پیش سخت شد. راه‌حل را این یافتیم که طرح تولید صابون مایع در محل را به عنوان یکی از صندوق‌های کارآفرینی به اجرا درآوریم.

این طرح نه تنها ما را از پوش همیاری با صندوق‌های کارآفرینی دور نکرد، بلکه با شرایط مکان و زمان بسیار مناسب بود.

استان سیستان و بلوچستان سال‌های متمادی مقام اول یا دوم را از نظر آمار بالای بیکاری در کشور داشته است. شیوع بیماری کرونا مشکلات را دوچندان و توجه به بهداشت را به امری حیاتی بدل کرده، گرانی مواد شوینده، درآمد کم مردم و ناآگاهی در مورد اهمیت رعایت بهداشت این مواد را از سبب خرید بسیاری از خانوارها حذف می‌کند. خریدن و فرستادن این مواد زمان‌بر است و هزینه دارد.

توجه به موارد بالا، موسسه مهر و ماه را به این نتیجه رساند که همیاری در تأسیس یک کارگاه صابونپزی و همراهی در تبدیل شدن آن به تعاونی روستایی آینده، دارای اهمیت زیادی است چرا که "در استان سیستان - بلوچستان، به ویژه در مناطق روستایی و دور از شهرهای بزرگ، معمولاً اشتغال مردم، گذشته از بعضی کارهای خدماتی و کارهای خطرناک مانند قاچاق سوخت، بیشتر به زمین و

آسمان وابسته است. با نبود زمین کشاورزی مناسب و کمبود آب یا باران‌های موسمی و سیلاب، کشاورزی رایج سنتی چندان رونقی ندارد و اشتغال‌پایداری نیست.

ایجاد کارگاه تولید صابون، گذشته از پاسخ به ضرورت مقابله با کرونا، به منظور ورود صنعت در منطقه انجام شد. صنعتی که علاوه بر تأمین نیازهای اولیه بهداشتی مردم، کاری است که نه به زمین و آسمان، بلکه به نیروی کار انسان وابسته است، اشتغال ایجاد می‌کند و به مرور توسعه می‌یابد.

با شروع تولید در این کارگاه، استعدادها و توانمندی‌هایی مجال بروز یافتند که باورش برای ما مشکل و برای همراهان محلی ما موجب اعتماد به نفس و افتخاری بود که نیازی به حضور ما نداشتند، مگر برای حفظ نظمی که در صنعت لازم است و گاهی برای پشتیبانی‌های ضروری

2- پیگیری و ارزشیابی منظم فعالیت‌ها

تشویق اعضای کارگاه صابون‌پزی و خیاطی و سوزندوزی به تشکیل تعاونی‌های روستایی: از اواسط سه ماهه تابستان، با توجه به نتایج و آثار مثبت پروژه همیاری برای کارآفرینی در مناطق سیل‌زده بلوچستان، هیأت مدیره مؤسسه مهر و ماه و اعضای واحد بلوچستان با خوشحالی دریافتند که ادامه بخش کارآفرینی پروژه با هدف تشکیل تعاونی‌های روستایی امکان‌پذیر است. در پایان سال 1399، اکنون اعضای هیأت مؤسس سه تعاونی روستایی کار ثبت تعاونی‌ها را تقریباً به پایان برده‌اند. این سه تعاونی عبارتند از: تعاونی صابون‌پزی، تعاونی سوزندوزی و تعاونی دوزندگی. از آن جا که نام‌های تعاونی‌ها هنوز در اداره ثبت شرکت‌ها تأیید نشده، از ذکر نام آنها خودداری می‌کنیم.

3- یک موفقیت قابل توجه دیگر؛ ترغیب و همراهی تعدادی از زنان و مردان فعال و دلسوز محلی به تأسیس

یک سازمان مردم‌نهاد، با اهداف آموزشی، حمایتی و کارآفرینی، زیر پوشش بهزیستی بود که اکنون تا مرحله ثبت پیش رفته‌اند.

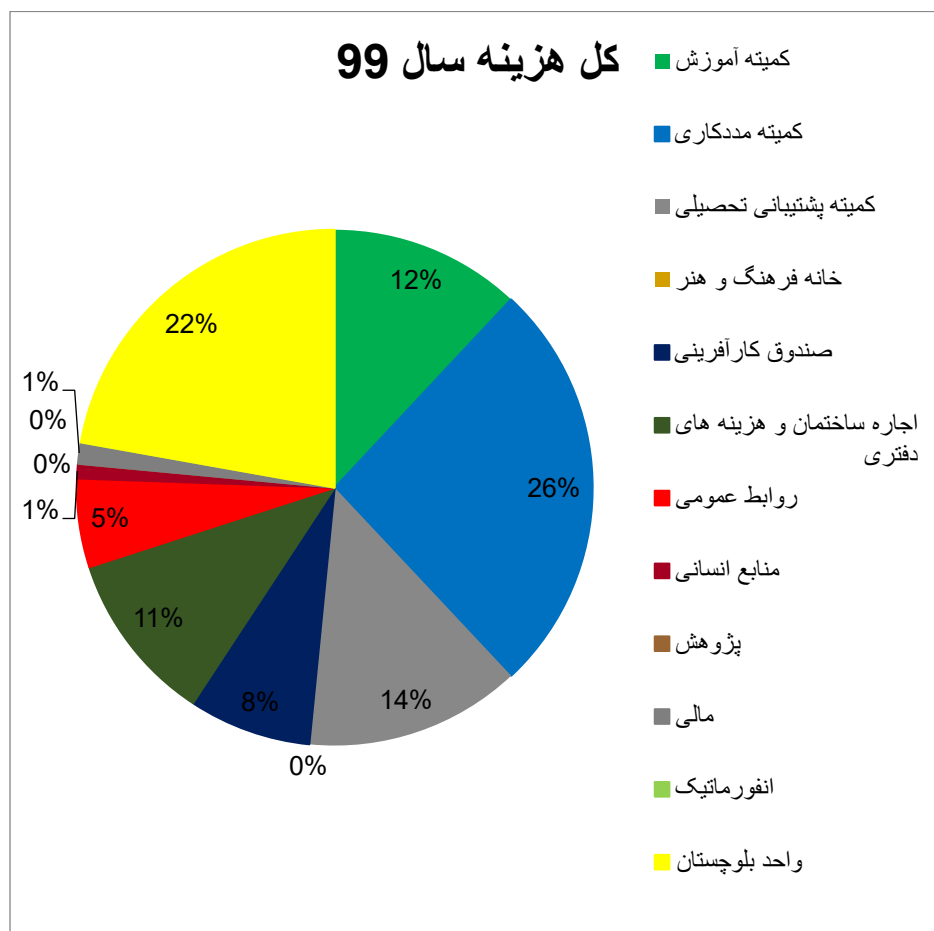
باید گفت که ما در مدتی چنین کوتاه، انتظار این پیشرفت‌ها را نداشتیم. به گمان ما، نیاز جامعه محلی، انتخاب مکان مناسب و اعتماد متقابل مهر و ماه و مردم به یکدیگر، هماهنگی تیم اجرایی و پشتیبانی هوشمندانه و تمام و کمال هیأت مدیره مهر و ماه از مهم‌ترین عوامل این پیشرفت کیفی بودند. به اهمیت دیگر عوامل مانند استعداد و توانایی مردم، مهربانی کم‌نظیر آنان، بافت منسجم دارای هویت و همبسته جامعه نیز باید توجه کرد. این بافت برخلاف جامعه‌ای مانند دره فرحزاد، امکان طراحی پروژه‌های پایدار را فراهم می‌کند. نکته قابل توجه دیگر این که، هر چند در نظام اجتماعی این جامعه هنوز «کاست» هست و متأسفانه برده‌زاده هنوز به طور علنی غلامزاده خوانده شده، یا در عمل با او به عنوان فرودست‌ترین کاست اجتماع برخورد می‌شود، اما شوق پیشرفت و رهایی نیز در آنان هست و گاه بسیار هم قوی است.

تبعیض‌های چندگانه، در هم افزایی با یکدیگر، فشار زندگی را بر مردم جامعه محل فعالیت ما تشدید می‌کنند. باشد تا «مؤسسه مهر و ماه» در اجرای پروژه «همای مهر و ماه» در بلوچستان، با تکیه بر جامعه محلی، به عنوان آموزگار و راهنما، از شوق پیشرفت و نیروی زندگی آنان مدد گیرد و در جهتی درست، اندکی از فشارهای طاقت فرسای زندگی‌شان بکاهد.

حسابداری و مالی

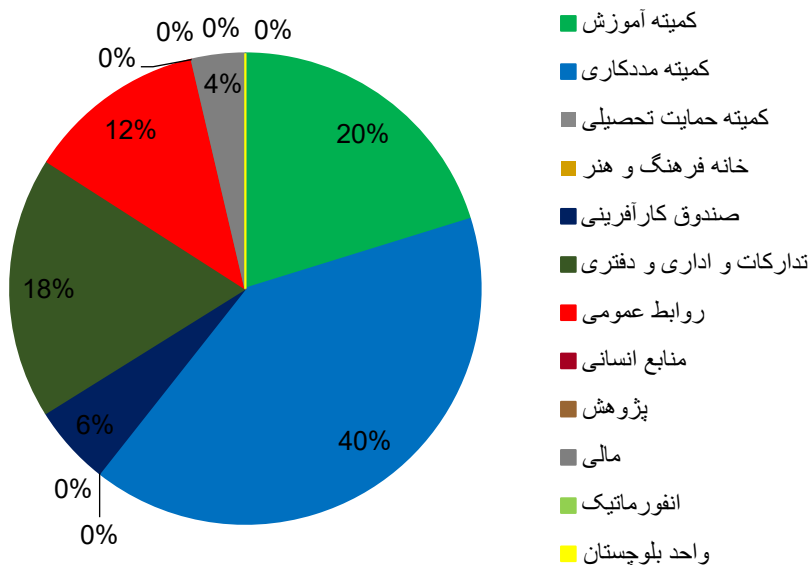
ردیف	شرح هزینه	هزینه‌های نقدی 99	ردیف	شرح هزینه	هزینه‌های نقدی 99
1	کمیته آموزش	2.108.925.926	8	منابع انسانی	0
2	کمیته مددکاری	4.585.167.043	9	پژوهش	0
3	کمیته پشتیبانی تحصیلی	2.388.985.817	10	مالی	80.000.000
4	خانه فرهنگ و هنر	0	11	انفورماتیک	50.000.000
5	صندوق کارآفرینی	1.353.408.555	12	واحد بلوچستان	3,908,670,594
6	اجاره ساختمان و هزینه‌های دفتری	711,503,529	13		
7	روابط عمومی	195,266,783			
جمع کل هزینه‌ها			15,542,728,246		

جدول 12- هزینه‌های سال 99

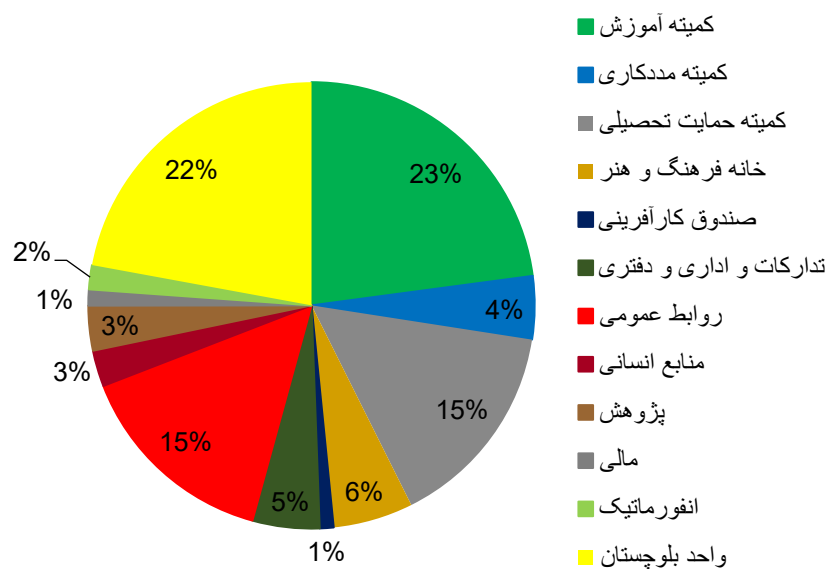
نمودار 1- هزینه‌های سال 99

هزینه دستمزد سال 99

نمودار 2- هزینه دستمزد سال 99

ارزش ریالی نیروهای داوطلب

نمودار 3- ارزش ریالی نیروهای داوطلب سال 99